

województwo

ŚWIĘTOKRZYSKIE

NAJWIĘKSZE ATRAKCJE

www.swietokrzyskie.travel

ŚWIĘTOKRZYSKIE CZARUJE

Czy warto wpaść na Ziemię Świętokrzyską i spędzić tu urlop, kilka dni czy też weekend? Tych, którzy doskonale znają region nie będziemy przekonywać, iż warto tu przyjechać. Odkryli oni bowiem już to, co u nas najcenniejsze, to co powoduje, że stale do nas wracają. Region świętokrzyski zachwyca ciekawą przyrodą, historią, wspaniałymi zabytkami sztuki i architektury, bezcennymi pamiątkami archeologicznymi, geologicznymi, najstarszymi w kraju tradycjami przemysłowymi, folklorem i tradycją. Potrafi zauroczyć późną wiosną, latem, jesienią, a nawet śnieżną zimą. Kielce, Sandomierz, Wiślica, Jędrzejów, Pińczów, Szydłów, Święty Krzyż, Chęciny, Busko-Zdrój, Maleniec, Oblęgorek, Chmielnik - to tylko losowo wybrane magiczne i pełne uroku miejsca, które z całą pewnością należy odkryć. Tym, którzy jeszcze się wahają i nie są przekonani do przyjazdu, przedstawiamy miejsca, z których można czerpać garściami moc duchową, fizyczną i intelektualną. Miejsca, które potrafią oczarować.

ZAPRASZAMY!

POLSKA

Położenie, granice

Rzeczpospolita Polska położona jest w Europie Środkowej. Od zachodu graniczy z Niemcami, od południa z Czechami i Słowacją, od wschodu z Litwą, Białorusią, Ukrainą, a jej północną granicę stanowi Morze Bałtyckie i Rosja (Obwód Kaliningradzki).

Obszar, ludność, język

Na obszarze o powierzchni 312,7 tys. km² zamieszkuje ponad 38 mln ludzi. Językiem urzędowym jest język polski.

Godło państwowe i barwy narodowe

Godłem Polski jest biały orzeł w złotej koronie na czerwonym tle, a flaga narodowa jest biało-czerwona.

Stolica, miasta i podział administracyjny

Stolicą Polski jest Warszawa, z liczbą mieszkańców około 1,7 mln. Warszawa leży w centralnej części kraju nad Wisłą. Do większych miast Polski należą: Kraków, Wrocław, Poznań, Katowice i Szczecin. Wszystkie te miasta mają dogodnie połączenia kolejowe, drogowe, a także lotnicze ze światem. Administracyjnie Polska dzieli się na 16 województw.

Klimat

Lata są ciepłe i słoneczne, ze średnią temperaturą dzienną powyżej 20°C. Najchłodniejsze miesiące w roku to styczeń i luty, z przeciętnymi temperaturami do kilku stopni poniżej zera. W zimie w górach panują na ogół dobre warunki śniegowe. Również w północno-wschodniej części kraju są duże tereny, gdzie pokrywa śnieżna zalega przez ponad 90 dni w roku.

Ukształtowanie powierzchni

Przyroda. W Polsce przeważają obszary nizinne, szczególnie w części północnej - nadmorskiej i środkowej. Nadmorska część to piękne, piaszczyste i szerokie plaże nad Morzem Bałtyckim. Poniżej, na Pojezierzu Pomorskim, Mazurskim i Wielkopolskim, wśród malowniczych wzgórz i pięknych lasów, kryją się tysiące jezior, z największym z nich - jeziorem Śniardwy o powierzchni około 113 km². Na południu Polski rozciągają się wyżyny i łańcuchy górskie: Sudety z najwyższym szczytem Śnieżką (1603 m n.p.m.) i Karpaty, których centralną część stanowią Tatry - góry o charakterze alpejskim, z najwyższym szczytem w Polsce - Rysy (2499 m n.p.m.). Polska przyroda to także liczne puszcze i lasy (ponad 28% powierzchni całego kraju), gęsta sieć rzeczna, z dwoma największymi rzekami: Wisłą i Odrą, oraz bogata fauna i flora.

PERŁA ZIEMI ŚWIĘTOKRZYSKIEJ

Górę Łysiec – współcześnie znaną jako Święty Krzyż – przed wiekami, jak podaje legenda, szczególnie upodobały sobie czarownice. Podczas organizowanych przez nie sabatów odprawiane były tajemne gusła, trwała piekielna zabawa i tańce. O fakcie istnienia tam miejsca kultu pogańskiego świadczą pozostałości kamiennego wału kultowego z około VIII wieku, otaczającego szczyt góry. W dzisiejszych czasach Święty Krzyż to miejsce słynące z klasztoru pobenedyktynskiego oraz przechowywanych w nim Relikwii Drzewa Krzyża Świętego. Klasztor, będący obecnie pod opieką Misjonarzy Oblatów, szczyci się bogatą, 1000-letnią historią. Przybywający tu turyści i pielgrzymi mogą zwiedzić klasycystyczny kościół z XVIII wieku oraz kaplicę Oleśnickich, w której znajduje się relikwiarz z cząstkami drzewa Krzyża Świętego, a w jej podziemiach - krypta grobowa.

Z odbudowanej klasztornej wieży, będącej punktem widokowym, turyści mogą podziwiać niesamowite widoki na Góry Świętokrzyskie. Warto obejrzeć Wystawę Misyjną Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej oraz zobaczyć ekspozycje w Muzeum Przyrodniczym Świętokrzyskiego Parku Narodowego.

SANKTUARIUM ORAZ WYSTAWA MISYJNA NA ŚWIĘTYM KRZYŻU

Święty Krzyż 1, 26-004 Bieliny, gmina Nowa Słupia
tel. 41 317 70 21, 41 317 82 79; www.swietykrzyz.pl

Wystawa Misyjna otwarta:

pon.- sob. (9-17) niedziele i święta (13-17)

Zespół Klasztorny czynny codziennie (9-17)

MUZEUM PRZYRODNICZE ŚWIĘTOKRZYSKIEGO PARKU NARODOWEGO

Święty Krzyż 1, 26-004 Bieliny, Gmina Nowa Słupia
tel. 41 317 70 87, 690 080 034

otwarte: IV – X codziennie (9-17), XI – III (8-16)

BAZYLIKA KATEDRALNA

W 1171 roku biskup Gedeon ufundował na Wzgórzu Zamkowym kolegiatę pod wezwaniem Wniebowzięcia NMP. Po licznych przebudowach i rozbudowach kościół przyjął wygląd wczesnobarokowej, trójnawowej bazyliki. W nawie głównej znajduje się barokowy ołtarz pochodzący z XVIII w. z obrazem Wniebowzięcia NMP pędzla Szymona Czechowicza. Ściany prezbiterium zdobią malowidła prezentujące zaprowadzenie chrześcijaństwa w Polsce oraz śluby króla Jana Kazimierza. W nawie północnej znajduje się kaplica Pana Jezusa z XVI-wiecznym krucyfiksem ze srebrnej blachy, przedstawiająca widok Jerozolimy z czasów Chrystusa oraz tryptyk łagiewnicki z 1500 r. W nawie południowej można zobaczyć obdarzony szczególnym kultem obraz Matki Bożej Łaskawej Kieleckiej. Zewnętrzny mur nawy północnej zdobi tablica z 1782 r. prezentująca wzory miar i wag, litery alfabetu oraz podstawowe zasady wiary chrześcijańskiej.

Bazylika Katedralna p.w. Wniebowzięcia NMP w Kielcach
Plac NMP 3, 25-010 Kielce
tel. 41 344 63 07, www.kielcekatadra.pl
Zwiedzanie codziennie w czasie wolnym od mszy
/ nabożeństw okolicznościowych

PAŁAC BISKUPÓW KRAKOWSKICH

Pałac, należący niegdyś do biskupów krakowskich, ufundowany w latach 1637-1644, jest obecnie siedzibą Muzeum Narodowego w Kielcach.

To najlepiej zachowany obiekt architektoniczny w Polsce z czasów dynastii Wazów. W salach na piętrze zachowały się oryginalne wnętrza, stropy belkowe, malowidła na stropach i fryzy malowane na ścianach. Na tyłach rezydencji odtworzono ogród włoski z XVII-wiecznym układem kwaterowym. Muzeum posiada ekspozycje stałe: Zabytkowe wnętrza z XVII i XVIII wieku, Dawne uzbrojenie europejskie i wschodnie, Sanktuarium Marszałka Józefa Piłsudskiego, Galerię malarstwa polskiego i sztuki zdobniczej z płótnami m.in. Kossaka, Brandta, Chelmońskiego i Malczewskiego.

Muzeum Narodowe –
dawny Pałac Biskupów Krakowskich
Plac Zamkowy 1, 25-010 Kielce
kasa biletowa: tel. 41 344 23 18, 344 40 14
otwarte: wtorek-niedziela
V – VIII 10.00-18.00
IX – IV 9.00-17.00
www.mnki.pl

MUZEUM ZABAWEK I ZABAWY

To wyjątkowe miejsce, które jest jak wehikuł czasu. Przenosi swoich gości w czas dzieciństwa. Dorosłym przywraca wspomnienia, najmłodszym dostarcza inspiracji. Na wszystkich gości czekają wystawy zabawek historycznych, etnograficznych i współczesnych. Dla najmłodszych przygotowano na wystawach miejsca gdzie można przetestować jak działają niektóre zabawki. Wystawa *Miasto Zabawek* prezentuje najstarsze zbiory, tu znajduje się woskowa lalka z końca XVIII wieku oraz stuletnie pluszowe misie. Dorosli własne zabawki oraz dziecięce wspomnienia odnajdą na wystawie *Szlagiery polskich spółdzielni*. Od 2017 roku dostępny jest także oddział: Muzeum Laurensa Hammonda, które prezentuje twórcę elektrycznych organów oraz jego wynalazki. Można usłyszeć tam brzmienie oryginalnych organów Hammonda. Muzeum Zabawek i Zabawy zwiedza się z sentymentem i na pewno z uśmiechem. Przy Muzeum dział także kawiarnia i manufaktura słodczy.

Muzeum Zabawek i Zabawy
pl. Wolności 2, 25 - 367 Kielce
tel.: 41 34 440 78, 41 34 337 00
rezerwacja tel. 41 34 337 06
otwarte: wtorek-niedziela
IV – IX w godz. 9.00 - 17.00
X – IV w godz. 8.00 - 16.00
www.muzeumzabawek.eu

KIELCE

serce regionu

KARCZÓWKA

Karczówka to malownicze wzgórze położone w zachodniej części Kielc, na szczycie którego znajduje się piękny pobenedyński klasztor z XVII wieku. W kościelnej kruchcie zachowała się tablica erekcyjna z 1626 roku. Wewnątrz zespołu klasztornego na szczególną uwagę zasługuje kaplica św. Barbary z interesującą barokową rzeźbą patronki górników w ołtarzu, z wykopanej nieopodal Karczówki w 1646 r. bryły galeny – rudy ołowiu, oraz Wystawa Misyjna im. św. Jana Pawła II.

Klasztor Palotynów na Karczówce
pl. Karczówka Klasztor 1
25-755 Kielce
tel. 41 243 61 03, 882 101 217
www.karczowka.com

KULTURALNE KIELCE

Kielce to gospodarcza, turystyczna i kulturalna stolica regionu świętokrzyskiego. Miasto pełne jest pubów, dyskotek, restauracji oraz małych kawiarenek posiadających niepowtarzalny klimat. W gronie przyjaciół i znajomych można potańczyć, posłuchać dobrej muzyki, skorzystać z bogatej oferty restauracji, serwujących oprócz tradycyjnej polskiej kuchni również dania kuchni z całego świata. Ale Kielce to nie tylko restauracje i puby, to także dobre kino, teatr, filharmonia i wiele innych miejsc oferujących bogaty repertuar kulturalny.

www.pik.kielce.pl

KIELECKI TEATR TAŃCA

Kielecki Teatr Tańca istnieje jako jeden z trzech instytucjonalnych teatrów tańca w Polsce. Placówka nie tylko kształci młodych tancerzy, ale także realizuje z ogromnym sukcesem przedsięwzięcia taneczne. Kielecki Teatr Tańca zadebiutował spektaklem „Uczucia”, którego premiera odbyła się w grudniu 1995 r. na deskach Teatru im. Stefana Jaracza w Olsztynie. Od początku istnienia składa się ze 120 tancerzy, którzy z pasją, zaangażowaniem i systematyczną pracą tworzą przedstawienia taneczne o charakterze kameralnym oraz duże przedsięwzięcia z udziałem orkiestry symfonicznej i chóru. „Dla Ciebie Panie”, „Zdarzyło się w Jeruzalem”, „Femme Fatale” z udziałem Justyny Steczkowskiej, „7 Bram Jerozolimy”, „Zakochany Paryż”, „Pasja” to oczywiście tylko cząstka jakże bogatego repertuaru, który warto zobaczyć...

Kielecki Teatr Tańca
Plac Moniuszki 2B
25-334 Kielce
tel. 41 361 27 46
41 36 76 712
www.ktt.pl

KIELECKIE CENTRUM KULTURY

Plac Moniuszki 2B
25-334 Kielce
41 36 76 711 lub 722
www.kck.com.pl

Kieleckie Centrum Kultury to instytucja mająca na swoim koncie wiele spektakularnych koncertów, oper, musicali i spektakli teatralnych. Jest organizatorem wielu przedsięwzięć o zasięgu ponadregionalnym oraz międzynarodowym. Każdego roku organizuje kilkaset wydarzeń artystycznych, w tym również przedsięwzięcia cykliczne. I tak od wielu lat z dużym sukcesem w Centrum organizowany jest Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej i Sakralnej Anima Mundi, Międzynarodowy Konkurs dla Projektantów i Entuzjastów Mody Off Fashion, Festiwal Form Dokumentalnych NURT czy też Festiwal Jazzowy Memorial to Miles.

Urząd Miasta Kielce
ul. Rynek 1, 25-303 Kielce
Biuro Obsługi Interesanta: tel. 41 36 76 009 lub 41 36 76 099
Bezpłatna infolinia: tel. 800 166 726
www.um.kielce.pl

WZGÓRZE ZAMKOWE – INSTYTUT DIZAJNU W KIELCACH ORAZ OŚRODEK MYŚLI PATRIOTYCZNEJ I OBYWATELSKIEJ

Instytut Dizajnu to nowoczesne centrum wystawiennicze i konferencyjne. W unikatowej architekturze budynku XIX-wiecznego więzienia mieszczą się wyjątkowe wnętrza Galerii Głównej oraz Galerii Brama. W galerii i przestrzeni ID organizowane są wystawy, które prezentują polski i światowy dizajn. Główne założenia działalności ID to promocja, eksperyment, produkcja i edukacja. Bazę dla realizacji działań ID stanowią pracownie z bogatym zapleczem technicznym. Każda z nich przygotowana jest do pełnienia funkcji dydaktycznych, praktyk oraz rezydencji artystycznych.

OMPIO to miejsce pamięci i edukacji historycznej. Przewodnią myślą nowoczesnej, multimedialnej ekspozycji edukacyjnej jest polska droga do wolności XIX-XX w. Koncepcję wystawy opracował Mirosław Nizio - twórca ekspozycji w Muzeum Powstania Warszawskiego. Na codzień w OMPiO odbywają się lekcje i warsztaty prowadzone w oparciu o kontakt z „żywą historią” (mapy, dokumenty, relacje świadków historii, eksponaty), realizowany jest również projekt „Edukacja w Miejscach Pamięci”.

Wzgórze Zamkowe
ul. Zamkowa 3, 25-009 Kielce,
tel. 41 367 68 01 w. 101
www.wzgorzezamkowe.com

FILHARMONIA ŚWIĘTOKRZYSKA IM. OSKARA KOLBERGA

Filharmonia Świętokrzyska im. Oskara Kolberga to jedyna tego typu placówka w całym Regionie Świętokrzyskim. Jest głównym organizatorem koncertów symfonicznych, kameralnych, recitali oraz innych form prezentacji utworów muzycznych.

Propaguje polską i zagraniczną twórczość muzyczną, prezentuje dorobek kompozytorów klasycznych oraz artystów współczesnych, patronuje amatorskiemu ruchowi muzycznemu oraz uczestniczy w edukacji muzycznej dzieci i młodzieży poprzez koncerty i audycje muzyczne odbywające się w szkołach i przedszkolach regionu.

19 stycznia 2012 roku został oddany do użytku nowy gmach Filharmonii Świętokrzyskiej.

Filharmonia Świętokrzyska im. O. Kolberga
Międzynarodowe Centrum Kultur
ul. Żeromskiego 12, 25-369 Kielce
tel. +48 41 368 11 40, 41 365 54 83 (kasa biletowa)
www.filharmonia.kielce.pl

MANUFAKTURA SŁODYCZY

Manufaktura Słodczy mieści się w Aptece Wyobraźni będącej częścią Muzeum Zabawek i Zabawy w Kielcach. W manufakturze każdy może się przekonać jak w magiczny sposób bez użycia maszyn powstają kolorowe lizaki i cukierki oraz wziąć udział w warsztatach ręcznego wyrabiania czekolady. Pokazy karmelowe i warsztaty czekoladowe będą interesujące zarówno dla osób indywidualnych jak i grup zorganizowanych.

W Manufakturze działa mała kawiarenka w której w oryginalnych wnętrzach serwowane są: kawa, świeżo wyciskane soki oraz wyśmienite ciasta i ręcznie robione desery. W lokalu znajdują się także bezpłatna mini sala zabaw dla dzieci do lat 5 oraz ogólnodostępna biblioteczka z książkami dla najmłodszych. Toalety w lokalu wyposażone są w przewijaki dla niemowląt oraz udogodnienia dla niepełnosprawnych. Odwiedziny w Manufakturze Magia Karmelu są niezapomnianym przeżyciem dla wszystkich odwiedzających - dużych i małych!

Manufaktura Słodczy & Kawiarnia Familijna Magia Karmelu
ul. Mickiewicza 1, 25-352 Kielce
tel. 537 950 750
www.magiakarmelu.pl, manufaktura@magiakarmelu.pl
godziny otwarcia: wt-sb. 9.30-17.30
(pokazy wytwarzania słodyczy: 11.00, 13.00, 15.00, 17.00)

MUZEUM HAMMONDA

Bohaterem wystawy jest Laurens Hammond: inżynier, wynalazca. Jego patent z 1934 roku – organy z silnikiem elektrycznym stały się przełomowym instrumentem w historii muzyki. Na ekspozycji zobaczyć można ok. 60 egzemplarzy organów oraz inne wynalazki Hammonda w tym m. in. zegary.

Muzeum Laurensa Hammonda
ul. Generała Tadeusza Kościuszki 13,
25-310 Kielce
tel. 690 450 644
Godziny otwarcia: wtorek-niedziela
w godz. 8.00 – 16.00

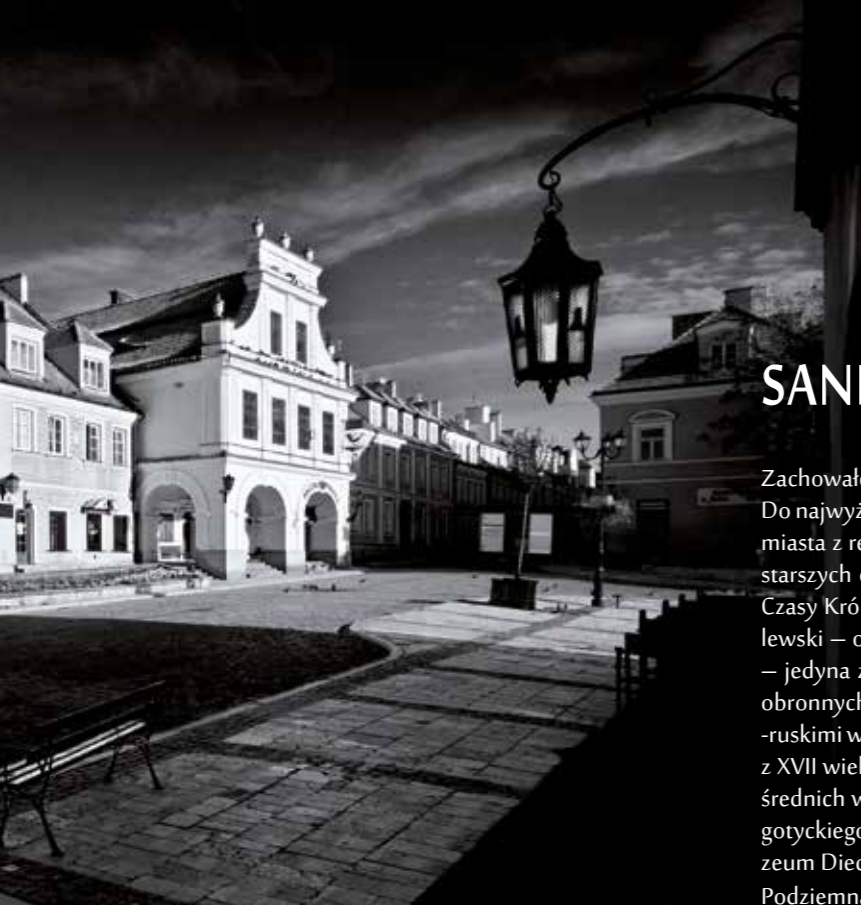
OGRÓD BOTANICZNY W KIELCACH

Ogród Botaniczny w Kielcach znajduje się w granicach administracyjnych miasta Kielce, na południowo-wschodnich zboczach góry Karczówka (339 m n.p.m.), u zbiegu ulic Karczówkowskiej i Jagiellońskiej. Osią założenia ogrodowego jest zabytkowa ulica Karczówkowska, dzieląca teren na dwie części: południową (ekspozycyjną) – 11 ha, gdzie znajdują się m. in. kolekcje zachowawcze roślin oraz część północną – 3 ha, na której planowane są pomieszczenia szklarniowe.

Ogród można zwiedzać w miesiącach V-X, w piątki, soboty i niedziele w godz. 10:00-18:00

www.geopark-kielce.pl/ogrodbotaniczny
tel. 530 042 838

SANDOMIERZ

Zachowało się tu ponad 120 zabytków architektury z różnych epok. Do najwyższej klasy zaliczane są: średniowieczny układ urbanistyczny miasta z renesansowym ratuszem w centrum rynku oraz jeden z najstarszych obiektów ceglanych w naszym kraju – kościół św. Jakuba. Czasy Króla Kazimierza Wielkiego (XIV wiek) pamiętają: Zamek Królewski – obecnie siedziba Muzeum Okręgowego, Brama Opatowska – jedyna zachowana do dziś brama w systemie obwarowań murów obronnych oraz katedra z XIV wieku, z cennymi freskami bizantyjsko-ruskimi wewnątrz. W późnorenesansowym Collegium Gostomianum z XVII wieku od ponad 400 lat funkcjonuje jedna z najstarszych szkół średnich w kraju, a Dom Długosza – doskonale zachowany przykład gotyckiego domu mieszkalnego – mieści wewnątrz bogate zbiory Muzeum Diecezjalnego. Na turystów czeka również około 470-metrowa Podziemna Trasa Turystyczna.

REJSY STATKIEM PO WIŚLE

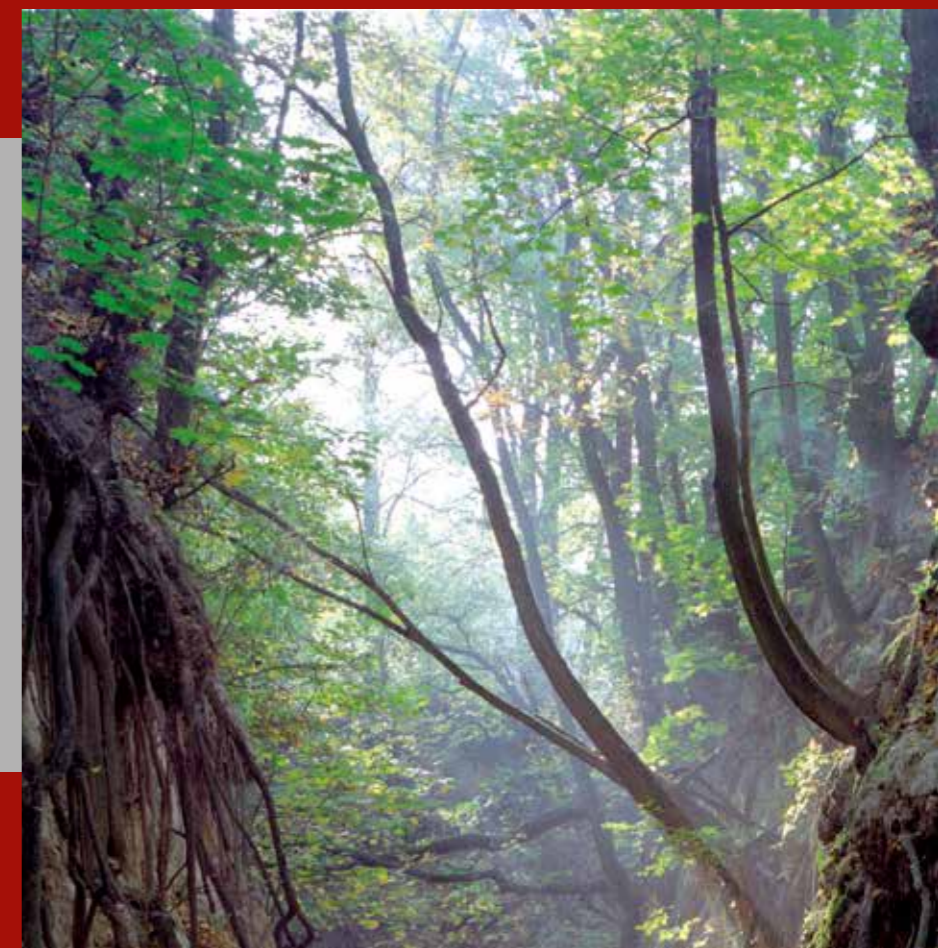
Podczas rejsu podziwiać można urzekającą panoramę Sandomierza położonego na wysokiej skarpie. Niezapomnianych wrażeń dostarczą „Rejsy o zachodzie słońca” z postojem w doskonałym miejscu widokowym. Bezpośredni kontakt z przyrodą oraz nadbrzeżnymi pejzażami zapewniają całodziennie spływy środkowym przełomem Wisły z Sandomierza do Baranowa Sandomierskiego lub Annopola.

Centrum Informacji Turystycznej
Rynek 20, 27-600 Sandomierz
tel. 15 644 61 05, 882 928 877
www.sandomierz.travel

KRÓLEWSKIE MIASTO SANDOMIERZ

GÓRY PIEPRZOWE I WĄWÓZ KRÓLOWEJ JADWIGI

Góry Pieprzowe liczą około 500 mln lat. Utworzono tu unikatowy w Europie rezerwat geologiczno-przyrodniczy, na terenie którego dominuje dzika róża i granatowo owocujące jałowce. Stąd też roztacza się piękny widok na dolinę Wisły oraz skarpę Starego Miasta. Drugim cennym obiektem przyrodniczym w Sandomierzu jest głęboki, miejscami na 10 m i długi na 500 m, lessowy Wąwóz Królowej Jadwigi. To właśnie tędy, goszcząc w Sandomierzu, przechadzała się Królowa Jadwiga.

ZAMEK – KRZYŻTOPÓR

Zamek Krzyżtopór w Ujeździe to obecnie jedna z największych budowli w Polsce, zachowanych w stanie trwałej ruiny. Został wybudowany w latach 1621-1644 jako rezydencja magnacka Krzysztofa Ossolińskiego, wojewody sandomierskiego w stylu „palazzo in fortezza” w którym po mistrzowsku usytuowano pałac w nowoczesną, pięcioboczną fortyfikację. Według tradycji, zamek został zbudowany na wzór kalendarza i posiadał 4 baszty – tyle ile jest pór roku, 12 dużych sal – tyle ile jest miesięcy, 52 komnaty – tyle ile jest tygodni i 365 okien – tyle ile jest dni w roku. Nad jednym z pomieszczeń w wieży ośmiobocznej znajdował się podobno szklany strop wypełniony wodą, będący akwariem z egzotycznymi rybkami. W położonych pod ziemią zamkowych stajniach znajdowały się marmurowe żłoby i kryształowe lustra.

Institucja Kultury Zamek Krzyżtopór w Ujeździe
Ujazd 73, 27-570 Iwaniska
tel. kasa 15 860 11 33
adm. 511 453 697
www.krzyztopor.org.pl, zamek@krzyztopor.org.pl

otwarte: IV-VIII w godz. 8.00-20.00
IX-X w godz. 8.00-18.00
XI-II w godz. 8.00-16.00
III w godz. 8.00-18.00

ZESPÓŁ PAŁACOWY W KUROWZĘKACH

W drugiej połowie XIV wieku w Kurozwękach zbudowany został zamek, znany z dokumentu z 1400 roku jako „castrum Curoswank”. W XVIII wieku założenie mieszkalno-obronne całkowicie przekształcono w barokowo-klasycystyczną rezydencję. Turyści mogą zwiedzić wnętrza kurozwęckiego pałacu wraz z piwnicami oraz skorzystać z noclegów w stylowych wnętrzach pałacu, oranżerii i oficyny.

Niecodzienną atrakcją jest stado bizonów amerykańskich, które można oglądać z wnętrza wozu „safari bizon”. A w restauracji skosztować potraw z mięsa bizona. Miłośnicy aktywnego wypoczynku mogą wybrać przejażdżkę konno, lub spacer ścieżkami labiryntu na polu kukurydzy.

Zespół Pałacowy Sp. z o.o.
ul. Zamkowa 3 Kurozwęki, 28-200 Staszów
tel. 15 866 72 72, 15 866 72 71, fax. 15 866 72 36
otwarte: w sezonie V-X w godz. 9.00-18.00,
poza sezonem w godz. 10.00-16.00
www.kurozweki.com; www.bizony.com

ZAMKI I PAŁACE

ZAMEK W BODZENTYNIE

W miejscu drewnianego dworu, zbudowanego przez biskupa krakowskiego Bodzantę z Jankowa, w II poł. XIV w. wzniesiono murowany, gotycki zamek z czworoboczną wieżą, otoczony fosą. Powstał on z inicjatywy kolejnego biskupa - następcy Bodzanty - Floriana z Mokrska herbu Jelita. Warownia połączona z fortyfikacjami miejskimi przez kilka stuleci stanowiła ulubione miejsce pobytu duchownych. W II poł. XVI w. zamek został gruntownie przebudowany przez biskupa Franciszka Krasieńskiego na renesansową rezydencję. Prócz trzykondygnacyjnego gmachu głównego powstały wówczas dwa obiekty: dla gości i dla służby. W 1691 r., dzięki dwóm bocznym skrzydłom, warownia uzyskała kształt podkowy. Po wybudowaniu w Kielcach Pałacu Biskupów Krakowskich obiekt stracił swe znaczenie i w XIX w. popadł w ruinę.

Niegdyś zamek był wielką rezydencją, na którą składał się też ogród włoski rozciągający się do terenu pobliskiego kościoła pw. św. Stanisława Biskupa Męczennika. Dziś widoczne są tylko mury pierwotnej budowli średniowiecznej, a jedynym elementem, który zachował się w nienajgorszym stanie jest późnorenansowy portal główny wykonany z czerwonego piaskowca.

Punkt Informacji Turystycznej w Bodzentynie
ul. Rynek 11
26-010 Bodzentyn
tel. +48 693 690 333

ZAMEK KRÓLEWSKI W CHĘCINACH

O rozwoju Chęciny zdecydowały przede wszystkim złoża cennych kruszców: ołowiu, srebra oraz miedzi. W malowniczej panoramie miasta królują dziś ruiny gotyckiego zamku, wybudowanego około 1300 roku na górze zwanej Zamkową. Zwiedzając warownię można spotkać ducha dawnej mieszkanki zamku – Królowej Bony. Biała Dama pojawia się zawsze podczas „Nocy na Zamku w Chęcinach” – bogatej w atrakcje, emocjonującej, cyklicznej imprezy organizowanej w okresie letnim. Po rewalizacji przeprowadzonej w latach 2012 - 2015 Zamek Królewski w Chęcinach w nowej odsłonie posiada ciekawą propozycję zwiedzania łączącą dobrą zabawę, edukację oraz rozrywkę. W tym historycznym miasteczku obiektami godnymi polecenia są też: wczesnobarokowy klasztor s. Bernardynek, kościół i klasztor Franciszkanów ufundowany przez Kazimierza Wielkiego w 1368 roku, kościół parafialny wzniesiony w I połowie XIV w. oraz renesansowa kamienica zwana Niemczówką.

Zamek Królewski w Chęcinach
ul. Jędrzejowska b.n., Chęciny
Biuro: ul. Małogoska 7
26-060 Chęciny
tel. 41 308 00 48
e-mail: biuro@zamek.checiny.pl
www.zamek.checiny.pl

**Centrum Informacji Turystycznej
i Historycznej Gminy Chęciny „Niemczówka”**
ul. Małogoska 7, 26-060 Chęciny
tel. 41 315 18 29
e-mail: informacja@checiny.pl
www.cit.checiny.pl

ZESPÓŁ PAŁACOWO-PARKOWY W PODZAMCZU CHĘCIŃSKIM

W miejscu dawnego folwarku, na początku XVII wieku, powstał dwór obronny na zlecenie starosty chęcińskiego, Jana Branickiego herbu Gryf. Kiedy to znajdujący się w pobliżu Zamek Królewski został zniszczony przez Szwedów, do Podzamcza przeniesiono siedzibę starosty chęcińskiego. Wówczas to dobudowano oficynę, a siedzibę obronną przekształcono na reprezentacyjny pałac, prawdopodobnie wg projektu architekta Tylmana z Gameren.

Współcześnie, z pierwotnego założenia zachował się główny budynek dworu obronnego, oficyna oraz resztki fosy, wykorzystywane obecnie jako staw. Wnętrze pałacu utrzymane jest w barokowym klimacie, zachowały się sklepienia kolebkowe i kolebkowo-krzyżowe. Dwór posiada dwa narożne alkierze, stanowiące charakterystyczny element architektury polskiej przełomu XVI i XVII w. Do zespołu należy również ozdobna brama wjazdowa w formie łuku triumfalnego, wzniesiona (wg przekazów) na przywitanie króla Jana III Sobieskiego wracającego z Wiednia. Brama została ufundowana przez Stefana Bidzińskiego w latach 1673-74. Zespół Pałacowo-Parkowy w Podzamczu Chęcińskim to jedyny na terenie Województwa Świętokrzyskiego przykład rezydencji z okresu tzw. dojrzałego baroku.

Od 2010 roku teren i nieruchomości znajdują się w dyspozycji Regionalnego Centrum Naukowo-Technologicznego. Dzięki jego staraniom, kompleks powraca swym wyglądem do czasów swej największej świetności. Udało się wyremontować dwór, odrestaurować bramę Jana III Sobieskiego oraz odtworzyć przepiękny ogród włoski. Od września 2014 roku można także odwiedzać Centrum Nauki „Leonardo da Vinci” wzorowane na popularnym Centrum Nauki „Kopernik” w Warszawie.

ZAMKI I PAŁACE

Regionalne Centrum Naukowo-Technologiczne
Podzamcze 45, 26-060 Chęciny
tel. 41 343 40 50
www.rcnt.pl

DWÓR I FORTALICJA W SOBKOWIE

Fortalicja w Sobkowie
ul. Stanisława Sobka 15, 28-305 Sobków
tel. 509 301 601, 509 301 101, www.zameksobkow.pl

Sobków jako miasto założył Stanisław Sobek z Sulejowa w 1563 roku. Ten kasztelan bielecki, starosta małogoski i jednocześnie podskarbi wielki koronny w latach 1560-1570 wznosił malowniczą fortalicję zlokalizowaną w pobliżu rzeki Nidy. Obiekt ten, wraz z wybudowanym przez Szaniawskich (ok. 1770 r.) klasycystycznym pałacem będącym obecnie w stanie ruiny, stanowi interesujący zespół podworski. Fortalicja pierwotnie zamknięta była z czterech stron murem obronnym, z basztami w czterech narożach.

Do dziś widoczne są pozostałości murów i trzy baszty kryte drewnianymi daszkami. Ruiny pałacu zachowały cztery jońskie kolumny w części środkowej, zwrócone fasadą ku rzece, a w elewacji bocznej pd.-wsch. z ok. 1800 r. zobaczyć można ryzalit z zamurowanymi arkadami i półkolisty tympanon z kartuszem stiukowym. Na kartuszu widoczne są rogi obfitości, girlandy oraz litery Stanisława Szaniawskiego, krajczego koronnego i jego żony Anny z Kluszewskich.

Fortalicja w Sobkowie, położona w malowniczym otoczeniu rzeki Nidy, została częściowo wyremontowana. Znajdują się tu pokoje gościnne (50 miejsc noclegowych) oraz stylowa restauracja „Pod Zakutym Łbem”, serwująca potrawy staropolskie. Obecni właściciele zapewniają też dodatkowe atrakcje: naukę jazdy konnej, przejażdżki zabytkowymi powozami, spływy gondolą po rzece Nidzie, spływy kajakowe, pokazy sokolnicze, pokazy rycerskie oraz prowadzą pensjonat dla koni.

ŚWIĘTOKRZYSKI SZLAK ARCHEO-GEOLOGICZNY

Zachodnia część Gór Świętokrzyskich to obszar z unikatowym dziedzictwem geologicznym i kulturowym oraz wyjątkową przyrodą ożywioną. Geopark Geoland Świętokrzyski jako obszarowy produkt geoturystyczny pretendujący do UNESCO skupia najważniejsze obiekty i atrakcje związane z tym dziedzictwem. Obszar Geoparku o powierzchni 526 km² obejmuje pięć gmin powiatu kieleckiego: Kielce, Chęciny, Morawica, Sitkówka-Nowiny i Piekoszów. Obszar ten to prawdziwa skarbnica wiedzy i tajemnic dla miłośników geologii, paleontologii czy archeologii. Zwiedzając Geopark Geoland Świętokrzyski warto podążyć za znakami **Świętokrzyskiego Szlaku Archeo-Geologicznego**, który prowadzi przez najciekawsze, udostępnione turystycznie obiekty geologiczne na terenie Geoparku. Miłośnikom pięknych krajobrazów polecamy odwiedzenie rezerwatów: Miedzianka, Góra Zelejowa, Rzepka oraz Kadzielnia. Najmłodszych ucieszy wizyta w głównym ośrodku informacyjno-edukacyjnym Geoparku – Centrum Geoedukacji w Kielcach. Wirtualna podróż kapsułą 5D do wnętrza Ziemi, spotkanie oko w oko z wielką rybą pancerną czy możliwość wcielenia się w rolę szlifierza skał i minerałów. To tylko niewielka część atrakcji która czeka na odwiedzających Geopark Geoland Świętokrzyski. Więcej informacji uzyskasz na oficjalnej stronie Geoparku: www.geopark.pl, jak również na stronie Świętokrzyskiego Szlaku Archeo-Geologicznego, gdzie znajdziesz szczegółowe opisy najważniejszych geostanowisk zlokalizowanych na terytorium Geoparku: www.szlakarcheogeo.pl

380 mln lat temu obszar Kadzielni znajdował się w ciepłym morzu. Tutejsze skały zawierają bogatą, często pokruszoną faunę kopalną, reprezentowaną przez koralowce, kopalne jamochłony (stromatopory i amfipory), liliowce, ramienionogi, ślimaki, głowonogi i ryby pancerne. Niektóre z gatunków po raz pierwszy zostały znalezione na Kadzielni, co jeszcze bardziej rozświetliło to miejsce, stawiając je w szeregu najważniejszych pod względem edukacyjnym stanowisk w Polsce. Odkryto tu 25 jaskiń, z czego kilkanaście znajduje się w Skalce Geologów. W 2012 r. zakończono prace, mające na celu połączenie trzech jaskiń - Prochowni, Szczeliny i Wschodniej oraz utworzono podziemną trasę turystyczną. Wyjątkowość tego miejsca dopełnia nowoczesny amfiteatr, bardzo ciekawie wkomponowany w skalne otoczenie, jedyny taki w Polsce.

PARK I REZERWAT KADZIELNIA

www.geopark-kielce.pl

REZERWAT WIETRZNA - CENTRUM GEOEDUKACJI W KIELCACH

Centrum Geoedukacji wraz z Rezerwatem Wietrzna im. Zbigniewa Rubinowskiego to miejsce, w którym poprzez przygodę i zabawę można „poczuć – dotknąć – zrozumieć” niezwykłą historię Ziemi zapisaną w skałach i skamieniałościach. W Centrum można zobaczyć rekonstrukcję dna dewońskiego morza z niezwykłymi organizmami, które je zamieszkiwały, spotkać się oko w oko z największym drapieżcą dewońskiego morza - rybą pancerną oraz udać się w niezwykłą podróż do wnętrza Ziemi za pomocą kapsuły-symulatora. W Klubie Miłośników Geologii można wcielić się w rolę szlifierza skał i minerałów, który za pomocą prostych narzędzi wydobydzie „piękno zakłete w kamieniu”.

Centrum Geoedukacji w Kielcach
ul. Daleszycka 21, 25-202 Kielce
tel. 41 36 76 800
(rezerwacja zajęć i geo-informacja)
www.centrum-geoedukacji.pl

otwarte:
15 IV – 14 X wt.-pt. w godz. 10.00-17.00
sob.-niedz. w godz. 12.00-18.00
15 X – 14 IV wt.-pt. w godz. 10.00-16.00
sob.-niedz. w godz. 11.00-16.00
*ostatnie wejście odbywa się na godzinę przed zamknięciem obiektu!

Wybrane obiekty na szlaku:

16

 Świętokrzyskie

REZERWAT ŚLICHOWICE

Ten rezerwat skalny znajduje się w północno-zachodniej części Kielc, na zachodnim skraju osiedla o tej samej nazwie. W ścianach kamieniołomu widoczne są cienkoławicowe osady wapienne i margliste, powstałe w morzu późnodewońskim (około 365-385 mln lat temu), poza kadzielniańską strefą raf. Ochroną prawną została objęta grzęda skalna, zachowana pomiędzy wschodnim i zachodnim wyrobiskiem. W niej odsłonięto fałd obalony, powstały podczas ruchów górotwórczych orogenezy waryscyjskiej (hercyńskiej), około 251-325 mln lat temu. Od niedawna kamieniołom otoczony jest wygodną alejką spacerową z punktami widokowymi, zaś fałd w jego głównej ścianie można podziwiać nawet nocą, bo jest oświetlony specjalnymi reflektorami.

www.geopark-kielce.pl

Tuż przy Jaskini Raj, najpiękniejszej jaskini krasowej regionu, w której światła lamp wydobywają z mroku tysiące stalaktytów i zaskakujące swym kształtem stalagmity, znajduje się nowo otwarte Centrum Neandertalczyka. Dzięki interaktywnej wystawie można poznać ewolucję życia od momentu Wielkiego Wybuchu do czasu pojawienia się Neandertalczyka, zdobyć wiedzę na temat jego życia codziennego i zapoznać się z najnowszymi odkryciami na jego temat. Niezwykłą atrakcją w Centrum jest naturalnych rozmiarów replika mamuta mierząca 3,5 m wysokości oraz prawie 6 m długości.

CENTRUM NEANDERTALCZYKA

Centrum Neandertalczyka i Jaskinia Raj
ul. Dobrzączka, 26-060 Chęciny
tel. 41 346 55 18
www.jaskiniaraj.pl

www.swietokrzyskie.travel

17

REZERWAT ZACHEŁMIE

Na terenie Gminy Zagnańsk, w bezpośrednim sąsiedztwie Geoparku Geoland Świętokrzyski, znajduje się rozległy, nieczynny już kamieniołom dolomitów. Dotychczas odwiedzany był z powodu odsłoniętego w północnych ścianach kontaktu środkowodewońskich dolomitów (sprzed 395 mln lat) ze zlepioncami i piaskowcami permsko-triasowymi (sprzed 251-255 mln lat). Jednak w ostatnim czasie największą sensacją w świecie geologicznym wywołały znalezione właśnie w tym kamieniołomie tropy tetrapoda, będącego ogniwem przejściowym pomiędzy rybami a zwierzętami czworonożnymi. Odkrycie to przesunęło datowanie wyjścia kręgowców ze środowiska wodnego na ląd o około 18 milionów lat wstecz. Obecnie tropy tetrapoda znajdują się w Państwowym Instytucie Geologicznym w Warszawie.

www.zagnansk.pl

JASKINIA RAJ

Wystarczy skręcić z trasy S7 z Krakowa do Kielc, by znaleźć się w samym środku Raju - najpiękniejszej jaskini w Polsce. Natura stworzyła pod ziemią zapierający dech w piersiach kompleks korytarzy i komnat, przyozdobiony setkami stalagmitów, stalaktytów i stalagnatów o różnych kształtach i formach oraz rzadkimi pizoidami. Dla turystów udostępniona została do zwiedzania 180-metrowa, podziemna trasa turystyczna prezentująca ten bajkowy, podziemny świat. Przy wejściu do jaskini zobaczyć można wystawę muzealną z odtworzonym obozowiskiem rodziny neandertalskiej, z trzema naturalnej wielkości postaciami oraz szczątkami prehistorycznych zwierząt.

Jaskinia Raj
ul. Dobrzączka, 26-060 Chęciny
rezerwacja wejść: www.jaskiniaraj.pl
otwarte: 15 I – 15 XI, wt. - niedz.
w godz. 10.00-17.00

GMINA CHĘCINY I OKOLICE

Tereny te w dawnych czasach podlegały intensywnej eksploatacji surowców mineralnych, co widoczne jest dzisiaj niemalże na każdym kroku. W całej Europie nie ma drugiego takiego miejsca, gdzie na tak niewielkim terenie występowałyby na powierzchni skały niemal wszystkich okresów geologicznych, od kambru (paleozoik) po holocen (kenozoik). Nic dziwnego, że obszar ten nazywany jest „rajem dla geologów”. Jaskinia Raj, Jaskinia Piekło, Góra Zelejowa, Rzepka czy Zamkowa, Kamieniołom Szewce, rezerwat Miedzianka - to tylko wybrane miejsca, które warto zobaczyć z racji wartości geologicznych.

REZERWAT GÓRA MIEDZIANKA

Rezerwat o powierzchni 25 ha utworzony został w 1958 r. i obejmuje wzniesienie Góry Miedzianka (354 m n.p.m.). W jego granicach znalazły się także dwa nieczynne kamieniołomy oraz teren dawnej kopalni rudy miedzi, czynnej tu od XIV w. Pozostałością kopalni jest główna sztolnia „Zofia”, przebijająca cały maszyn górny, i „Teresa” oraz wiele drobnych szybków, szczelin, zapadlisk i hałd. Obok rezerwatu, na terenie dawnego budynku kopalni „Bolesław” znajduje się Muzealna Izba Górnictwa Kruszcowego. Zwiedzający mogą obejrzeć okazy związane z historią górnictwa miedzi na Górze Miedziance, liczne narzędzia, maszyny, kolekcję lamp górniczych oraz lonty i zapalniki materiałów wybuchowych służących do kruszenia skał.

REZERWAT GÓRA RZEPKA

Rezerwat powstał w 1981 r. i obejmuje 9,09 ha powierzchni. Ochroną objęto tu wierzchołki i zbocza sąsiadujących ze sobą wzniesień: Góra Rzepka (356 m n.p.m.) i Góra Bylina (355 m n.p.m.) oraz część utworzonego na ich stokach dawnego kamieniołomu „Korzecko”. W obrębie kamieniołomu znajduje się efektowna ściana skalna o wysokości kilkudziesięciu metrów, zbudowana z dolomitów i wapieni wietrzejących na czerwono. Na grzbiecie Góry Rzepki odsłaniają się ławicowe wapienie środkowego dewonu ze skamieniałościami fauny dewońskiej. Znajdują się tu także ślady dawnego górnictwa rud ołowiu.

JASKINIA PIEKŁO

Jaskinia Piekło to jedna z ciekawszych w regionie chęcińskim jaskiń pochodzenia krasowego o długości 57 m. Po lewej stronie od wejścia odchodzi korytarzyk zakończony oknem, zaś w końcowej części jaskini znajdują się dwa kominy, posiadające również połączenie z powierzchnią. W dnie jaskini, około 10 m od głównego wejścia, znajduje się półtorametrowe zagłębienie, jakie pozostało po dawnym szybie wydobywczym. Jest on śladem poszukiwań górniczych, jakie prowadzono w rejonie Chęciny w XV-XVIII wieku.

KAMIENIOŁOM STOKÓWKA

Jest to jedno z najbardziej rozpoznawalnych odsłonień w rejonie Chęciny. Żyła kalcytowa typu „rózanki zelejowskiej” przecięła Górę Stokówkę dokładnie na dwie połowy. Eksploatacja barwnego kalcytu doprowadziła do powstania szczyrby, o szerokości dochodzącej miejscami do 15 m. W ścianach wyrobiska widoczne są zjawiska krasowe, niewielkie kominy i pustki skalne, wypełnione gliną zwierzeliową. Od lat Stokówka jest miejscem treningu wspinaczkowego.

ŚWIĘTOKRZYSKI SZLAK LITERACKI

Szlak eksponuje miejsca, z którymi związana jest twórczość literacka bądź biografia znanych twórców zamieszkałych niegdyś na Ziemi Świętokrzyskiej. W szczególności przybliży postać Noblisty **Henryka Sienkiewicza** – „krzepiciela serc”, autora *Quo Vadis*, *Trylogii* czy słynnego *Janka Muzykanta*, **Stefana Żeromskiego**, w którego niemal całej twórczości obecny jest region świętokrzyski, **Mikołaja Reja** – autora słynnych słów „*A niechaj narodowie wždy postronni znają, iż Polacy nie gęsi, iż swój język mają*” – zwanego ojcem literatury polskiej, **Witolda Gombrowicza**, **Wincentego Kadłubka**, **Jana Długosza**, **Leopolda Staffa** czy **Adolfa Dygasińskiego**. To oczywiście nie jedyne osoby związane z naszym regionem, w twórczości których – na stronach powieści, w rymach wierszy – odnaleźć można piękno Ziemi Świętokrzyskiej. Szlak podzielony jest na trzy pętle: Poniższą, Sandomiersko-Ostrowiecką i Kielecką. Wędrówkę Świętokrzyskim Szlakiem Literackim ułatwiają brązowe znaki drogowe ustawione wzdłuż tras oraz tablice informacyjne przy wybranych obiektach.

MIKOŁAJ REJ - NAGŁOWICE

Mikołaj Rej – autor słynnych słów: „*A niechaj narodowie wždy postronni znają, iż Polacy nie gęsi, iż swój język mają*” – zwany jest ojcem literatury polskiej, gdyż był pierwszym pisarzem tworzącym wyłącznie w języku polskim. W Nagłowicach, w których mieszkał, w dworze z około 1800 roku, wzniesionym w miejscu, w którym stał wcześniej dwór Reja, znajduje się obecnie izba pamięci poety. W zabytkowym parku angielskim otaczającym dworek do dziś zachowały się sędzive dęby pamiętające czasy pisarza.

Dworek Mikołaja Reja

ul. Kacpra Walewskiego 7, 28-362 Nagłowice, tel./fax 41 381 45 70

otwarte: 1 V-30 IX muzeum czynne codziennie; w dni powszednie w godz. 8.00-17.00, sobota, niedziela i święta w godz. 9.00-17.00 ostatnie wejście o godz. 16.30, 1 X-30 IV muzeum czynne od poniedziałku do soboty w godz. 8.00-16.00 ostatnie wejście o godz. 15.30

www.naglowice.pl

HENRYK SIENKIEWICZ - OBLĘGOREK

W Oblęgorku, niedaleko Strawczyna, mieści się posiadłość polskiego noblisty – Henryka Sienkiewicza, którą pisarz otrzymał w darze od społeczeństwa z okazji 25-lecia pracy literackiej. Obecnie w pałacu znajduje się muzeum poświęcone jego życiu i twórczości. Ekspozycja wiernie oddaje układ pokoi i ich wyposażenia z czasów zamieszkiwania w pałacu rodziny Sienkiewiczów. W muzeum znajdują się jedne z najcenniejszych pamiątek po Sienkiewiczu – albumy, dokumenty i listy przesyłane jubilatowi w dowód uznania, podziwu i czci dla jego talentu. W październiku 2012 roku na piętrze pałacyku otwarto nowoczesną multimedialną wystawę biograficzno-literacką.

Pałac Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku

(oddział Muzeum Narodowego w Kielcach)

al. Lipowa 24, 26-067 Strawczyn

tel. 41 303 04 26, 664 384 069

otwarte: IV – X wt.-niedz. w godz. 9.00-17.00

XI – III wt.-niedz. w godz. 8.00-16.00

www.mnki.pl

STEFAN ŻEROMSKI - KIELCE, CIEKOTY, STRAWCZYN

Kielecczyzna to mała ojczyzna Żeromskiego - urodził się w podkieleckim Strawczynie, dzieciństwo spędził w Ciekotach, a uczył się w gimnazjum w Kielcach. Dziś dorobek pisarza upamiętnia Centrum Edukacyjne „Szklany Dom” - Dworek Stefana Żeromskiego w Ciekotach u podnóża jego ukochanej góry - Radostowej. W budynkach dawnego gimnazjum w Kielcach mieści się natomiast Muzeum Lat Szkolnych Stefana Żeromskiego, w którym można zobaczyć ekspozycje prezentujące pamiątki rodzinne, przedmioty związane ze szkołą i nauką, wizerunki rodziny, przyjaciół, młodzieńczych miłości oraz pierwsze wydania utworów pisarza.

Muzeum Lat Szkolnych

Stefana Żeromskiego

(oddział Muzeum

Narodowego w Kielcach)

ul. Jana Pawła II 5, 25-013 Kielce

tel. 41 344 57 92, www.mnki.pl

otwarte:

pon.-pt.: 8.00-16.00, nd. 8.00-16.00

nd. (VI-XVIII) 10.00-18.00

sb. nieczynne

Centrum Edukacyjne

„Szklany Dom” - Dworek Stefana

Żeromskiego w Ciekotach

Ciekoty 76, 26-001 Masłów

tel. 41 311 21 28

otwarte:

V – X wt.-sob. w godz. 10.00 - 17.00,

niedz. i święta w godz. 11.00 - 17.00;

XI – IV wt.-sob. w godz. 10.00 - 16.00

www.szklanydom.maslow.pl

WITOLD GOMBROWICZ - BODZECHÓW, DOŁY BISKUPIE

Witold Gombrowicz spędził w Bodzechowie okres, w którym jego ojciec był dyrektorem zakładów żelaznych. Obserwacje poczynione wtedy przez pisarza miały ogromny wpływ na jego twórczość. Wiele literackich obrazów z „*Pornografii*”, „*Ferdydurke*” czy „*Ślubu*” wprost przywołuje Ćmielów, Brzostowę, Grocholice, Ostrowiec Świętokrzyski, Rudę (dziś Kościelną) czy też wspomniany Bodzechów. W Dołach Biskupich ojciec Gombrowicza prowadził fabrykę tektury „Witulin”. Miejsca związane z dzieciństwem i młodością pisarza połączone zostały zielonym szlakiem rowerowym oraz samochodowym „Świętokrzyskim Szlakiem Literackim”.

ŚWIĘTOKRZYSKI SZLAK LITERACKI

GUSTAW HERLING-GRUDZIŃSKI - KIELCE, SUCHEDNIÓW

Urodził się w Kielcach w 1919 roku, a mieszkał przy ul. Sienkiewicza 52. W wieku 10 lat rozpoczął naukę i uczęszczał do tego samego gimnazjum, w którym wcześniej uczył się Stefan Żeromski. Po śmierci matki przeprowadził się do Suchedniowa, gdzie ojciec jego kupił dom nad Kamionką oraz XIX-wieczny młyn z przyległym stawem i łąkami – posiadłość związaną ze Staropolskim Zagłębiem Przemysłowym o historycznej nazwie „Kuźnia i Fryszlerka Berezów”. To właśnie wspomnienie ukochanego domu w Suchedniowie pozwoliło pisarzowi przetrwać najcięższe chwile w sowieckim łagrze, o czym pisał na kartach „Innego świata”.

Obecnie, w miejscu dawnej posiadłości Grudzińskich, w Suchedniowie, przy ulicy Berezów mieści się hotel i restauracja Stary Młyn, gdzie ustawiono tablicę i obelisk poświęcony pisarzowi. Tu także ma swój początek oznakowana ścieżka literacka, którą codziennie przemierzał Gustaw Herling-Grudziński w drodze do szkoły, a która biegnie do stacji kolejowej.

LEOPOLD STAFF, WŁODZIMIERZ SEDLAK - SKARŻYSKO-KAMIENNA

Dzisiejsze miasto Skarżysko-Kamienna powstało z połączenia terenów dawnych wsi, m.in.: Kamienna, Milica, Bzin, Rejów i Posadaj. Przepływająca przez miasto rzeka Kamienna od wieków sprzyjała wytwórczości ludzkiej na tym terenie. W epoce Królestwa Kongresowego tereny te stały się istotnym ogniwem tworzonego przez Stanisława Staszica okręgu przemysłowego. Błyskawiczny rozwój miasta zawdzięcza także ulokowaniu nad Kamienną w latach 20. XX w. Państwowej Fabryki Amunicji. Swe losy z miastem tym związali m.in. Włodzimierz Sedlak i Leopold Staff. Sedlak spędził tu swoje dzieciństwo i do dziś przy ul. 3 Maja 10 znajduje się dom, w którym mieszkał. Natomiast w bibliotece jego imienia utworzono Izbę Pamięci, w której odnaleźć można pamiątki i eksponaty przekazane przez spadkobiercę – Joannę Kalisz-Półtorak. Staff natomiast po raz pierwszy do Skarżyska-Kamiennej przyjechał w 1953 r. i powracał tu każdego lata w poszukiwaniu ciszy i ukojenia. Najcenniejszym miejscem pamięci po poecie jest plebania parafii św. Józefa, w której zmarł oraz drewniany kościół, w którym lubił się modlić.

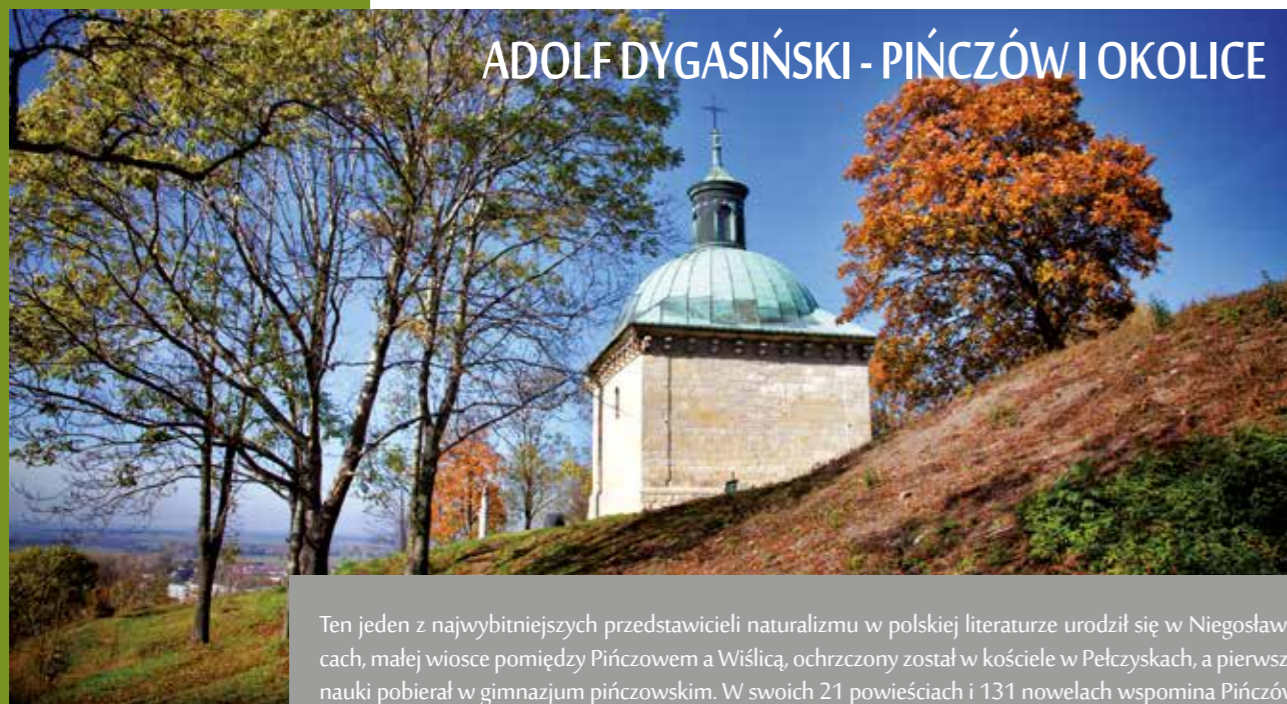
PODRÓŻE Z PASJĄ

ŚWIĘTOKRZYSKI SZLAK ARCHITEKTURY DREWNIANEJ

Drewniane kościoły, dzwonnice, dworki, chałupy i zagrody to prawdziwe perły regionu świętokrzyskiego, zadziwiające swoją konstrukcją i malowniczością. Najliczniejszą grupą wśród drewnianych zabytków zgromadzonych na świętokrzyskim szlaku są obiekty sakralne – kościoły, kaplice, dzwonnice. W kościołach, najczęściej orientowanych, o konstrukcji zrębowej, odnaleźć można na ścianach i stropach bogate polichromie, barokowe, późnobarokowe czy też rokokowe wyposażenie – przepiękne ołtarze, krucyfiksy, rzeźby i obrazy przedstawiające Matkę Boską, Świętych. Jedne służące wiernym do dziś, inne nieco zapomniane i sporadycznie otwierane, pragnące powrócić do lat świetności ...

ADOLF DYGASIŃSKI - PIŃCZÓW I OKOLICE

Ten jeden z najwybitniejszych przedstawicieli naturalizmu w polskiej literaturze urodził się w Niegosławicach, małej wiosce pomiędzy Pińczowem a Wiślicą, ochrzczony został w kościele w Pełczyskach, a pierwsze nauki pobierał w gimnazjum pińczowskim. W swoich 21 powieściach i 131 nowelach wspomina Pińczów i Ponidzie. Krajinę lat dziecięcych, w tym Pińczów, opisał szczegółowo w Beldonku, Żywocie Beldonka czy Kulcie światła. Stąd wzięło się i przyłgnęło do niego określenie „Piewca Ponidzia”. Życiu i twórczości Adolfa Dygasińskiego poświęcona jest jedna z ekspozycji Muzeum Regionalnego w Pińczowie.

Muzeum Regionalne
ul. Piłsudskiego 2a, 28-400 Pińczów
tel. 41 357 24 72
www.muzeumpinczow.pl

PARK ETNOGRAFICZNY W TOKARNI

Główną ekspozycją Muzeum Wsi Kieleckiej jest Park Etnograficzny w Tokarni w gminie Chęciny zlokalizowany przy trasie E7 prowadzącej z Kielc do Krakowa. Na 65-hektarowym obszarze zgromadzono najcenniejsze zabytki XVII/XIX-wiecznego budownictwa drewnianego z Gór Świętokrzyskich, Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej, Wyżyny Sandomierskiej i Niecki Nidziańskiej. Zagrody wiejskie, obiekty małomiasteczkowe, dwór, budynki folwarczne, zabytki przemysłu wiejskiego, obiekty sakralne. Do najciekawszych można zaliczyć spichlerz z Rogowa z XVII w., dwór z Suchedniowa z pocz. XIX w., spichlerz dworski ze Złotej z 1719 r. i barokowy kościół pw. Matki Bożej Pocieszenia z Rogowa nad Wisłą z 1761 r. Prezentowane są tu wnętrza XIX-wiecznych chałup i warsztatów rzemieślniczych, apteki, sklepiku i pracowni krawieckiej, ekspozycja szkoły wiejskiej z okresu międzywojennego, kolekcja rzeźb Jana Bernasiewicza oraz wystawy czasowe.

Muzeum organizuje cykliczne imprezy folklorystyczne: Świętokrzyski Festiwal Smaków – kwiecień/maj, Wytopki Ołowiu - maj, Świętokrzyski Jarmark Agroturystyczny – czerwiec, Jawor u źródeł kultury - czerwiec, Piknik Świętojański-Wiejskie wędzenie – czerwiec/lipiec, Święto Chleba – wrzesień, Niedziela ze Świętym Franciszkiem – sierpień, Motopiknik. Złot zabytkowych aut i motocykli - sierpień, Smaki jesieni - wrzesień, Cykl „Rodzinne Niedziele w Skansenie” – maj/październik.

Muzeum Wsi Kieleckiej
ul. Jana Pawła II 6,
25-025 Kielce
tel. 41 344 92 97
e-mail: poczta@mwk.com.pl
www.mwk.com.pl

Park Etnograficzny w Tokarni
Tokarnia 303 k. Chęciny
tel. 41 315 41 71
Kasa: 515 458 649

otwarte:
III, XI-XII wt. – nd. 9.00 - 15.00
IV, IX - X wt. - nd. 9.00 - 17.00
V-VI pon. - pt. 9.00 – 17.00
sob. – nd. 10.00 - 18.00
VII- VIII wt. – nd. 10.00 - 18.00
www.mwk.com.pl

ŚWIĘTOKRZYSKI SZLAK ARCHITEKTURY DREWNIANEJ

BLIŻYN, MROCZKÓW (GMINA BLIŻYN)

W czerwcu 1410 roku w Bliżynie nocował Władysław Jagiełło podczas podróży pod Grunwald. Jednym z cennych zabytków tej miejscowości jest modrzewiowa kaplica św. Zofii, ukończona w roku 1818. Oprócz kaplicy można tu zobaczyć ruiny stalowni z XIX wieku, neogotycki pałac Platerów, kościół parafialny pw. św. Ludwika z 1896 roku. W Mroczkowie natomiast można zobaczyć piękny, modrzewiowy kościół św. Rocha, zbudowany pod koniec XVI wieku lub na początku XVII, który według podania ludowego powstał na grobach zmarłych, jako wotum dziękczynne za ustanie zarazy.

BEBELNO (POWIAT WŁOSZCZOWSKI)

Pierwsza wzmianka potwierdzająca istnienie kościoła w Bebelnie pochodzi z II połowy XV wieku. Obiekt ten spalił się w 1511 roku i został odbudowany tylko jako kaplica. W roku 1725 lub 1745 Antoni i Karol Bystrzonowscy ufundowali nową świątynię. W 1777 roku do kościoła dobudowano zakrystię i kruchtę. We wnętrzu zachował się ołtarz główny z obrazem NMP, na zasuwie z wizerunkiem św. Mikołaja, a po bokach z drewnianymi figurkami św. Mikołaja i św. Stanisława. W nawie, w narożnikach zachowały się dwa barokowe ołtarze boczne. W sąsiedztwie kościoła stoi drewniana dzwonnica.

KOSSÓW (POWIAT WŁOSZCZOWSKI)

Parafia w Kossowie powstała prawdopodobnie w połowie XV w. Pierwotny kościół pw. Wszystkich Świętych był drewniany. Obecny kościół zbudowano w I poł. XVII w., a konsekrowany był 20 maja 1766 r. przez biskupa Franciszka Potkańskiego, sufragana krakowskiego. Kościół odnawiany był w 1937 r. i po II wojnie światowej. Polichromię wykonano w 1976 r. Na mocy dekretu prymasa Polski z 1968 r. kościół otrzymał wezwanie Matki Boskiej Częstochowskiej. Obok kościoła znajduje się drewniana dzwonnica.

STRADÓW

Obecny kościół w Stradowie został zbudowany w 1657 roku staraniem i kosztem Władysława Myszkowskiego - wojewody krakowskiego. We wnętrzu zachowały się 3 ołtarze z drewnianymi, barokowymi nastawami. W głównym ołtarzu znajduje się drewniany, rzeźbiony krucyfik, w lewym bocznym umieszczony jest obraz Matki Boskiej tzw. Stradowskiej, pochodzący z XVII wieku. W sąsiedztwie kościoła stoi drewniana dzwonnica.

TOPOLA

Kościół w Topoli przeniesiono z Kazimierzy Małej w 1972 roku. Jest on modrzewiowy, o konstrukcji zrębowej, trójnawowy. We wnętrzu zachowały się dwa drewniane ołtarze barokowe. W głównym znajduje się obraz Wniebowzięcia NMP i Trójcy Świętej, po bokach natomiast rzeźby św. Piotra i Pawła. W ołtarzu bocznym są dwa wizerunki św. Stanisława.

CUDZYNOWICE

Historia głosi, iż w 1757 roku w Cudzynowicach, kasztelanowa sandomierska, Teresa z Morsztynów Ossolińska, wystawiła kościół drewniany w miejsce poprzedniego, o którym pierwsze informacje pojawiają się już w 1326 roku. Do najcenniejszych elementów wyposażenia wnętrza kościoła należy gotycki krucyfik w tęczu i rokokowe ołtarze. W głównym, pomiędzy rzeźbami św. Piotra i Pawła znajduje się obraz Ukrzyżowania przypisywany F. Smuglewiczowi, w bocznym – północnym – wyobrażenie Niepokalanie Poczętej NMP, po bokach figurki św. Anny i Antoniego. Ponadto w kościele znajdują się rokokowe organy oraz drewniana, barokowa chrzcielnica i kropielnica.

PODRÓŻE Z PASJĄ

GORZKÓW

Pierwsze wzmianki o kościele w Gorzkowie pojawiły się już w 1326 roku. W roku 1758 burgrabia krakowski Józef Mieroszewski wystawił nowy kościół drewniany, prawdopodobnie w miejscu rozbiórki starszego. Zachowany do dzisiaj piękny, drewniany kościół o konstrukcji zrębowej, na podmurówce kryje w sobie ołtarz główny z barokowym, drewnianym krucyfiksem, z rzeźbami Matki Boskiej, św. Jana Ewangelisty i św. Marii Magdaleny z ok. 1894 r. W lewym ołtarzu znajduje się obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem z początku XVII wieku, w prawym – wizerunek św. Józefa. Obok kościoła stoi dzwonnica, którą wyremontowano w 1997 roku i zamontowano w jej wnętrzu stalową konstrukcję dla dzwonów.

SZLAK CYSTERSKI

JĘDRZEJÓW

ARCHIOPACTWO CYSTERSKIE W JĘDRZEJOWIE

W latach w latach 1110 – 1114 do obecnego Jędrzejowa przybywali zakonnicy z francuskiego opactwa cysterskiego Morimond w Burgundii. W roku 1140 ufundowany został pierwszy na ówczesnych ziemiach polskich klasztor cysterski. Ostatnie lata swego życia spędził tu błogosławiony Wincenty Kadłubek. W jednej z kaplic umieszczono ołtarz grobowy Kadłubka i posrebrzaną trumnę z jego relikwiami. Corocznie w miesiącach lipcu i sierpniu w klasztorze odbywa się Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej.

*Archiopactwo Cysterskie w Jędrzejowie
Sanktuarium bł. Wincentego Kadłubka
ul. Klasztorna 20, 28-300 Jędrzejów
tel. 41 386 23 08, www.jedrzejow.cystersi.pl*

PODRÓŻE Z PASJĄ

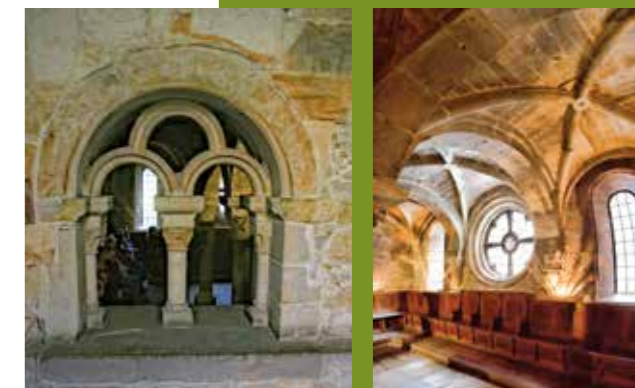
WĄCHOCK

OPACTWO CYSTERSKIE W WĄCHOCKU

Wąchock - miasteczko koło Starachowic, słynie nie tylko z dowcipów, ale przede wszystkim z opactwa cystersów sprowadzonych tu w 1179 r. z burgundzkiego opactwa Morimond. Dziś można tu podziwiać późnoromański kościół klasztorny, zbudowany na planie krzyża łacińskiego z dwubarwnych ciosów kamiennych. W krużgankach znajduje się krypta grobowa majora Jana Piwnika „Ponurego” - legendarnego dowódcy Świętokrzyskich Zgrupowań AK. Zespół Opactwa Cystersów w Wąchocku jest jednym z najważniejszych obiektów europejskich szlaków kulturowych: Szlaku Cysterskiego i Romańskiego.

*Opactwo Cysterskie w Wąchocku
Muzeum Pamięci Walki o Niepodległość Narodu
ul. Kościelna 14, 27-215 Wąchock, tel. 41 275 02 00
www.wachock.cystersi.pl*

*otwarte: dni powszednie 9.00-12.00, 13.30-17.15, 18.00-18.30; (w okresie letnim do 20.00);
w niedziele i święta 9.00-13.00, 14.30-17.15, 18.00-18.30
(w okresie letnim do 20.00)*

KOPRZYWNICA

OPACTWO CYSTERSKIE W KOPRZYWNICY

Koprzywnica leżąca w dolinie rzeki Koprzywnianki swą sławę zyskała dzięki rezydującym tu niegdyś Cystersom. Ufundowane przez nich opactwo, zostało gruntownie przebudowane w XVIII wieku. Romańska świątynia posiada nadbudowane z cegły, gotyckie szczyty oraz dobudowane w okresie baroku: zakrystię, kaplicę, zachodnią fasadę z kruchtą i wieżę na sygnaturkę w kształcie kielicha zwanego „kulawką”. Bardzo efektownie prezentuje się, widoczne w całym kościele, sklepienie krzyżowo-żebrowe oraz gotyckie malowidła.

*Pocysterski Zespół Klasztorny w Koprzywnicy
Parafia pw. św. Floriana
ul. Krakowska 76, 27-660 Koprzywnica
tel. 15 847 62 02
www.koprzywnica.eu*

STRUMIENIE HISTORII

RYDNO - REZERWAT I PIKNIK ARCHEOLOGICZNY

Rezerwat archeologiczny „Rydno” utworzony został w celu uchronienia pozostałości prehistorycznych zakładów kopalnianych hematytu, funkcjonujących w zamierzchłej przeszłości na obszarze obejmującym m.in. tereny doliny rzeki Kamiennej pomiędzy Skarżyskiem-Kamienną a Wąchockiem. W granicach rezerwatu wykryto także olbrzymie ilości wyrobów z krzemienia czekoladowego. Część znalezisk pochodzi z epoki paleolitu, mezolitu i neolitu. Od kilku lat w maju na terenie rezerwatu odbywa się „Piknik Archeologiczny PraOsada RYDNO”, podczas którego archeolodzy opowiadają o dziejach tego obszaru, ale także można zapoznać się z życiem w prahistorii, spróbować swoich sił w posługiwaniu się prymitywnym łukiem i strzałami z grotami kościanymi, obejrzeć przykładowy wykop archeologiczny i poznać metodologię badań.

Stowarzyszenie „PraOsada RYDNO”
ul. Słowackiego 25
26-110 Skarżysko-Kamienna
tel. 797 292 920
www.rydno.pl, www.rydno.com
tel. 502 116 481

KRZEMIONKI - PRADZIEJOWA OSADA NEOLITYCZNA

Na terenie odkrytego w 1922r. zespołu prahistorycznych kopalń krzemienia pasiastego w Krzemionkach odbywają się lekcje muzealne i warsztaty prezentujące życie człowieka w pradziejach. Zajęcia odbywają się na świeżym powietrzu, wśród odtworzonych zabudowań mieszkalnych ludności epoki kamienia i wczesnej epoki brązu. W zrekonstruowanej wiosce prahistorycznej archeolodzy przybliżają uczestnikom warsztatów świat pradziejów, omawiając podstawowe aspekty życia społeczności wioski neolitycznej, sposoby zdobywania pożywienia, rzemiosło, handel oraz inne zajęcia ludzi z osady. Muzeum jest organizatorem Krzemionkowskich Spotkań z Epoką Kamienia - głównego wydarzenia naukowo-edukacyjnego, które corocznie odbywa się na terenie osady.

MUZEUM ARCHEOLOGICZNE I REZERWAT KRZEMIONKI

K. OSTROWCA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

W Krzemionkach znajduje się zespół prahistorycznych kopalń krzemienia pasiastego funkcjonujących w okresie neolitu i wczesnej epoki brązu (ok. 3900 - 1600 p.n.e.). Jest to jeden z największych i najlepiej zachowanych obiektów tego typu na świecie. Pomimo upływu tysięcy lat podziemia kopalń przetrwały do naszych czasów w niemal niezmiennym stanie. Turyści mogą je podziwiać wędrując podziemną trasą o długości prawie 500 m. Ponadto obejrzeć można zrekonstruowane zabudowania neolityczne, obozowisko górników oraz grobowiec megalityczny. Ze względu na swoje wyjątkowe walory kopalnie uznano za Pomnik Historii, a w styczniu 2018 roku zostały oficjalnie zgłoszone przez Polskę do wpisania na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Muzeum Archeologiczne i Rezerwat Krzemionki
Sudół 135 a, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
informacja i rezerwacja: tel. 41 33 04 550 lub 669 970 499
rezerwacje@krzemionki.info, www.krzemionki.pl

UWAGA! Zalecany kontakt telefoniczny lub mailowy w celu wyboru i ustalenia terminu warsztatów.

DOSTĘPNOŚĆ OBIEKTU DLA TURYSTÓW
Otwarte w sezonie: V – IX w godz. 9.00 - 19.00,
w weekend 10.00 - 18.00
Poza sezonem: XI – III codziennie w godz. od 8.00 do 16.00
oraz w IV i X codziennie w godz. 9.00 - 17.00

OSADA ŚREDNIOWIECZNA W HUCIE SZKLANEJ

Pobyt w osadzie to niepowtarzalna okazja, aby poczuć magię średniowiecza i świętokrzyskich tradycji. Można tu poznać XII/XIV-wieczną rzeczywistość z całym jej kolorytem - z pogańskimi bóstwami, których na szczycie Łysej Góry czcili przed wiekami pradawni mieszkańcy tych ziem oraz z trudem i znojem codzienności, kiedy wszystkie sprzęty trzeba było wykonać własnoręcznie, a jedzenie zdobyć lub wytworzyć, bo nie leżało na sklepowych półkach. W Osadzie Średniowiecznej spotkamy jej mieszkańców, skupionych na wykonywaniu swych codziennych zajęć. Zobaczymy warsztat garncarski, kowalski, obróbki drewna oraz gospodarstwo bartnika.

W osadzie można także skorzystać z bogatej oferty warsztatów interaktywnych oraz zorganizować edukacyjną grę terenową „Kraina Legend Świętokrzyskich”.

Huta Szklana 37, 26-004 Bieliny
tel. 41 260 81 54, 260 81 56
otwarte w sezonie V – X,
codziennie w godz. 10.00-18.00
www.osadasredniowieczna.eu

CENTRUM KULTUROWO-ARCHEOLOGICZNE W NOWEJ SŁUPI

Centrum Kulturowo – Archeologiczne w Nowej Słupi to rekonstrukcja osady z pierwszych wieków naszej ery, położonej nad strumykiem, którego źródła znajdują się u podnóża Łysej Góry. Osada jest wierną rekonstrukcją budownictwa mieszkalnego i gospodarczego kultury przeworskiej, jak również obiektów wznoszonych na pograniczu Imperium Rzymskiego z barbarzyńską częścią Europy. Zostały one odtworzone pradawnymi technikami na podstawie odkryć archeologicznych. Obecnie odbywają się tam prezentacje starożytnego hutnictwa świętokrzyskiego na tle szerokiego kontekstu kulturowego związanego z pokazami życia codziennego i duchowego społeczności zamieszkujących Góry Świętokrzyskie 2000 lat temu.

Obiekt oraz organizowane na jego terenie od ponad pół wieku – Dymarki Świętokrzyskie - stanowią retrospektywną podróż w czasy, kiedy tereny Gór Świętokrzyskich były miejscem funkcjonowania jednego z największych ośrodków metalurgicznych ówczesnej Europy. Najważniejszym punktem Dymarek jest po dziś dzień eksperymentalny pokaz produkcji żelaza, metodami stosowanymi ok. 2 tys. lat temu oraz prezentacje starożytnych rzemiosł i życia codziennego w epoce wpływów rzymskich. Wizyta w Centrum Kulturowo – Archeologicznym to możliwość poznania starożytnej historii Gór Świętokrzyskich.

ul. Świętokrzyska, 26-006 Nowa Słupia
(obok Muzeum Starożytnego Hutnictwa Świętokrzyskiego)
tel. 41 317 83 27 i 517 349 983
otwarte: V – X codziennie w godz. 9.00-17.00
www.dymarki.pl

ZABYTKOWY ZAKŁAD HUTNICZY W MALEŃCU

W Maleńcu, położonym 24 km na zachód od Końskich, nad rzeką Czarną, zlokalizowany jest zabytkowy zespół walcowni i gwoździarni, posiadający już ponad 200-letnią historię. Latem 1787 roku odwiedził go sam król Stanisław August Poniatowski. Dziś warto tu zobaczyć między innymi hale walcowni, gwoździarnię i szpadlarnię z 1839 roku oraz unikalne maszyny i koła wodne. Co roku w lipcu podczas festiwalu technologiczno-turystycznego „Kuźnice Koneckie” można zobaczyć wprowadzane w ruch zabytkowe maszyny i urządzenia.

Zabytkowy Zakład Hutniczy
 Maleniec 54, 26-242 Ruda Maleniecka, tel. 41 373 11 42
www.maleniec.pl
otwarte: codziennie w godz. 8.00-18.00

Muzeum Przyrody i Techniki, Ekomuzeum im. J. Pazdury
 ul. Wielkopiecowa 1, 27-200 Starachowice
 (wejście od ul. Marszałka Piłsudskiego 95)
 tel./fax 41 275 40 83, informacja i rezerwacja biletów
 tel. 783 730 094, www.ekomuzeum.pl

otwarte: IV – X wt., śr., pt. w godz. 8.00-16.00, czw. w godz. 8.00-17.00,
 sob.-niedz. w godz. 11.00-17.00;
 XI – III wt.-pt. w godz. 8.00-15.00, sob.-niedz. 11.00-13.00

WALCOWNIA W NIETULISKU DUŻYM

Ruiny walcowni w Nietulisku Dużym to pozostałości zakładu stanowiącego ostatnie ogniwo tak zwanego „ciągłego zakładu fabryk żelaznych” nad Kamienną. Zbudowane w latach 1834-46 przedsiębiorstwo było starannie rozplanowanym założeniem urbanistycznym z osiedlem przemysłowym i układem wodnym. Obecnie walcownia żelaza jest cennym zabytkiem techniki, którego największą wartość stanowi kompletnie zachowany historyczny układ wodny.

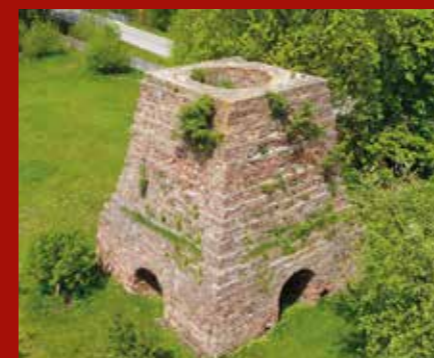

STRUMIENIE HISTORII

RUINY ZAKŁADU WIELKOPIECOWEGO W SAMSONOWIE

Pierwszą fabryką była tu, powstała w drugiej połowie XVI wieku, kuźnica, zwana Michałowska. Zakład potem wielokrotnie przebudowywano, a produkowano w nim między innymi armaty, kule i broń białą. Zakład wielkopiecowy, tak zwana „Huta Józef”, której ruiny podziwiać możemy do dzisiaj, zbudowany został w latach 1818-1823 dzięki staraniom Stanisława Staszica. Niestety po pożarze w 1866 roku zakład nie został ponownie odbudowany.

Urząd Gminy w Zagnańsku
 ul. Spacerowa 8, 26-050 Zagnańsk
 tel. 41 300 13 22
www.zagnansk.pl

PIEC HUTNICZY W KUŹNIAKACH

Po drodze z Rudy Strawczyńskiej do Mniowa warto przystanąć w miejscowości Kuźniaki, by zobaczyć ciekawy architektonicznie, wielki piec hutniczy, należący niegdyś do huty „Jadwiga”. Piec przypominający kształtem ścięty ostrosłup funkcjonował od 1782 do 1897 roku. Prócz ruin wielkiego pieca zachowało się do dziś dawne ujęcie wody, podziemny, sklepiony kanał o długości około 100 metrów oraz zwaly żużla zalegające przy jego wylocie.

Punkt Informacji Turystycznej
 CENTRUM SPORTOWO-REKREACYJNE OLIMPIK
 Strawczynek, ul. Turystyczna 6, 26-067 Strawczyn
 tel. 41 333 57 97
www.olimpicstrawczyn.pl

MUR OPOROWY W BOBRZY

W roku 1824 rozpoczęto tu w ramach staszicowskiego planu industrializacji Królestwa Polskiego budowę nowego zakładu wielkopiecowego, usytuowanego u stóp wysokiej skarpy. Wzniesiono wówczas potężne mury oporowe, które miały 500 m długości, 5 m szerokości, a miejscami dochodziły nawet do 15 m wysokości, co miało służyć umocnieniu zbocza góry, stanowiącej poziom zasypu wielkich pieców. Dalszą rozbudowę zakładu przerwała powódź i wybuch powstania listopadowego. Obecnie można podziwiać pozostałości zakładu wielkopiecowego, osiedla oraz wspomniany mur oporowy.

Punkt Informacji Turystycznej w Miedzianej Górze
 ul. Urzędnicza 8, 26-085 Miedziana Góra
 tel. 41 303 11 01
 e-mail: dominik.slon@miedziana-gora.pl
www.miedziana-gora.pl

URZĄD MIASTA I GMINY KUNÓW
 ul. Warszawska 45 B, 27-415 Kunów
 tel./fax 41 261 31 74
www.kunow.pl

OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI

SERCE DOLINY NAD KAMIENNĄ

Ostrowiec Świętokrzyski nazywany jest sercem Doliny nad Kamienną – jest największym i najprężniej rozwijającym się miastem w północnej części Województwa Świętokrzyskiego. Bogata historia o silnych przemysłowych korzeniach oraz malownicze położenie stanowią o jego szczególnych walorach. Znalazło to swoje odbicie w urbanistyce, architekturze, topografii, ale także wpłynęło na rozwój społeczno-kulturowy Ostrowca.

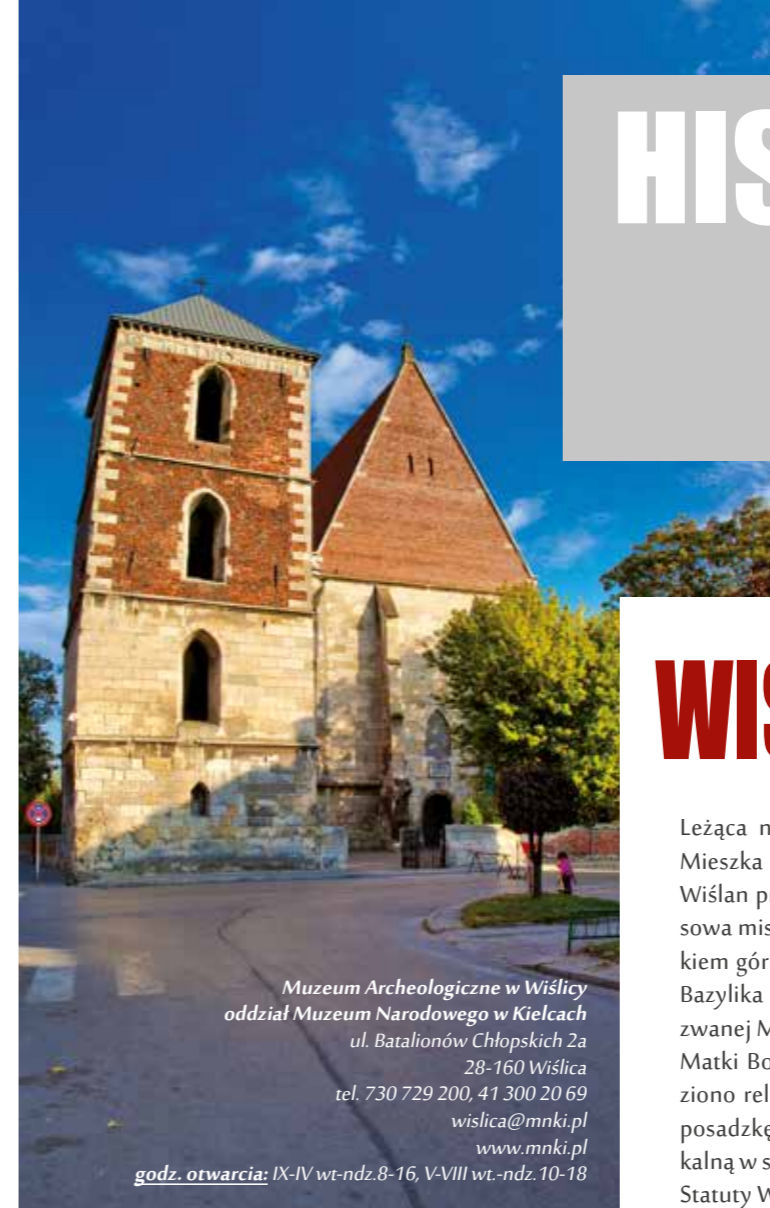
Do najważniejszych zabytków Ostrowca Świętokrzyskiego należą: Kolegiata pod wezwaniem św. Michała Archanioła, XIX-wieczny Zespół Pałacowo-Parkowy i pozostałości cmentarza żydowskiego z Ohelem Cadyka Halsztoka, szczególnie ważnego dla licznej społeczności chasydzkiej. O wyjątkowości Ostrowca Świętokrzyskiego decyduje wiele atutów w tym niezwykle urokliwe położenie w dolinie Rzeki Kamiennej. Dominantą w pejzażu miasta jest od ponad czterystu lat położona malowniczo na wzgórzu kolegiata p.w. Św. Michała Archanioła. Wzgórze kolegiackie z pięknym ciągiem spacerowym na ulicy Kościelnej, tzw. Wąską Uliczką prowadzą na ostrowiecki Rynek będący miejscem licznych imprez i spotkań mieszkańców. Przyjeźdźni są zachwyceni tym, jak bardzo zielonym miastem jest Ostrowiec Świętokrzyski. Wspaniałą zieloną enklawą i wizytówką miasta jest położony w centrum Park Miejski im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. To miejsce śmiało można porównać do Central Parku.

Punkt Informacji Turystycznej w Ostrowcu Świętokrzyskim
al. 3 Maja 6, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
tel. 609 222 800
e-mail: informacja@ostrowiec.travel
www.ostrowiec.travel

HISTORYCZNE miasta i miasteczka

WIŚLICA ODDECH WIEKÓW

Leżąca na Ponidziu Wiślica została w 990 roku wcielona przez Mieszka I do jego ziem. Niektóre źródła podają, iż książę państwa Wiślan przyjął tu chrzest w 880 roku. Do dzisiaj zachowała się gipsowa misa chrzcielna, służąca do chrztu zbiorowego. Nad miasteczkiem góruje wzniesiona przez Kazimierza Wielkiego kolegiata, dziś Bazylika Mniejsza. Dzięki romańsko-gotyckiej figurze Matki Bożej zwanej Madonną Łokietkową z 1300 r. znana jest jako Sanktuarium Matki Bożej Wiślickiej. Pod posadzką gotyckiego kościoła odnaleziono relikty dwóch romańskich świątyń z XII i XIII w. oraz słynną posadzkę wiślicką tzw. „Płytę Orantów” datowaną na 1170 r. – unikalną w skali europejskiej. W 1347 r. w Wiślicy ogłoszono tak zwane Statuty Wiślickie – była to pierwsza polska kodyfikacja prawa. Warto tu też odwiedzić Dom Długosza z 1460 roku i gotycką dzwonnicy.

Muzeum Archeologiczne w Wiślicy
oddział Muzeum Narodowego w Kielcach
ul. Batalionów Chłopskich 2a
28-160 Wiślica
tel. 730 729 200, 41 300 20 69
wislica@minki.pl
www.minki.pl
godz. otwarcia: IX-IV wt.-ndz.8-16, V-VIII wt.-ndz.10-18

Urząd Miasta i Gminy Stopnica
ul. Kościuski 2, 28-130 Stopnica
tel. 41 377 98 00, 41 377 98 10
www.umig.stopnica.pl

Miejsko-Gminne Centrum Kultury w Stopnicy
ul. Kazimierza Wielkiego 15
28-130 Stopnica, tel. 41 377 98 50
www.gck.stopnica.pl

STOPNICA

Stopnica za czasów Kazimierza Wielkiego była jednym z Miast Królewskich. Obecnie w rynku zobaczyć można wybudowany w 1362 r. gotycki kościół pokutny – Stopnicka Fara – należący do serii baryczkowskiej. Murowana z ciosów kamiennych Fara posiada prostokątny korpus z dwoma filarami i wieloboczne prezbiterium. Do świątyni przylegają dwie kaplice – późnogotycka i wczesnobarokowa. Do czasów świetności powrócił także Zamek Królewski ufundowany ok. 1350 r. przez Kazimierza Wielkiego. Dzisiaj, w jego odbudowanych wnętrzach mieści się Miejsko-Gminne Centrum Kultury. W sąsiedztwie zamku zlokalizowany jest kompleks rekreacyjno-sportowy w skład którego wchodzi m.in. stadion piłkarski z bieżnią lekkoatletyczną, kort tenisowy, sezonowy basen z mobilnym zadaszeniem, plac zabaw, górką saneczkową, skatepark, boisko do siatkówki plażowej, piramidy linowe, ścieżki turystyczne, miasteczko ruchu drogowego, sala gimnastyczna i hala sportowa, wielofunkcyjne poliuretanowe boisko sportowe, które zimą zaadaptowane zostaje na lodowisko. W sąsiedztwie usytuowany jest zabytkowy XVII w. klasztor Księży Sercanów, gdzie pochowana została matka Jana Chryzostoma Paska, prawdopodobnie również sam Pasek spoczął tu w 1701 r.

OPATÓW

Centrum Informacji Turystycznej
Urząd Miasta i Gminy Opatów
Plac Obrońców Pokoju 34, 27-500 Opatów
tel. 15 868 13 00
www.opatow.travel

Najcenniejszym zabytkiem Opatowa jest romańska kolegiata św. Marcina. Na szczególną uwagę zasługują umieszczone tu w lewej nawie transeptu nagrobki rodziny Szydłowieckich z ciekawą płaskorzeźbą z brązu, tak zwanym Lamentem Opatowskim. Do tej trzynawowej świątyni zbudowanej na planie krzyża łacińskiego prowadzi droga przez renesansową Bramę Warszawską. Nieopodal kościoła położony jest rynek, na którym stoi przysadzisty ratusz z przełomu XVI/XVII w., a pod kamienicami przy rynku, przebiega 400-metrowa Podziemna Trasa Turystyczna.

Podziemna Trasa Turystyczna
Plac Obrońców Pokoju 18, 27-500 Opatów
tel. 506 789 486
otwarte: codziennie w godz. 9.00-18.00

SZYDŁÓW

POLSKIE CARCASSONNE

Szydłów, z powodu doskonale zachowanego średniowiecznego układu urbanistycznego oraz murów miejskich, zyskał miano polskiego „Carcassonne”. Wykonane z lokalnego wapienia w XIV wieku mury mierzyły 1080 m długości, do 1,8 m szerokości. Miasto uzyskało prawa miejskie w 1329 za czasów Władysława Łokietka. Dzięki decyzji Kazimierza Wielkiego otoczono miasto murami, powstał pałac królewski, kościół św. Władysława. W królewskim domu południowym warto obejrzeć niezwykle świadectwo średniowiecznej techniki - piec hypokaustyczny. W szydłowskim zamku często przebywali królowie. Muzeum w Skarbczyku przeobrażone jest w Muzeum Średniowiecznych Zamków Królewskich Europy. Koniecznie należy zwiedzić Kościółek Wszystkich Świętych z niezwykłymi polichromiami figuralnymi z pierwszej połowy XIV wieku oraz świeżo odnowiony Kościół i szpital św. Ducha. Na północ od rynku stoi późnogotycka synagoga z 1564- najstarsza bożnica w województwie świętokrzyskim.

HISTORYCZNE

miasta i miasteczka

Punkt Informacji Turystycznej
Gminne Centrum Kultury
– dawna Synagoga
ul. Targowa 3, 28-225 Szydłów
tel. 41 354 53 13
www.gkcszydlow.pl

Muzeum w Skarbczyku
ul. Szkolna 8, 28-225 Szydłów
tel. 41 354 53 13
www.szydlow.pl
otwarte: IV – IX pon.-pt. 10.00-18.00,
sob.-niedz. 10.00-18.00;
X – III po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym

CHMIELNIK

Chmielnik jako miejscowość pojawia się po raz pierwszy w dokumentach opisujących najazd Tatarów w 1241 roku. 18 marca tegoż roku, na przedpolu miasteczka odbyła się „Chmielnicka” bitwa, uznana za jeden z większych bojów XIII-wiecznej Europy. Z historią miasta wiąże się również dzieje społeczności żydowskiej, czego świadectwem jest synagoga wzniesiona najpóźniej w XVIII wieku, a obecnie przekształcona w nowoczesny Ośrodek Edukacyjno-Muzealny „Świętokrzyski Sztetl”, w którym wizyta - dzięki multimedialnym mapom regionu, ekranom dotykowym, szybom holograficznym, ukrytym głośnikom – jest fascynującym spacerem po przedwojennych uliczkach Chmielnika i wyprawą w głąb nastroju i tradycji Sztetla. Od kilku lat w Chmielniku w 3. weekend czerwca odbywa się duża cykliczna impreza Festiwal „Dni Kultur” łączący w sobie elementy kultury polskiej (Poloneza czas zacząć...) i żydowskiej (Shalom na Wspólnej).

Ośrodek Edukacyjno-Muzealny „Świętokrzyski Sztetl”
ul. Wspólna 14, 26-020 Chmielnik
tel. kom. 734 158 969
otwarte: IV – X wt.-niedz w godz. 9.00-17.00;
X – IV wt.-niedz. w godz. 8.00-16.00, poniedziałek nieczynne
www.swietokrzyskiszetel.pl

Centrum Informacji Turystycznej
 ul. Partyzantów 1, 26-200 Końskie
 tel./fax 41 372 90 88
www.konskie.travel
otwarte: IX – XI pn.-pt. w godz. 9.00-16.00
 VII-VIII wt.-pt. w godz. 9.00-16.00
 oraz w Sielpi sob.-ndz. w godz. 9.00-14.00

KOŃSKIE

Końskie stanowiły niegdyś własność Odrowążów, Małachowskich i Tarnowskich. Słynęły z produkcji powozów i przemysłu metalurgicznego, a najbardziej znanym konecczaninem był Stanisław Małachowski – Marszałek Sejmu Czteroletniego. Odwiedzając miasto warto zwiedzić zespół pałacowo-parkowy pochodzący z poł. XVIII wieku. Wśród pomnikowych, starych drzew znajdują się tu ciekawe obiekty: dwa skrzydła pałacowe z pawilonami, oranżeria egipska, świątynia grecka, domek wnucząt, glorieta i neogotycka kapliczka. Całości dopełniają ogrodzenie z basztami i kamienne bramy. W centrum miasta zaś wznosi się późnogotycka kolegiata pw. św. Mikołaja z przełomu XV i XVI wieku, z późnoromańskim tympanonem od strony południowej. W prezbiterium kościoła zabytkowe sakramentarium oraz nagrobek rodziny Małachowskich.

NOWY KORCZYN

W panoramie Nowego Korczyna, którego założycielem był książę Bolesław Wstydlivy, dominują dwa niezwykle kościoły – nowokorczyńska fara i dawny klasztor franciszkanów. Fara, wybudowana w XVI wieku, swój obecny wygląd zawdzięcza przeprowadzonej na początku XVII wieku gruntownej przebudowie. Dawny klasztor Franciszkanów został wzniesiony w drugiej połowie XIII wieku, a następnie rozbudowany w XIV wieku przez Kazimierza Wielkiego. Interesującym obiektem – świadectwem czasów, kiedy to w Nowym Korczynie połowę mieszkańców stanowiła ludność żydowska – są ruiny klasycystycznej synagogi z końca XVIII wieku.

Punkt Informacji Turystycznej
 Rynek 16, 28-136 Nowy Korczyn
 tel. 511 299 988
www.gmina.nowykorczyn.pl

HISTORYCZNE miasta i miasteczka

PIŃCZÓW - SARMACKIE ATENY

Pińczów – serce Poniżia, to miejscowość położona nad Nidą. Mikołaj Oleśnicki uczynił z Pińczowa ośrodek reformacji w Małopolsce. Tu, w siedzibie Arian – braci polskich, dokonano pierwszego i najpiękniejszego przekładu na język polski Biblii zwanej brzeską, radziwiłłowską lub pińczowską. Od XVII w. Pińczów był „stolicą” ordynacji pińczowskiej. W tutejszym gimnazjum kształcił się późniejszy proboszcz Krzyżanowic i Pińczowa, współtwórca Konstytucji 3 Maja - Hugo Kołłątaj. Godne zobaczenia są: popauliński zespół klasztorny, kościół i klasztor reformatów, renesansowa synagoga, pałac Wielopolskich, Dom na Mirowie zwany „drukarnią ariańską”. Ze wzgórza św. Anny, na którym znajduje się wykonana według projektu Santi Gucciego kaplica kopułowa, rozciąga się widok na meandry Nidy i łąki. W Pińczowie zlokalizowana jest stacja kolejki wąskotorowej „Ciuchcia Expres Poniżie”.

Muzeum Regionalne & Centrum Informacji Turystycznej
 ul. Piłsudskiego 2a, 28-400 Pińczów, tel. 41 357 24 72
www.muzeumpinczow.pl

ZAWICHOST

Zawichost to miasto królewskie położone na wczesnośredniowiecznym szlaku ruskim z zachodniej Europy na wschód, usytuowane nad historyczną przeprawą przez Wisłę. Do dziś można podziwiać wzniesiony w latach 1244-1257 kościół pofranciszkański pw. św. Jana Chrzciciela. Ufundowana przez księcia Bolesława Wstydliwego świątynia wraz z klasztorem stanowiła wiano dla jego siostry księżnej Salomei, która wstąpiła do zakonu klarysek i osiadła w Zawichoście. Był to pierwszy klasztor klarysek w Polsce.

Urząd Miasta i Gminy w Zawichoście
 ul. Żeromskiego 50, 27-630 Zawichost
 tel. 15 836 41 15, 15 836 40 04
www.zawichost.pl

BODZENTYN

Słynące w Polsce z targów końskich miasteczko Bodzentyn zostało założone przez biskupa krakowskiego Bodzantę w 1355 roku. Biskup Florian z Mokrsk w XIV w. zabezpieczył Bodzentyn murami obronnymi i wznosił zamek na wysokiej skarpie. Król Władysław Jagiełło spędził w nim dwa dni w 1410 roku, odbywając pielgrzymkę na Święty Krzyż w drodze pod Grunwald. W XV w. wzniesiony został drugi z najcenniejszych obiektów Bodzentyna - gotycki kościół, obecnie kolegiata pw. Wniebowzięcia NPM i św. Stanisława Biskupa Męczennika.

W bogatych wnętrzach świątyni podziwiać można renesansowy ołtarz z obrazem namalowanym przez Pietro degli Ingannati (Petrus Venetus) w 1546 roku na polecenie Zygmunta Starego dla Katedry Wawelskiej jako ołtarz główny. Przy ulicy 3 Maja 13 warto zwiedzić zabytkową zagrodę Czernikiewiczów z 1897 roku – punkt etnograficzny Muzeum Wsi Kieleckiej. Nieopodal jest gotycki kościół Świętego Ducha. W Bodzentynie znajduje się także cmentarz żydowski. Na obszarze 2 ha zachowało się około 55 macew postawionych w latach 1870 - 1934. Większość płyt posiada czytelne inskrypcje hebrajskie oraz bogate zdobienia. Na niektórych zachowały się ślady polichromii.

Wrażenie na odwiedzających robi małomiasteczkowy układ urbanistyczno-krajobrazowy Bodzentyna. Charakterystyczne są prostokątne uliczki łączące Rynki Dolny i Górny, niska zabudowa z domami posiadającymi przejezdne sienie oraz pozostałości murów obronnych. W Bodzentynie swoją siedzibę ma dyrekcja Świętokrzyskiego Parku Narodowego.

Urząd Miasta i Gminy w Bodzentynie
ul. Suchedniowska 3, 26-010 Bodzentyn
tel. 41 31 15 010, 31 15 511, www.bodzentyn.pl

KAZIMIERZA WIELKA

Centrum Informacji Turystycznej
ul. Kościuszki 13, 28-500 Kazimierz Wielka
tel. 41 350 10 08

otwarte: pon.-pt. w godz. 8.00-16.00
www.kazimierz.travel

HISTORYCZNE miasta i miasteczka

Dzieje i rozwój miasta wiążą się z istnieniem miejscowego przemysłu. W centralnym miejscu Kazimierzy stoją budynki nieczynnej dzisiaj cukrowni „Łubna”, wzniesione w II połowie XIX wieku przez Karola Czekaya, sprowadzonego z Węgier przez Łubieńskich. Niedaleko cukrowni, jeden z jej późniejszych współwłaścicieli - Edward Tołłoczko, wybudował swoją rezydencję. Wzniesiony przez Tadeusza Stryjeńskiego w 1890 roku pałac Lacon został niestety wyburzony, a jedyną pamiątką po nim jest dzisiaj wieża przypałacowa. Ciekawym obiektem jest także stylizowana baszta z 1900 roku, która służyła w przeszłości jako laboratorium i mieszkanie służbowe dla pracowników cukrowni. Dziś w jej odnowionych wnętrzach znajdują się dwie ekspozycje: sprzętów użytkowych z XIX i XX wieku oraz dotycząca wykopalisk archeologicznych z terenu gminy.

POŁANIEC

Połaniec posiada bogatą historię sięgającą XI wieku, a znaczącą rolę odegrali w niej Tatarzy. W wyniku walk z nimi miasto zostało kilkakrotnie zniszczone. Dziś warto zwiedzić tu zespół kościoła parafialnego pw. św. Marcina z XIX wieku, z barokową kaplicą Matki Bożej Różańcowej z XVIII wieku oraz bożnicę z tegoż wieku. Tutaj wygłosił swój uniwersał Tadeusz Kościuszko, a w miejscu, gdzie obozowało jego wojsko, został usypany kopiec. Corocznie odbywają się tu obchody ogłoszenia Uniwersału Połanieckiego. W Połaniu znajduje się jedna z największych w Polsce elektrowni oraz nowoczesna, kryta pływalnia „Delfin”.

Punkt Informacji Turystycznej
Pl. Uniwersału Połanieckiego 1, 28-230 Połaniec
tel. 15 832 32 28
www.portal.polaniec.eu

BEJSCE

W tej niewielkiej miejscowości zachowały się niezwykle cenne zabytki. Wśród nich gotycki kościół św. Mikołaja z arcydziełem polskiego manieryzmu - kaplicą Firlejów pw. Wniebowzięcia Matki Boskiej, ufundowaną w latach 1594-1600 przez wojewodę krakowskiego Mikołaja Firleja. W jej wnętrzu, na zachodniej ścianie, znajduje się niezwykle nagrobek Mikołaja Firleja i jego żony Elżbiety z Ligęzów. Naprzeciwko znajduje się ołtarz wykonany z marmuru, piaskowca i alabastru, w którego środkowej części umieszczono scenę Wniebowzięcia Matki Boskiej, zaś po bokach postacie świętych Stanisława oraz Mikołaja. W XIX wieku w kaplicy Firlejów złożona została metalowa urna z sercem Marcina Badeniego, ówczesnego właściciela Bejsce, dla którego w 1802 roku naprzeciwko kościoła wzniesiono klasycystyczny pałac. Budowla swoim wyglądem zbliżona jest do warszawskiego Belwederu, stąd jej potoczna nazwa „Mały Belweder”. Pałac Badenich jest pierwowzorem Belwederu Warszawskiego, jest od niego ok. 20 lat starszy. Pałac Badenich i Warszawski Belweder został zaprojektowany przez tego samego architekta - Jakuba Kubickiego. Mimo, iż w pałacu obecnie znajduje się Dom Opieki Społecznej, zabytkowe pomieszczenia udostępniane są do zwiedzania.

Urząd Gminy w Bejskach
28-512 Bejsce 252
tel. 41 35 11 010, 41 35 11 610
www.bejsce.eu

PUSTELNIA ZŁOTEGO LASU W RYTWIANACH

Pustelni Złotego Lasu to klasztor, którego centrum stanowi pokamedulski kościół z 1617 roku wybudowany z inicjatywy wojewody krakowskiego Jana Tęczyńskiego. Kompleks składa się z zabudowań klasztornych, domków pustelniczych i odrestaurowanych ogrodów. Przez ponad dwa wieki żyli tu mnisi - kameduli. Obecnie funkcjonuje tu kościół rektoralny pw. Zwiastowania NMP. Współczesna Pustelnia Złotego Lasu to miejsce odnowy duchowej dla ludzi, którzy pragną w ciszy i samotności spotkać się z Bogiem i znaleźć wewnętrzną równowagę. W 400-letnim klasztorze, pielgrzymi i turyści mogą zwiedzać z przewodnikiem barokowy kościół, muzeum serialu „Czarne chmury”, galerię kamedulską i przyklasztorne ogrody. Chętni mogą skorzystać z oferty: rekolekcyjnej i terapeutycznej a także zorganizować uroczystość rodzinną lub konferencję. Natomiast restauracja serwuje smaczne posiłki kuchni klasztornej.

Warto obejrzeć wystawy: archeologiczną „400 lat Pustelni Złotego Lasu w Rytwianach” oraz fotograficzną „15 lat z czteryestu”.

Pustelnia Złotego Lasu
ul. Klasztorna 25, 28-236 Rytwiany
tel. (+48) 15 864 77 95
www.pustelnia.com.pl

Zwiedzanie w dni powszednie:

IV-IX w godz.: 9.00-17.00

X-III w godz.: 9.00-16.00

w niedziele i święta:

IV-IX w godz.: 12.00-17.00

X-III w godz.: 12.00-16.00

Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej
Pani Świętokrzyskiej
Godów 84a, 27-225 Pawłów
Informacji udziela Dom Pielgrzyma
tel. 41 272 18 88
www.kalkow.com.pl

SANKTUARIUM MATKI BOŻEJ BOLESNEJ W KAŁKOWIE-GODOWIE

Sanktuarium stanowiące ważny ośrodek kultu maryjnego wybudowano w latach osiemdziesiątych XX wieku dzięki wielkiej woli i sile sprawczej księdza kustosa Czesława Wali i pracy okolicznych mieszkańców. Tak powstał wielki kompleks obiektów sakralnych, pośród których wyróżniają się: Świętokrzyska Gólgota – 33-metrowa budowla – Panteon Męczeństwa Narodu Polskiego, kościół parafialny ze słynącym z łask obrazem Matki Boskiej Bolesnej, Droga Krzyżowa, Droga Betlejemska, Kaplice Różańcowe, Kaplica Piety, Dom Jana Pawła II, Dom Pielgrzyma, Panorama Świętokrzyska – ruchome Misterium Męki Pańskiej. Na terenie sanktuarium prężnie funkcjonuje również warsztat terapii zajęciowej, izba etnograficzna oraz „minizoo”.

KOLEGIATA ŚW. JÓZEFA W KLIMONTOWIE

Malowniczo położony Klimontów słynie z kilku interesujących obiektów zabytkowych. Największy z nich, wzniesiony przez Wawrzyńca Senesę, kościół św. Józefa zachwyca swą niespotykaną i oryginalną architekturą. Ufundowana w XVII r. przez Jerzego Ossolińskiego kolegiata zbudowana została na planie elipsy wpisanej w wielobok, z krótkim i prosto zamkniętym prezbiterium. W jej wnętrzu uwagę zwraca część centralna – nawa o eliptycznym kształcie, otoczona dwoma kondygnacjami galerii i nakryta lekko spłaszczoną kopułą. W pobliżu, na wzniesieniu, góruje klasztor i kościół pw. NMP i św. Jacka. Kościół jest budowlą późnorenesansową z elementami gotyku (gotycką bryłą ze skarpami i wysokim dachem połączono z renesansową dekoracją szczytów nawy i kopułową formą kruchty zachodniej). W części zabudowań klasztornych mieści się obecnie Dom Pielgrzyma. We wschodniej części miasteczka zobaczyć można także klasycystyczną synagogę z 1851 r.

W poszukiwaniu UKOJENIA

Punkt Informacji Turystycznej
ul. Krakowska 19, 27 - 640 Klimontów
tel. 601 760 948, www.klimontow.pl,
www.biblioteka.klimontow.pl

SULISŁAWICE

Pierwszy z istniejących tutaj obok siebie dwóch kościołów zbudowany został już w XIII w., i choć był rozbudowany w 1600 r. - zachował parę elementów romańskich i gotyckich swego poprzednika (gmerki oraz romański portal wejściowy od południa). W dawnej zakrystii obecnie znajduje się izba pamięci poświęcona „Jędrusiom” (najdłużej samodzielnie działającym oddziałom partyzanckim w kraju). W latach 1871-1888, obok starego kościoła powstała nowa świątynia pw. Narodzenia NMP, w której znajduje się przeniesiony ze starego kościoła, otaczany kultem obraz Matki Bożej Bolesnej zwanej Sulisławicką. Ten niewielki obraz namalowany został ok. 1450 r. Jego pierwsza koronacja miała miejsce 8 września 1913 roku.

Kościół pw. Narodzenia NMP
27-671 Sulisławice 90
tel. 15 866 93 62
www.sulislawice.pl

W RYTMIE HISTORII

MIĘDZYNARODOWY TURNIEJ RYCERSKI O MIECZ KRÓLA KAZIMIERZA WIELKIEGO W SZYDŁOWIE

Tradycyjnie w lipcu Gmina Szydłów zaprasza na Międzynarodowy Turniej Rycerski o Miecz Króla Kazimierza Wielkiego. Odbywa się już od wielu lat na placu zamkowym, wśród murów doskonale zachowanego średnio-wiecznego układu urbanistycznego Szydłowa, i jest jedną z nielicznych tego typu imprez w naszym województwie, która propaguje średniowieczne tradycje rycerskie. Pokazy walk rycerskich, efektowne przemarsze wojsk i prezentacje tańca dawnego to nie jedyne atrakcje turnieju. Jednym z głównych punktów programu od kilku lat jest turniej miecza bojowego oraz dwudniowa impreza towarzysząca „Turniej łuczniczy o sakiewkę Zbója Szydło”. Na turniej licznie przybywają grupy rycerskie z całej Polski oraz zagranicy.

Więcej informacji:
Punkt Informacji Turystycznej
Gminne Centrum Kultury
ul. Targowa 3, 28-225 Szydłów
tel. 41 354 53 13
www.szydlow.pl

SPOTKANIA KULTUR

Historia miasteczek: Chmielnik, Chęciny, Działoszyce i Szydłów związana jest ze społecznością żydowską, która przez wieki zamieszkiwała ten region. Przed kilkunastoma laty w Chmielniku zainicjowano „Spotkania z Kulturą Żydowską”. Od paru lat w Chmielniku (w 3. weekend czerwca) organizowany jest Festiwal „Dni Kultur” łączący w sobie elementy kultury polskiej (Poloneza czas zacząć...) i żydowskiej (Shalom na Wspólnej). W bogatym programie artystycznym znajdują się liczne koncerty, tańce, śpiewy, wystawy fotografii oraz malarstwa, przedstawienia i inscenizacje pokazujące polską historię, a także z życia żydowskich mieszkańców.

Chmielnickie Centrum Kultury
ul. Starobuska 10, 26-020 Chmielnik
tel. 41 354 23 97
www.chck.chmielnik.com

Urząd Gminy Szydłów
Rynek 2, 28-225 Szydłów
tel./fax 41 354 51 25, www.szydlow.pl

Ośrodek Edukacyjno-Muzealny
„Świątokrzeski Sztetl” w Chmielniku
ul. Wspólna 14, tel. 734-158-969
www.swietokrzyskisztetl.pl

Urząd Miasta i Gminy Działoszyce
ul. Skalbmierska 5, 28-440 Działoszyce
tel. 41 35 26 154, 352 60 10
www.dzialoszyce.pl

Urząd Miasta i Gminy Pińczów
ul. 3 Maja 10, 28-400 Pińczów
tel. 41 357 38 71 do 75
www.pinczow.com.pl

Urząd Gminy i Miasta w Chęcinach
Plac 2 Czerwca 4, 26-060 Chęciny
tel. 41 3151 006
e-mail: gmina@checiny.pl
www.checiny.pl

JARMARK JAGIELLOŃSKI I FESTYN RYCERSKI

Te organizowane co roku w lipcu w Sandomierzu imprezy stanowią nie lada atrakcję. Teatr ognia, potyczki wojsk polskich i krzyżackich, turnieje łucznicze i kusznice, pokazy tańca dworskiego - to tylko niektóre z atrakcji odbywających się w Sandomierzu. Ogromnym powodzeniem i popularnością cieszy się parada wojsk przybywających z Bitwy pod Grunwaldem i powitanie króla Władysława Jagiełły, a także inne atrakcje, w tym zwiedzanie miasta trasą Szlaku Jagiellońskiego. Jarmark i Festyn mają przypominać o czasach największego rozkwitu Sandomierza.

Centrum Informacji Turystycznej
Rynek 20, 27-600 Sandomierz
tel. 15 644 61 05
www.sandomierz.travel

Urząd Miejski w Sandomierzu
Plac Poniatońskiego 3, 27-600 Sandomierz
tel. 15 644 01 00, www.sandomierz.pl

ŻELAZNE KORZENIE

Impreza odbywa się w „archooparku” na terenie Muzeum Przyrody i Techniki w Starachowicach i jest poświęcona prezentacji życia codziennego, zajęciom i obyczajom ludzi zamieszkujących tak zwane „Barbaricum” w okresie wpływów rzymskich w Europie. Obok pokazu wytopu żelaza w dymarce prezentuje się tu również sposoby pracy rzemieślników w warsztatach: kowalskim, tkackim, garncarskim, złotniczym czy plecionkarskim. Największym zainteresowaniem cieszy się rzymska khorta, która podczas pikniku obozuje na terenie Ekomuzeum.

Muzeum Przyrody i Techniki, Ekomuzeum
im. J. Pazdura w Starachowicach
ul. Wielkopieczowa 1, 27-200 Starachowice
(wejście do muzeum od ul. Marszałka Piłsudskiego 95)
tel. 41 275 40 83, 783 730 094, e-mail: mpt@ekomuzeum.pl
www.ekomuzeum.pl

Park Etnograficzny w Tokarni
Tokarnia 303 k. Chęciny
tel. 41 315 41 71
www.mwk.com.pl

ŚWIĘTOKRZYSKI JARMARK AGROTURYSTYCZNY

Co roku, w pierwszą niedzielę czerwca, w Parku Etnograficznym w Tokarni odbywa się jedna z największych, cyklicznych imprez plenerowych w województwie - Świątokrzeski Jarmark Agroturystyczny. Podczas imprezy swoją ofertę prezentują gospodarstwa agroturystyczne oraz lokalne Koła Gospodyń Wiejskich. Na kiermaszu regionalnych produktów, wystawcy oferują miody, sery, wędliny, owoce, potrawy regionalne, a także wyroby rękodzielnicze. W trakcie imprezy odbywają się konkursy i pokazy np.: wypiek podpłomyków połączony z degustacją. Organizowana jest specjalna Agrostrefa z atrakcjami dla najmłodszych, np.: gra w grele, toczenie fajerki, przeciąganie liny i wiele innych.

DYMARKI ŚWIĘTOKRZYSKIE

Dymarki Świątokrzeskie to jeden z najbardziej rozpoznawalnych festiwali archeologicznych na terenie kraju. Starożytne hutnictwo i popularyzacja wiedzy o tym wyjątkowym i unikatowym na skalę kraju zjawisku poprzez Dymarki Świątokrzeskie, stała się synonimem bogatych tradycji przemysłowych Regionu Świątokrzeskiego. Połączenie wiedzy naukowej i atrakcyjnych rekonstrukcji archeologicznych, które stanowią tło kulturowe dla pokazów wytopu żelaza oraz prezentacja ludowej spuścizny wsi świątokrzeskiej i zabawy, dały niepowtarzalną całość, która wpisała się na stałe w kalendarz wydarzeń kulturalnych województwa świątokrzeskiego.

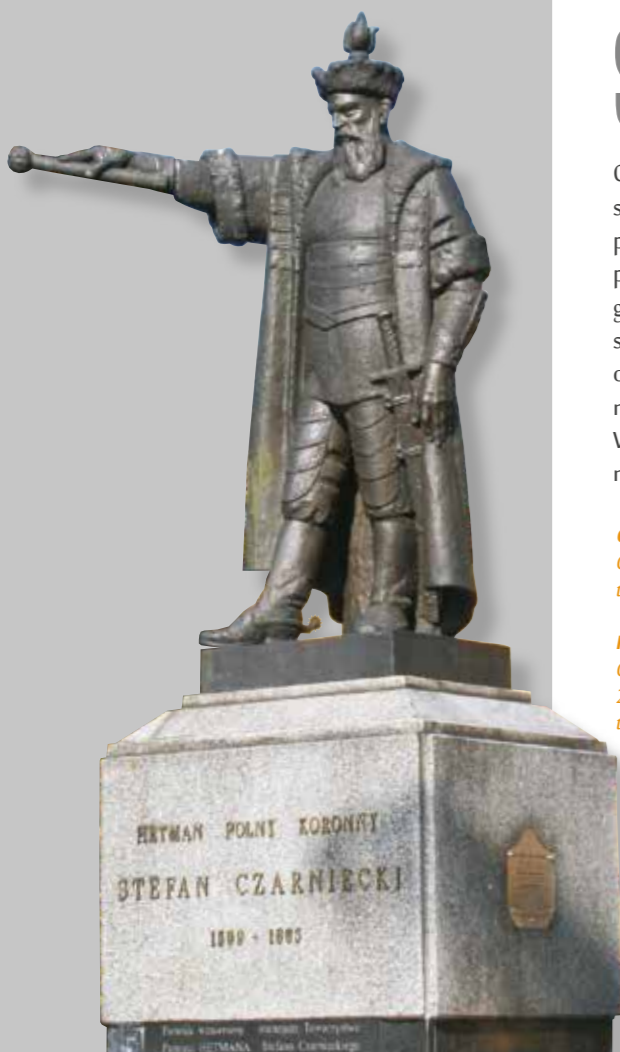
Centrum Kulturowo-Archeologiczne w Nowej Słupii
ul. Świątokrzeska 62, 26-006 Nowa Słupia
otwarte: pon. - pt. 10.00-17.00
www.dymarki.pl

ŚWIĘTO ŚLIWKI

Szydłów to malownicze miasteczko słynące z bogatej historycznej przeszłości oraz wspaniałej miejscowej śliwki, której niepowtarzalne walory smakowe rozślawia odbywające się od kilkunastu lat „Święto Śliwki”. Jedną z głównych jego atrakcji są pokazy starodawnego suszenia tych owoców sposobem ziemnym na tak zwanych „laskach”. Kolorytu imprezie dodaje kiermasz połączony z degustacją owoców, przetworów domowej roboty, a także szydłowskiej śliwownicy produkowanej według starej receptury. Gmina Szydłów jest największym producentem śliwki w Polsce

Gminne Centrum Kultury w Szydłowie
ul. Targowa 3, 28-225 Szydłów
tel. 41 354 53 13, www.szydlow.pl

CZARNCA

STEFAN CZARNIECKI

Czarncza to mała miejscowość niedaleko Włoszczowy, w której urodził się i został pochowany słynny hetman Stefan Czarniecki, uważany za polskiego bohatera narodowego. Jego ciało spoczywa w krypcie kościoła pw. Najświętszej Maryi Panny i św. Floriana, w sarkofagu z czerwonego piaskowca. W dobudowanej do kościoła w XIX w. kaplicy znajdują się liczne pamiątki po hetmanie, m.in. obraz z ołtarza polowego, a także obrazy przedstawiające jego wizerunek, w tym razem z ukochanym koniem. Stefan Czarniecki jest patronem szkoły podstawowej w Czarnicy. W jej siedzibie znajduje się Centrum Edukacji i Kultury im. Stefana Czarnieckiego a przed budynkiem stoi jego pomnik.

Centrum Edukacji i Kultury im. Stefana Czarnieckiego
Czarncza, ul. Szkolna 16, 29-100 Włoszczowa
tel. 41 39 42 111

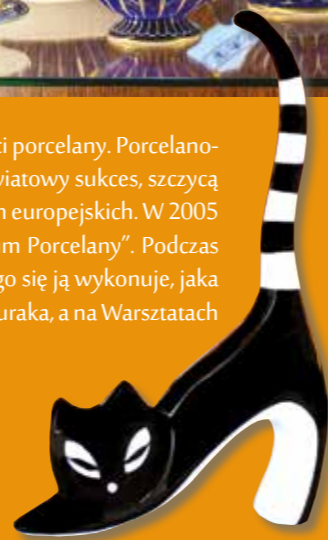
Kościół pw. WNMP w Czarnicy
Czarncza, ul. Czarnieckiego 26
29-100 Włoszczowa
tel. 41 394 45 85

ŻYWE MUZEUM PORCELANY – ĆMIELÓW

Małe miasteczko Ćmielów w powiecie ostrowieckim słynie z produkowanej tu najwyższej jakości porcelany. Porcelanowymi arcydziełami z Ćmielowa, które w latach sześćdziesiątych XX wieku odniosły ogromny, światowy sukces, szczytą się galerie sztuki w Nowym Jorku, Chicago, Paryżu, Londynie, Berlinie, Moskwie i innych stolicach europejskich. W 2005 roku na terenie dawnej Wytwórni Porcelany ŚWIT powstało pierwsze w Polsce „Żywe Muzeum Porcelany”. Podczas zwiedzania muzeum można zapoznać się z procesem produkcji porcelany, dowiedzieć się z czego się ją wykonuje, jaka jest różnica między ceramiką a porcelaną i co wspólnego z jej wyrobem ma najwykleszy sok z buraka, a na Warsztatach Ceramicznych samodzielnie wykonać lub pomalować porcelanowy wyrób.

Fabryka Porcelany AS Ćmielów, Żywe Muzeum Porcelany
ul. Sandomierska 243, 27 - 440 Ćmielów
tel./fax. 15 861 20 21, 535 588 960
www.turystyka.cmielow.com.pl

otwarte: IV – IX pon. - niedz. w godz. 9.00-18.00,
X – III pon. - niedz. w godz. 9.00-16.00

DIABELSKI KAMIEŃ Z KONTREWERSU

W 1988 roku w miejscowości Kontrewers koło Mniowa dokonano odkrycia archeologicznego, jednego z najciekawszych w Polsce. Na odnalezionym fragmencie piaskowca widnieją dwie automorficzne postaci: symbol półksiężyca oraz symbol Y-kształtny. Pierwsze badania znaleziska sugerowały, że to wczesnośredniowieczne diabły i pogańskie znaki. W 2005 roku do analizy tajemniczej rzeźby powrócił dr Gerard Gierliński, którego zdaniem wyryte postaci bardzo przypominają wyobrażenia cocopelli - dobrych duszków z mitologii północnoamerykańskich Indian Hopi. Obecnie kamień znajduje się przed Urzędem Gminy w Mniowie.

Urząd Gminy w Mniowie
ul. Centralna 9, 26-080 Mniów
tel. 41 373 70 02, 41 373 70 04, www.mniow.pl

Jedna z piękniejszych w kraju prywatnych kolekcji, m.in. największy w Polsce, stukilogramowy, kryształ górski, kamienie szlachetne, wielkie spirytywizowane amonity, autentyczne kości zauropoda, wielokrotnie nagradzana wystawa krzemienia pasiastego – świętokrzyskiego unikat. W muzeum zwiedza się szlifiernię kamieni, pracownię rzeźbiarską i jubilerską. Można tu na żywo obserwować jak powstają prawdziwe klejnoty.

Muzeum Mineralów i Skamieniałości „Tajemnice Klejnotów”
Śul Kielecka 20, 26-010 Święta Katarzyna, tel: 413112116; 501282691
www.swkatarzyna-muzeum.pl, muzeum.mineralow@op.pl
otwarte codziennie: 5.IV – 15.X w godz. 9.00-19.00, 16.X – 14.IV
otwierane na żądanie w godz. 9.00-17.00, w niedziele od 10.00-16.00

ZNANE I NIEZNANE

OGRÓD NA ROZSTAJACH

Sześć kilometrów od Pińczowa, w Młodzawach Małych, położony jest niezwykle „Ogród na Rozstajach” założony przez artystę – rzeźbiarza Tadeusza Kurczyńskiego. Spotkać tu można istnie bajkowy krajobraz – kilkunastometrowy wodospad, jaskinię, oczka wodne oraz niezliczoną ilość kwiatów i krzewów, a to wszystko rozlokowane na trzech poziomach. Mieszkańcami ogrodu są: białe i czarne łabędzie, bocian czarny, różne odmiany kaczek, pawie, papugi. Liczne oczka wodne zamieszkują kolorowe ryby. Ogród znalazł się na okładkach wszystkich polskich gazet dla działkowców i ogrodników.

Ogród na Rozstajach
Młodzawy Małe 17, 28-400 Pińczów
tel. 41 357 92 65
www.ogrodnarozstajach.pl
otwarte: IV – X soboty i niedziele
9.00-19.00

TAJEMNICE KLEJNOTÓW MUZEUM MINERAŁÓW I SKAMIENIAŁOŚCI W ŚWIĘTEJ KATARZYNIE

DWÓR W MOSTKACH

Pierwsze zapisane wzmianki o Mostkach pochodzą z roku 1555, kiedy to działała tu kuźnica. Historia miejscowości nierozwalnie związana jest również z losami Staropolskiego Okręgu Przemysłowego. Ślady tej działalności zachowały się do dziś w postaci zabytkowego jazu, grobli zalewu, przykrytych warstwą ziemi pozostałości wielkiego pieca, nad którymi czuwa zabytkowa figura św. Floriana oraz odrestaurowanego w latach siedemdziesiątych budynku opisywanego jako Biuro Zarządu Wielkiego Pieca Hutniczego. W tym XIX-wiecznym, malowniczym dworku swoją siedzibę ma obecnie Wiejski Dom Kultury - miejsce prezentacji tańców, pieśni, obrzędów folklorystycznych, kuchni regionu, szkoleń, pracy artystów, a także centrum promocji sztuki, rzemiosła i przemysłu.

Wiejski Dom Kultury w Mostkach
Mostki 1, 26-130 Suchedniów
tel. 41 254 42 49

MUZEUM IM. ORŁA BIAŁEGO W SKARŻYSKU-KAMIENNEJ

Muzeum mieści się w zabytkowym budynku Huty Rejów z XIX w. Ekspozycja Plenerowa to jedna z największych w Polsce kolekcji uzbrojenia ciężkiego z okresu od II wojny światowej. Unikatowym w skali kraju eksponatem jest kuter torpedowy ORP „Odważny”. Dzięki platformie widokowej z jego pokładu możemy obejrzeć zgromadzone eksponaty. Zapraszamy do samolotu Il-14, można zasiąść za sterami w kokpicie oraz do Budyńku Wystaw, w którym zgromadzona została broń używana przez żołnierza polskiego w XX w.

Muzeum im. Orła Białego, ul. Słoneczna 90, 26-110 Skarżysko-Kamienna
tel. 41 252 02 31, 262 15 87, www.muzeum.skarzysko.pl
otwarte codziennie: I-II w godz. 8.00-16.00; III w godz. 8.00-17.00;
IV w godz. 8.00-19.00; V-VIII w godz. 8.00-20.00; IX w godz. 8.00-19.00;
X w godz. 8.00-18.00; XI-XII w godz. 8.00-16.00

KIRKUT W RADOSZYCACH

Kirkut - cmentarz żydowski położony jest w lesie na tzw. Królowej Górze, 1,5 km od miejscowości Radoszyce. Data jego założenia nie jest znana, natomiast wiadomo, że istniał przed 1789 r. Zajmuje ok. 2 ha powierzchni. Żydzi nazywają go *Beit Kwarot - Dom Mogił, Beit Chaim - Dom Życia* albo *Be-it Olam - Dom Wieczności*. Cmentarz został zniszczony w czasie okupacji niemieckiej, ale dla hebrajczyków jest nadal miejscem świętym. Na jego terenie znajduje się ohel cadyków radoszyckich, gdzie pochowany jest Isachar Dow Ber Radoszicer - uczeń wielkich klasyków chasydyzmu, rabin cadyk Izrael Finkler oraz szczątki zmarłych z okresu stuleci, jak również zamordowanych przez Niemców w czasie II Wojny Światowej. Wielki szacunek dla zmarłych świadczy o pobożności Żydów i wierze w życie wieczne. Każdego roku przyjeżdża do Radoszyc kilka wycieczek z całego świata, a szczególnie ortodoksyjnych Żydów, aby modlić się na kirkucie. Ogromna większość przyjeżdżających to mieszkańcy USA i Izraela.

Urząd Miasta i Gminy w Radoszycach
ul. Żeromskiego 28, 26-230 Radoszyce
tel. 41 373 50 83
www.radoszyce.pl

ZNANE I NIEZNANE

FESTIWAL MUZYCZNY IM. KRYSZTOF JAMROZ

Międzynarodowy Festiwal Muzyczny im. Krystyny Jamroz w Busku-Zdroju to jedno z największych wydarzeń muzycznych w regionie. Rozpoczynająca się zwykle z początkiem lipca i trwająca przez cały tydzień impreza nosi imię słynnej śpiewaczki urodzonej i wychowanej właśnie w Busku-Zdroju. Co roku festiwal gromadzi całą plejadę wybitnych gwiazd. Występowali tu już między innymi: Krzysztof Penderecki, Wiesław Ochman, Teresa Żylis-Gara, Dymitr Baszkirow, Gheorge Zamfir, Jerzy Maksymiuk, Adam Makowicz, Leszek Możdżer oraz orkiestry: Sinfonia Varsovia, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Narodowej, Orkiestra Agnieszki Duczmal i Chór Chłopięco - Męski „Poznańskie Słowiki”.

Buskie Samorządowe Centrum Kultury
al. Mickiewicza 22, 28-100 Busko-Zdrój
tel./fax: 41 378 23 19, www.bsck.busko.pl

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL MUZYKI ORGANOWEJ I KAMERALNEJ W JĘDRZEJOWIE

Organizowany nieprzerwanie od 1995 roku festiwal odbywa się w klasztorze Ojców Cystersów w Jędrzejowie. Każdego roku w lipcu i sierpniu, w sobotnie wieczory, mają miejsce niezwykle koncerty muzyki organowej z udziałem wielu znakomitych artystów. Melomani z całej Polski mogą posłuchać wybitnych solistów, muzyków baroku, pieśni maryjnych czy koncertów niewielkich orkiestr dętych. W dotychczasowych edycjach festiwalu wystąpili między innymi organisci: Jerzy Perucki, Mario Duella, Michel Colin, soliści: Wiesław Ochman, Teresa Żylis-Gara, Marek Torzewski, Małgorzata Walewska oraz dyrygenci i kompozytorzy: Jerzy Maksymiuk, Krzysztof Penderecki, Henryk Mikołaj Górecki. Organizatorami koncertów są: Towarzystwo Kulturalno-Naukowe, samorząd gminy i powiatu oraz Fundacja im. Mikołaja z Radomia.

Archiopactwo Cysterskie w Jędrzejowie
ul. Klasztorna 20, 28-300 Jędrzejów
tel. 41 386 23 08, 41 386 35 25
www.jedrzejow.cystersi.pl

OBRAZÓW I SAMBORZEC NA SANDOMIERSKIM SZLAKU JABŁKOWYM

Urząd Gminy w Obrazowie
27-641 Obrazów 84
tel. 15 836 51 62
www.obrazow.pl

Sandomierski Szlak Jabłkowy to wyjątkowa, 200 km trasa turystyczna, która prowadzi przez urokliwe miasteczka i wsie, bogate sady owocowe, malownicze krajobrazy lessowych wąwozów i łany kolorowych pól Ziemi Sandomierskiej. Na szlak zapraszają gospodarstwa sadownicze z dwu- i trypokoleniową tradycją ogrodniczą, gospodarstwa agroturystyczne, winiarskie, rybackie i pasieki, które kultywują wieloletnie rodzinne tradycje.

Szlak Jabłkowy to szlak „Apetyczny”, „Artystyczny” i „Aktywny”, czyli „3xA”. Zaprasza do zwiedzania rodzinnej winnicy i degustacji wina, do skosztowania domowych przetworów i naturalnych miodów, do zobaczenia jak powstają wyroby rękodzielnicze, obrazy i kompozycje kwiatowe, czy też do aktywnego spędzenia czasu, np. jeżdżąc rowerem, spacerując, biegając, łowiąc ryby, czy jeżdżąc konno. Ponadto w Izbie Tradycji Ogrodniczej w Obrazowie, zgromadzono i udostępniono odwiedzającym przedmioty używane niegdyś w gospodarstwie domowym, dawne sprzęty związane z ogrodnictwem, uprawą roli i hodowlą zwierząt. Planując podróż po szlaku, można trafić na obchody Święta Kwitnącej Jabłoni w Samborcu bądź na jesienne Święto Jabłkobrania w Obrazowie.

Urząd Gminy w Samborcu
27-650 Samborzec 43
tel. 15 831 44 43
www.samborzec.pl

Zaledwie kilka kilometrów od Staszowa znajduje się wieś Wiśniowa. Mówi się o niej „wieś z sercem”, bowiem w niewielkim kościele, wybudowanym w 1680 roku przez kanclerza koronnego hrabiego Karola Tarło, w prezbiterium, za płytą wykonaną z czarnego marmuru spoczywa serce Hugona Kołłątaja – wybitnego twórcy Konstytucji 3 Maja. Pierwsze wzmianki o Wiśniowej pochodzą z końca XV wieku, a jej najbardziej znanymi właścicielami byli właśnie Kołłątajowie. Sam Hugo Kołłątaj nie był częstym gościem we wsi, aczkolwiek utrzymywał bliskie kontakty z bratem Rafałem i bratankiem Eustachym. Ciekawym zabytkiem w Wiśniowej jest także sięgający I połowy XVIII wieku pałac, na którego frontonie widnieją herby Kołłątajów z kotwicą. Obecnie w pałacu mieści się szkoła podstawowa i biblioteka oraz Izba Pamięci Hugona Kołłątaja. Zgromadzono w niej m.in. bogatą kolekcję jego publikacji, portretów, książek, fotografii i fotokopii. Izba posiada także pierwsze wydania głównych dzieł Kołłątaja, różne wydania tekstów Konstytucji 3 Maja oraz listy Kołłątaja do rodziny wydane w I połowie XIX wieku.

WIŚNIOWA

Ośrodek Sportu i Rekreacji
w Staszowie
ul. Adama Mickiewicza 40,
28-200 Staszów, tel. 15 864 27 11
e-mail: turystycznie@staszow.pl

Wydział Promocji i Informatyki Urzędu
Miasta i Gminy w Staszowie,
ul. Opatowska 31, 28-200 Staszów
tel. 15 864 83 87, tel. 15 864 83 92
e-mail: promocja@staszow.pl
www.staszow.pl

Muzeum im. Przypkowskich w Jędrzejowie
Pl. T. Kościuszki 7-8, 28-300 Jędrzejów, tel. 41 386 24 45;
otwarte: - w sezonie zimowym od wtorku do niedzieli
w godz. 8.00-16.00 (ostatnie wejście o godz. 15.00),
w sezonie letnim od poniedziałku do niedzieli w godz.
8.00-17.00 (ostatnie wejście o godz. 16.00)

Istnieje możliwość zwiedzania muzeum poza godzinami otwarcia dla grup zorganizowanych - konieczna rezerwacja telefoniczna lub e-mailowa.

Świętokrzyska Kolejka Dojazdowa
„Ciuchcia Expres Ponidzie”
ul. Dojazd 1, 28-300 Jędrzejów
tel. 41 386 22 55, www.ciuchcia.eu
Kolejka kursuje w każdą niedzielę w sezonie
V-IX. Odjazd o godz. 10.00 ze stacji Jędrzejów-Wąski.

STARACHOWICKA KOLEJ WĄSKOTOROWA

Rozwój kolei wąskotorowych w okolicach Starachowic był ściśle związany z rozwojem zakładów Centralnego Okręgu Przemysłowego. W tym właśnie czasie powstała sieć kolei łączących Wielki Piec w Starachowicach oraz tartak na Bugaju z kopalniami rudy żelaza Majówka, Mikołaj, Zębiec, Władysław, Henryk i licznymi ładowniami drewna. Dziś Starachowicka Kolej Wąskotorowa oferuje sześciokilometrową przejażdżkę trasą od Starachowic Wschodnich (Wierzbnik) do wsi Lipie i z powrotem.

Starachowicka Kolej Wąskotorowa
tel. 505 981 227, e-mail: kontakt@skw.org.pl
www.skw.org.pl

ZNANE I NIEZNANE

MUZEUM IM. PRZYPKOWSKICH W JĘDRZEJOWIE

Przy rynku, w dwóch kamieniczkach z XVIII i XIX wieku mieści się muzeum założone i prowadzone przez rodzinę Przypkowskich. Posiada ono stylowe wnętrza z dekoracyjnym, zabytkowym wystrojem oraz unikalną kolekcję zegarów słonecznych i przyrządów astronomicznych. To trzeci taki zbiór na świecie po Oxfordzie i Chicago. W dziale starodruków, liczącym ok. 600 tomów, do najcenniejszych należy dzieło Kopernika z 1566 r. „De revolutionibus orbium coelestium” oraz egzemplarze z autografami Heweliusza, Kartezjusza i Huyghensa. W ogrodzie muzealnym znajdują się kaskadowe baseny, zabytkowa altana, lapidarium zegarów słonecznych nasadzenia roślin leczniczych, a także, w otaczającym murze, dekoracje w technice sgraffito o tematyce astrologicznej.

CIUCHCIA EXPRES PONIDZIE

Świętokrzyska Kolejka Dojazdowa „Ciuchcia Expres Ponidzie” wykorzystuje linię wąskotorową, zbudowaną w 1915 roku przez wojska austriackie. Pociąg w stylu „retro” kursuje w każdy weekend sezonu letniego oraz na zamówienie dla grup zorganizowanych. Jadąc tym pociągiem na trasie Jędrzejów – Pińczów (lub odwrotnie) turyści podziwiają krajobrazy Ponidzia i Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego. Na życzenie grup można zorganizować postój w miejscowości Umianowice, gdzie znajduje się zadaszone miejsce z drewnianymi stołami, ławami i dużym paleniskiem oraz grillem. Ponadto na życzenie klientów organizowane są przejażdżki bryczkami po malowniczych okolicach Umianowic oraz catering.

SPORTY MOTOROWE

TOR W MIEDZIANEJ GÓRZE

Od 1977 roku w pobliżu Kielc w miejscowości Miedziana Góra funkcjonuje tor samochodowy. Jest to jedyny tego typu obiekt z odcinkami górskimi o łącznej długości 4160 metrów. W skład kompleksu zarządzanego przez Automobilklub Kielecki wchodzi: tor kartingowy o długości 880 metrów, „mała pętla” toru samochodowego długości 1140 metrów, zaplecze w budynku administracyjno-technicznym oraz motel i camping „Moto-Raj”.

Tor Wyścigowy
Automobilklub, ul. Słowackiego 16, 25-365 Kielce
tel./fax 41 361 98 55
www.automobilklub.kielce.pl

SPORTY LOTNICZE

MASŁÓW - PIŃCZÓW

Na lotniskach w Masłowie i Pińczowie można skorzystać z lotów lotniami, szybowcami oraz motolotniami, a także skoczyć na spadochronie oraz wziąć udział w jednym z licznie organizowanych przez aerokluby kursów. Ci, którzy zdecydują się na tego typu aktywny wypoczynek, będą mieli okazję podziwiać najbardziej charakterystyczne elementy świętokrzyskiego krajobrazu. Gwarantujemy niezapomniane przeżycia i niesamowite widoki!

Aeroklub Kielecki - Lotnisko w Masłowie
ul. Jana Pawła II 9, 26-001 Masłów
tel. 41 311 07 06
www.aeroklub.kielce.pl

Aeroklub Regionalny w Pińczowie
ul. Legionistów 26A, 28-400 Pińczów
tel. 668 409 128
www.arwp.pl

ŚWIĘTOKRZYSKA LIGA ROWEROWA - MTB MARATON

Jest to największa w regionie impreza sportowo-turystyczna, organizowana cyklicznie od kilku lat. MTB Cross Maraton to cykl ośmiu maratonów rozgrywanych w najpiękniejszych zakątkach województwa świętokrzyskiego. Impreza przeznaczona jest dla wszystkich zainteresowanych kolarstwem górskim, zarówno zawodników, jak i amatorów oraz całych rodzin.

Ta impreza to nie tylko zmagania sportowe, ale również turystyczna, magiczna i pełna przygód podróż. Uczestnicy przemierzają zacienioną, jodłową puszcę, zjadą krętą ścieżką z „Zamczyska”, a być może będą zmuszeni do pokornej wędrowki obok roweru pod górę w Paśmie Jeleniowskim. Góry Świętokrzyskie rzucają wyzwanie wszystkim amatorom dwóch kółek, również najwybredniejszym fanom „pure MTB”.

Świętokrzyskie Stowarzyszenie Kolarstwa Górskiego
tel. 696 152 169, 602 132 278
www.mtbcross.pl, www.mtbcrossmaraton.pl

W KRAINIE mocnych WRAŻEŃ

SPŁYWY KAJAKOWE

Miłośnikom wodnych wędrówek polecamy spływy kajakowe rzeką Nidą, wijącą się malowniczo przez tereny Podidzia. Popularna w ostatnim czasie Nida jest rzeką dziką, krętą i niezwykle piękną. Obcowanie z nią – zwłaszcza o świcie – daje możliwość zaobserwowania wielu dzikich ptaków i zwierząt. Podziwiane podczas wyprawy kajakowej krajobrazy urzekają swym pięknem i odmiennością. Organizatorzy spływów zapewniają zarówno gotowe programy spływów, jak i możliwość wypożyczenia kajaków, transportu bagaży oraz opiekę wykwalifikowanych przewodników.

WYBRANI ORGANIZATORZY SPŁYWÓW:

www.kon-tiki.pl; tel. 881 444 441
www.kajakiem.pl; tel. 698 393 949
www.nida24.pl; tel. 664 044 666
www.kajman-kajaki.pl; tel. 798 728 593
www.ponidzieskajakiem.pl; tel. 790 660 830
www.nidakajakiem.pl; tel. 666 915 108
www.przystaneknida.pl; tel. 609 939 887
www.nida.com.pl; tel. 668 208 410

SIELPIA

ZALEW W SIELPI

Sielpia położona jest wśród rozległych, sosnowych lasów nad zbiornikiem wodnym utworzonym na rzece Czarnej. Jest jednym z najchętniej odwiedzanych miejsc wypoczynkowych w regionie. Posiada doskonale rozwiniętą bazę noclegową: obiekty hotelowe, ośrodki wypoczynkowe, kompleksy domków campingowych z pełnym wyposażeniem. Dla przyjezdnych dostępne są: kąpielisko ze strzeżoną plażą, liczne punkty gastronomiczne, park linowy, kino letnie, wypożyczalnia sprzętu pływającego i turystycznego. Amatorzy aktywnego wypoczynku mają też do dyspozycji sieć szlaków turystycznych i tras nordic walking.

Centrum Informacji Turystycznej
ul. Partyzantów 1, 26-200 Końskie, tel./
fax 41 372 90 88
www.konskie.travel

Zalew w Sielpi otwarte:
IX – VI pon. - pt. 9.00-17.00
VII – VIII pon. - pt. 9.00-16.00
sob.-niedz. 9.00-14.00

KAMIONKA

ZALEW KAMIONKA W SUCHEDNIOWIE

Zalew Kamionka o powierzchni 22 ha położony jest na rzece Kamionce. Zbiornik znajduje się w centrum Suchedniowa, sąsiadując z parkiem miejskim. Na środku zalewu znajduje się wyspa stanowiąca rezerwat ptactwa wodnego i chronionych gatunków zwierząt. Na południowym brzegu zalewu zlokalizowany jest Ośrodek Sportu i Rekreacji, a na jego terenie: camping 140 z rekomendacją Miejsca Przyjaznego Rowerzystom na Wschodnim Szlaku Rowerowym Green Velo, plaża i strzeżone kąpielisko, boiska sportowe, plac zabaw, wypożyczalnia sprzętu sportowego, miejsce na grilla, a także urokliwy punkt gastronomiczny Kafejaaga.

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Suchedniowie
Camping 140, ul. Ogrodowa 11,
26-130 Suchedniów

tel. +48 41 25 43 351
+48 518 336 751
www.osirsuchedniow.pl
e-mail: recepcja@osirsuchedniow.pl

ŻARNÓWKA

ZALEW ŻARNÓWKA W MOSTKACH

Malowniczo położony zalew Żarnówka, otoczony z jednej strony lasem to raj dla wędkarzy, można tu złowić większość gatunków ryb słodkowodnych. Woda zbiornika należy do jednej z najczystszych w regionie. Akwen jest zagospodarowany, posiada plażę z wyznaczonym strzeżonym kąpieliskiem, parking i małe zaplecze gastronomiczne.

ZALEW REJÓW W SKARŻYSKU-KAMIENNEJ

Zalew Rejów, położony wśród sosnowych lasów, o powierzchni 30 ha, na rzece Kamionce. To popularne miejsce rekreacji, otoczone alejkami spacerowymi i miejscami odpoczynku. Po zachodniej stronie zbiornika działa Ośrodek Wypoczynku i Rekreacji „Rejów”, który dysponuje plażą, miejscem wodnych zabaw dla dzieci, wieżą do skoków oraz sprzętem pływającym. W bezpośrednim sąsiedztwie ośrodka znajduje się muzeum im. Orła Białego ze stałą ekspozycją broni i sprzętu z II wojny światowej. Po drugiej stronie zbiornika znajduje się druga strzeżona plaża wraz z placem zabaw.

REJÓW

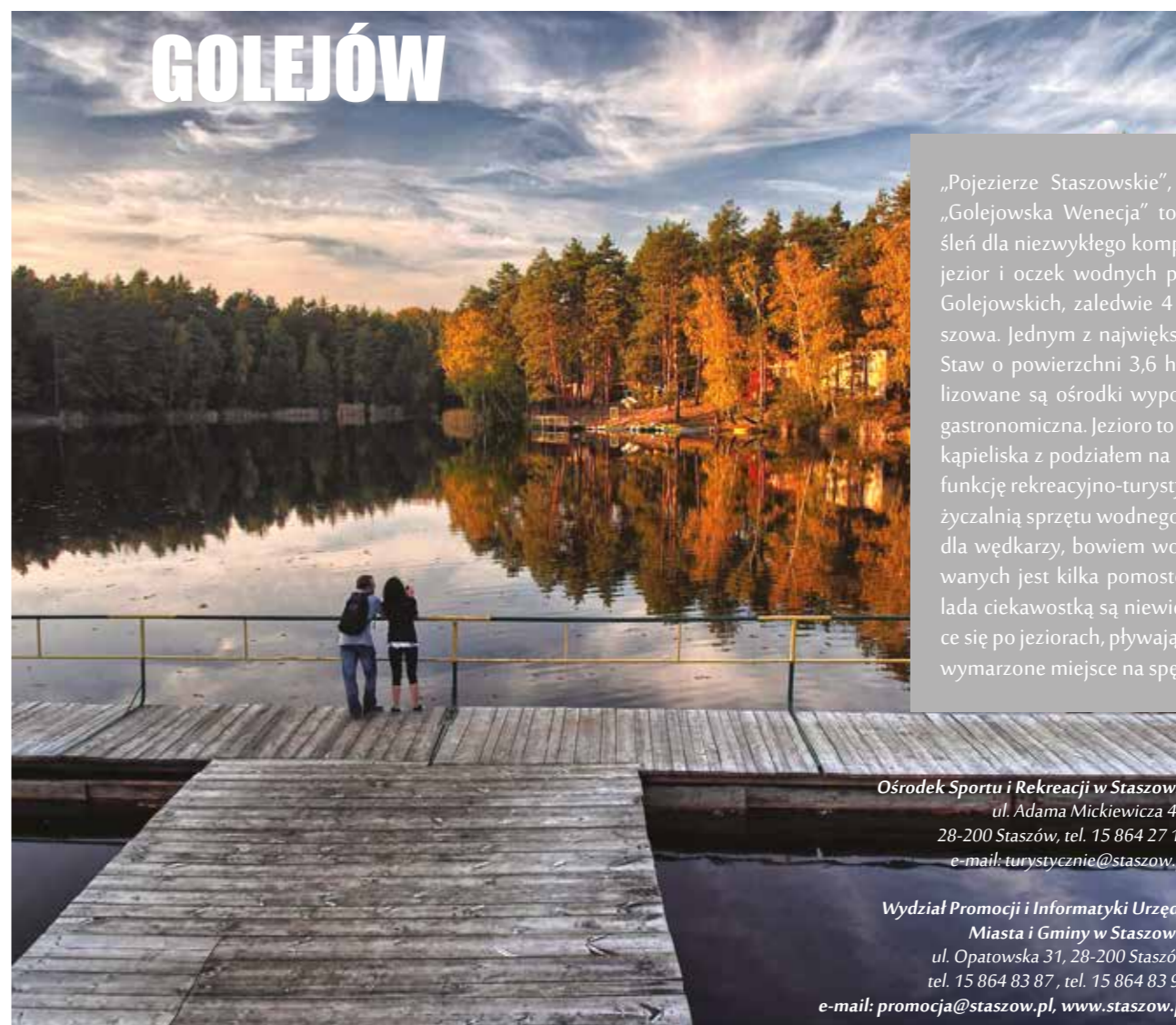

CHAŃCZA

REKREACJA I AKTYWNY WYPOCZYNEK

Urząd Gminy Raków
ul. Ogrodowa 1, 26-035 Raków
tel./fax 41 353 50 18
www.rakow.pl

Doskonale warunki do letniego wypoczynku oraz uprawiana sportów wodnych zapewnia retencyjny zbiornik Chańcza na rzece Czarnej Staszowskiej. Powierzchnia lustra wody sięga tu blisko 500 hektarów, a jego głębokość wynosi średnio od 11 metrów w pobliżu tamy do poniżej 3 m w części północnej. Co roku w okresie letnim zjeżdżają tu tłumy miłośników windsurfingu, żeglowania oraz amatorzy plażowania i słonecznych kąpeli. Przybywający tutaj turyści mogą skorzystać z funkcjonującej na miejscu bazy noclegowej i gastronomicznej oraz wypożyczalni sprzętu wodnego.

GOLEJÓW

„Pojezierze Staszowskie”, „Małe Mazury” czy „Golejowska Wenecja” to jedne z kilku określeń dla niezwykle kompleksu kilkudziesięciu jezior i oczek wodnych położonych w Lasach Golejowskich, zaledwie 4 km od centrum Staszowa. Jednym z największych jezior jest Duży Staw o powierzchni 3,6 ha, nad którym zlokalizowane są ośrodki wypoczynkowe oraz baza gastronomiczna. Jezioro to jako jedyne pełni rolę kąpieliska z podziałem na brodzik i baseny oraz funkcję rekreacyjno-turystyczną z bogatą wypożyczalnią sprzętu wodnego. Golejów to także raj dla wędkarzy, bowiem wokół jeziora zlokalizowanych jest kilka pomostów wędkarskich. Nie lada ciekawostką są niewielkie, przemieszczające się po jeziorach, pływające wyspy. Golejów to wymarzone miejsce na spędzenie wakacji.

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Staszowie
ul. Adama Mickiewicza 40,
28-200 Staszów, tel. 15 864 27 11
e-mail: turystycznie@staszow.pl

Wydział Promocji i Informatyki Urzędu Miasta i Gminy w Staszowie
ul. Opatowska 31, 28-200 Staszów
tel. 15 864 83 87, tel. 15 864 83 92
e-mail: promocja@staszow.pl, www.staszow.pl

KIELECKIE PŁYWALNIE

Miłośnicy pływania w Kielcach z pewnością znajdą coś dla siebie. W mieście znajduje się 6 hal basenowych, o które dba Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji.

Zmodernizowany basen „Delfin” znajdujący się w Centrum przy ul. Krakowskiej 2 może poszczycić się najdłuższą zjeżdżalnią w regionie. Poza tym w budynku znajdują się dwa baseny – jeden duży liczący 25x12,5 metra oraz mały o wymiarach 12x6 metrów. Basen przystosowany jest do przyjmowania klientów indywidualnych, jak do organizowania zawodów pływackich. Doświadczeni instruktorzy pomogą osobom w każdym wieku nauczyć się pływać i nurkować. Idealnym dopełnieniem pełnego zakresu usług jest sucha sauna fińska. Hala basenowa jest w pełni przystosowana do osób niepełnosprawnych, posiada również duży, bezpieczny parking, kawiarnię i dostęp do przewodowodowego Internetu. Podobny zakres usług gwarantuje Pływalnia Foka na ul. Barwinek 31. Pozostałe obiekty tj. pływania Jurajska, Mors i Orka znajdujące się w sąsiedztwie szkół oferują podstawowy zakres usług, przy zachowaniu szczególnej dbałości o czystość obiektów. W lecie, przy ulicy Szczecińskiej 1, można korzystać z basenu o wymiarach olimpijskich na świeżym powietrzu. W Zespole Obiektów Sportowych znajdziemy także brodzik dla dzieci, 3 boiska, huśtawki, a także sklepiki i punkt gastronomiczny.

www.mosir.kielce.pl

PARK WODNY PERŁA W NOWINACH

To jedno z nowocześniejszych miejsc rekreacji w Polsce, dające możliwość aktywnego i przyjemnego wypoczynku oraz kompleksowe usługi w zakresie rekreacji i relaksacji wodnej. Do dyspozycji gości są baseny wewnętrzne z rurą zjazdową o długości 93 metrów, która posiada wyświetlacz multimedialny. Dzięki niemu, zjazdowi towarzyszą elementy audiowizualne, o wyborze których decydują sami użytkownicy. Można pędzić wśród krokodyli, na torze F1 czy też w dżungli. Miłośnicy wodnych kąpiei mogą skorzystać również z sauny fińskiej, łaźni parowej, jacuzzi, grotty solnej a w okresie letnim z dwóch basenów zewnętrznych.

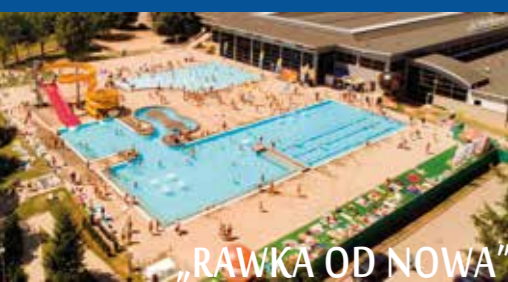
Park Wodny Perła w Nowinach
ul. Perłowa 1, 26-052 Nowiny, tel. 41 346 52 60
www.perla.nowiny.com.pl

„PERŁA”

„RAWKA OD NOWA” – NOWOCZESNY KOMPLEKS BASENÓW W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM

Ostrowiec Świętokrzyski zaprasza amatorów letniej rekreacji do wypoczynku na nowopowstałym kompleksie odkrytych basenów. Do dyspozycji gości „Rawki” są trzy baseny - głębszy basen, brodzik, sztuczna rzeka i strefa z łózkami wodnymi oraz dwoma zjeżdżalniami - płaską i rurową. Woda w brodziku i głównym basenie jest podgrzewana do 24 stopni. Letnie baseny sąsiadują z Krytą Pływalnią „Rawszczyzna”, która nadal jest jednym z największych i najnowocześniejszych tego typu basenów w Polsce. 50- metrowy, dziesięcio-torowy basen z trybunami dla półtoratysięcznej widowni spełnia wszelkie wymagania i normy FINA, dzięki czemu jest areną dla krajowych i międzynarodowych zawodów pływackich. W części rekreacyjnej znajdują się dwa mniejsze baseny oraz szereg urządzeń uatrakcyjniających pobyt na pływalni. Na „Rawszczyźnie” trenowała znana polska mistrzyni – Otylia Jędrzejczak.

„RAWKA OD NOWA”

Pływalnia Rawszczyzna
ul. Mickiewicza 32, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski,
tel. 41 265 00 00
www.rawszczyzna.mosir.ostrowiec.pl
e-mail: basen@mosir.ostrowiec.pl

REKREACJA I AKTYWNY WYPOCZYNEK

AQUATICA PARK BOLMIN

Aquatica Park to ośrodek o powierzchni 32 hektarów położony nad zalewem w Bolminie (20 km od Kielc, obok Chęciny). Znajdują się tutaj: zalew z pierwszą klasą czystości wody, regularnie przesiewana z nieczystości plaża, ciągi piesze wraz z infrastrukturą oraz nowoczesna restauracja z barem na plaży. Na miejscu dostępne są takie atrakcje jak: jedyny w województwie park linowy z ciągłą asekuracją i niespotykanymi przeszkodami (2 trasy) oraz specjalnie dla najmłodszych mała trasa, bawialnia dla dzieci w kosmicznym namiocie sferycznym, zjeżdżalnia wodna o długości 50m, basen o powierzchni ponad 300 m² z dwoma dużymi wielotorowymi zjeżdżalniami, automaty do gier, symulator wirtualnej rzeczywistości. Do dyspozycji gości oddano także wypożyczalnię sprzętu wodnego oraz restaurację. Z tyłu ośrodka na scenie z zadaszonym placem organizowane są różnego rodzaju pikniki, koncerty oraz dyskoteki. Cały teren jest ogrodzony, monitorowany, dostępne jest również Wi-Fi dla gości. Dogodne miejsce dla przyczep campingowych oraz camperów (wraz z serwisem dla camperów).

Aquatica Park Bolmin
Wymysłów 2A, 26-060 Chęciny
tel. 730 555 888

BORKÓW

Borków to niewielka miejscowość letniskowa leżąca w dolinie rzeki Belnianki. Znajduje się tu zalew o powierzchni 36 hektarów będący popularnym miejscem letniego wypoczynku. Piaszczysta plaża, urokliwe moło oraz wypożyczalnia sprzętu wodnego zachęcają do kąpieli i aktywnego spędzania wolnego czasu. W okolicy przebiega szereg szlaków turystycznych, działają gospodarstwa agroturystyczne, park linowy oraz ośrodki jazdy konnej.

TURYSTYKA PIESZA

Ponad 40 znakowanych szlaków pieszych o łącznej długości około 1300 km pomaga wędrującym turystom przemierzać i poznawać piękną Krainę Świętokrzyską. Gęsta sieć tras o różnym stopniu trudności biegnie nie tylko przez niskie i łatwo dostępne dla wszystkich pasma Gór Świętokrzyskich. Liczne szlaki piesze poprowadzono także przez Sandomierszczyznę, Ziemię Konecką oraz Ponidzie. Trud poniesiony podczas wędrowki rekompensują zaskakujące krajobrazy, cenne obiekty zabytkowe oraz wszechobecna cisza i spokój. Do jednych z najciekawszych szlaków należą:

www.ptkkielce.pl

www.ptkkonskie.pl

www.pttk-sandomierz.pl

www.busko.pttk.pl

www.jezewski.ostrowiec.pttk.pl

www.starachowice.pttk.pl

www.pttkskarzynsko.pl

www.pttkstaszow.info/blog

- szlaki spacerowe po Kielcach
- główny szlak czerwony: Gołoszyce - Święty Krzyż - Święta Katarzyna - Masłów - Tumlin - Miedziana Góra - Kuźniaki
- szlak czerwony: Gołoszyce - Ujazd-Klimontów - Koprzywnica - Sandomierz - Dwikozy - Zawichost
- szlak niebieski: Kuźniaki - Sielcia Wielka - Końskie - Stara Kuźnica - rezerwat „Skałki Piekło pod Niekłaniem” - Pogorzałe k. Skarżyska-Kamiennej
- szlak niebieski: Wąchock - Bodzentyn - Święta Katarzyna - Ciekoty - Cedzyna
- szlak czerwony: Chęciny - Jaskinia Raj - Kielce Karczówka
- szlak niebieski: Pińczów - Wiślica

Fundacja Szlak Przygody
Bałtów 15, 27-423 Bałtów
tel. 41 307 49 38

SZLAK PRZYGODY

Szlak Przygody to 870 km tras łączących najpiękniejsze miejsca, zabytki i atrakcje turystyczne regionu świętokrzyskiego. To podróż po 6 krainach: Talentów, Sacrum i Profanum, Natury, Czterech Żywiołów, Legend i Kultur. Każda z nich z pewnością dostarczy niezapomnianych przeżyć. Odwiedzenie Krainy Sacrum i Profanum to idealny sposób, aby zakosztować niezapomnianej podróży między dawnymi wiekami. Kraina Kultur umożliwia pewnego rodzaju wyprawę w przeszłość. Intensywnie nawiązuje do tradycji i kultury, która towarzyszyła naszym przodkom, a której wpływ możemy odczuć nawet w dzisiejszych czasach. Kraina Legend znajduje się wśród magicznych miejsc, wydarzeń i ludzi - w centrum Gór Świętokrzyskich - wokół Łysej Góry. Zagadki minionych epok, sławnych postaci, legend świętokrzyskich, słowiańskich obrzędów i czarownic oraz fakt tysiącletniego życia monastycznego na Świętym Krzyżu czynią z tej krainy czakram tajemnicy, mocy, świętości i ciekawości. Kraina Talentów odwołuje się do tradycji przemysłowej, rozwijanej na terenie regionu, jak również jej atutów edukacyjnych oraz poznawczych. W Krainie Natury turysta ma okazję poznać niepowtarzalne aspekty przyrodnicze regionu. Natomiast Kraina Czterech Żywiołów, znajdująca się na pograniczu województwa świętokrzyskiego i mazowieckiego, to mnogość atrakcji turystycznych oraz miejsc o nieprzeciętnych walorach przyrodniczych.

REKREACJA I AKTYWNY WYPOCZYNEK

Ziemia Świętokrzyska oferuje zwolennikom czynnego wypoczynku ponad 3 tysiące kilometrów znakowanych rowerowych szlaków turystycznych, prowadzących tuż obok miejsc wartych zwiedzenia, miejsc pamiątkowych związanych z historią regionu, obok pięknych i różnorodnych okazów natury. Są trasy krótkie, jednodniowe, ale też i takie, których pokonanie wymaga organizacji kilkudniowej wycieczki i dobrej kondycji. Dla tych, którzy chcą sprawdzić swoją kondycję fizyczną i nie boją się wyzwania polecamy szczególnie trasy wyznaczone w Kielcach wokół Góry Telegraf i Góry Pierścienica, a także przejażdżki po górskich terenach Ziemi Świętokrzyskiej, zwłaszcza w okolicach Świętej Katarzyny i Świętego Krzyża.

TURYSTYKA ROWEROWA

WSCHODNI SZLAK ROWEROWY GREEN VELO

REKREACJA I AKTYWNY WYPOCZYNEK

OZNAKOWANIE SZLAKU

Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo na całej długości oznakowany jest metalowymi tabliczkami z kolorowym logo szlaku na pomarańczowym tle. Podstawowy, kwadratowy znak R4 o wymiarach 20 x 20 cm pokazuje przebieg szlaku i potwierdza go także za skrzyżowaniem. Znak R4b to strzałka kierunkowa pokazująca przebieg szlaku na skrzyżowaniu. Znaki R4c, R4d i R4e to dodatkowe elementy oznakowania pokazujące odległości do ważniejszych miejscowości na szlaku i wskazujące przebieg innych szlaków rowerowych przecinających trasę Green Velo. W MOR-ach (Miejscach Obsługi Rowerzystów), na węzłach komunikacyjnych, na węzłach szlaków rowerowych i przy ważniejszych atrakcjach turystycznych ustawione są charakterystyczne zielone tablice z logo Green Velo. Każdy MOR oznaczony jest również widocznym z daleka sztyldem z nazwą danej lokalizacji. Dodatkowo na szlaku wyznaczono kilkanaście tras łącznikowych pozwalających na dojazd do węzłów komunikacyjnych i ważniejszych atrakcji turystycznych w pobliżu szlaku. One również są oznakowane znakami R4 z czarnym logo szlaku oraz numerem danej trasy. Pierwsza cyfra numeru odpowiada województwu, w którym rozpoczyna się trasa, a dwie kolejne to identyfikator danej trasy: województwo warmińsko-mazurskie: 101 itd.; województwo podlaskie: 201 itd.; województwo lubelskie: 301 itd.; województwo podkarpackie: 401 itd.; województwo świętokrzyskie: 501 itd.

Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo wyróżnia między innymi znajdująca się wzdłuż całej trasy infrastruktura rekreacyjna. Miejsca takie, nazwane zostały MOR-ami, czyli Miejscami Obsługi Rowerzystów. Zlokalizowane są co 8-10 kilometrów, zwykle przy atrakcjach turystycznych i ciekawych miejscowościach. Lokalizacje MOR-ów podane są na interaktywnej mapie szlaku na portalu www.greenvelo.pl oraz szczegółowych mapach przebiegu trasy. Wszystkie MOR-y są jednolicie oznakowane i wyposażone w wiaty, ławy, U-kształtne stojaki rowerowe, tablice informacyjne oraz kosze na śmieci, a niektóre również w przenośne toalety i zbiorniki z wodą. Pobyt w MOR-ach jest oczywiście bezpłatny. Trzeba pamiętać jedynie o tym, że są to miejsca odpoczynku, a nie biwakowania. Uzupełnieniem MOR-ów jest system MPR-ów, czyli Miejsc Przyjaznych Rowerzystom. Na portalu www.greenvelo.pl znajduje się wyszukiwarka obiektów noclegowych, gastronomicznych, atrakcji turystycznych, centrów informacji turystycznej oraz innych obiektów, które w swojej ofercie mają usługi dedykowane rowerzystom. W miejscach tych można zjeść, przenotować i zwiedzać, będąc spokojnym o bezpieczeństwo roweru i życzliwie przyjętym.

Więcej informacji na: www.greenvelo.pl
www.facebook.com/greenvelo

To trasa wytyczona przez pięć województw Polski Wschodniej, w tym przez województwo świętokrzyskie. Na jego terenie można rozpocząć wielką rowerową przygodę z południa Polski na północ lub też na odwrót: jadąc z północy w kierunku południowym i zakończyć podróż właśnie w Świętokrzyskim.

Rozpoczynając podróż szlakiem z Końskich, najpierw mija się Sielnię – doskonale zagospodarowane kąpielisko ze zbiornikiem na rzece Czarnej, następnie szlak biegnie przez Oblęgorek z pałacem Henryka Sienkiewicza i dociera do pałacu Tarłów w Podzamczu Piekoszewskim. Dalej prowadzi do Kielc, a następnie przez tereny Cisowsko-Orłowińskiego Parku Krajobrazowego kieruje rowerzystów do Rakowa. Przed rowerzystami malownicza Sandomierszczyzna. Po drodze szlak mija jeszcze monumentalny zamek Krzyżtopór w Ujeździe i kolegiatę w Klimontowie. Wokół rozpościerają się słynne sady jabłkowe, a kolorytu w drodze do urokliwego Sandomierza nadają liczne wąwozy lessowe. Docierając do malowniczego Sandomierza można zakończyć podróż pobyt w tym pięknym miejscu lub przekraczając mostem Wisłę dotrzeć na teren województwa podkarpackiego i kontynuować podróż.

TURYSTYKA ROWEROWA

Telegraf Kielce
ul. Narciarska 6, 25-214 Kielce
tel. 570 55 66 00
www.telegrafkielce.pl

Wyciągi na Górze Pierścienica
Centrum Sportowo-Rekreacyjne STADION
(kryte lodowisko, wypożyczalnia łyżew)
Al. Na Stadion 365, 25-127 Kielce
tel. +48 41 361 55 55
www.stadion.kielce.pl

Ośrodek Narciarski SABAT
w Krajinie-Zagórze
Krajno-Zagórze 43c, 26-008 Górno
tel.: +48 505 505 654, +48 531 443 322
www.sabatkrajno.pl

„Szwajcaria Bałtowska”
(kolejka krzesełkowa,
wyciągi orczykowe)
27-423 Bałtów 8a
tel.: +48 519 346 140, +48 41 264 14 20,
www.szwajcariabaltowska.pl

Ośrodek Narciarski Niestachów
Niestachów 167, 26-021 Daleszyce
tel.: +48 664 978 173, +48 664 913 114
www.niestachow.pl

Wyciąg BABA JAGA w Bodzentynie
Bodzentyn-Podgórze, Góra Miejska
tel.: +48 606 259 272, +48 607 771 209
www.nartybodzentyn.pl

Tumlin Sport Ski
Tumlin-Podgród 43b
26-085 Miedziana Góra
tel. +48 696 599 849
696 617 145
www.tumlin-ski.prv.pl

Stok narciarski w Konarach
Konary, 27-640 Klimontów
tel. 512 218 558
www.stok-konary.pl

Wyciąg narciarski
Sandomierski Park „Piszczele”
Zielone Centrum Kultury
27-600 Sandomierz
tel.: +48 15 644 62 56, +48 790 780 923
www.mosir.sandomierz.pl

BIAŁE SZALEŃSTWO

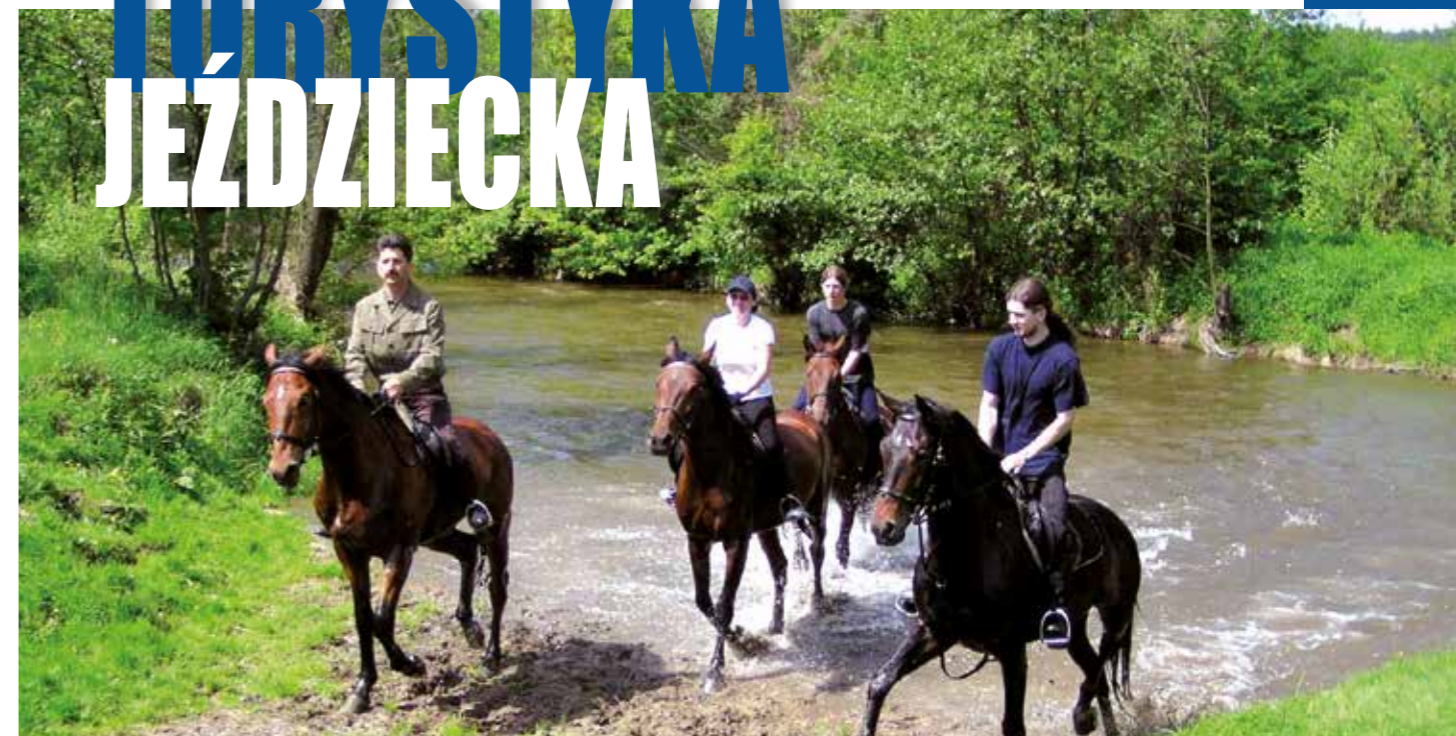
Dzięki niewysokim, ale zróżnicowanym pod względem długości i nachylenia zboczom górskim narciarze, zarówno ci początkujący, jak i zaawansowani, znajdują dla siebie odpowiednie warunki do „zimowego szaleństwa”. W najbliższym otoczeniu Kielc oraz samym mieście znajduje się kilka ośrodków narciarskich, posiadających sztucznie naśnieżane, ratrakowane i oświetlone trasy zjazdowe, wypożyczalnie sprzętu narciarskiego, szkółki narciarskie oraz punkty małej gastronomii. www.narty-swietokrzyskie.pl

REKREACJA I AKTYWNY WYPOCZYNEK

Na terenie województwa funkcjonuje kilkanaście mniejszych i większych ośrodków jazdy konnej. Oprócz samej nauki jazdy w siodle, miłośnicy konnych przejażdżek skorzystać mogą z jazdy terenowej, przejażdżek bryczką, kuligów, obozów szkoleniowych i zielonych szkół. Niektóre z ośrodków prowadzą również hipoterapię. Amatorzy sportowej rywalizacji mogą wziąć udział w zawodach jeździeckich, a żądni wrażeń w szkoleniach z zakresu skoków przez przeszkody.

TURYSTYKA JEŹDZIECKA

Ośrodek Jazdy Konnej „Amazonka”
Borków 68, 26-021 Daleszyce
tel. 41 317 19 92
www.konie.amazonka-borkow.pl

Świętokrzyski Klub Jazdy Konnej
Brzezinki 52, 26-001 Masłów
tel. 608 299 110, www.brzezinki.com.pl

Ośrodek Jeździecki Stangret
ul. Artylerzystów 2, 25-045 Kielce
tel. 884 867 331, 600 501 700
www.stangret-kielce.pl

Ośrodek Rekreacji i Hipoterapii „MAAG”
ul. Ściegiennego 207, 25-116 Kielce
tel. 41 348 91 83, 601 47 13 23
www.maagkielce.pl

Ludowy Klub Jeździecki „Ponidzie”
ul. Armii Ludowej 1, 28-400 Pińczów
tel. 606 101 443

Ośrodek Jazdy Konnej „Kraina Koni”
Bałtów 170a, 27-423 Bałtów
tel. 41 264 14 20, 500 029 904
www.kraina-koni.pl

Polanika Ośrodek Rehabilitacyjny
ul. Laskowa 95, 26-050 Chrusty
tel. 730 200 118, www.polanika.pl

Stajnia Rycerska Sobków
ul. Sobka 15, 28-305 Sobków
tel. 509 326 536, www.zameksobkow.eu

Stadnina Koni Kurozwęki
Kurozwęki, ul. Zamkowa 3,
28-200 Staszów
tel. 535 473 265
www.kurozweki.com.pl

Świętokrzyski Park Narodowy utworzono w 1950 roku jako jeden z 23 parków narodowych w Polsce i jedyny w województwie świętokrzyskim. Obecnie zajmuje obszar 7 626,45 ha i obejmuje najwyższe pasmo Gór Świętokrzyskich – Łysogóry ze szczytami: Łysicą (612 m n.p.m.), Agatą (608 m n.p.m.) oraz Łysą Górą/Łyscem (595 m n.p.m.), ponadto obejmuje: część Pasma Klonowskiego, Pokrzywiańskiego, Doliny Wilkowskiej i Dębniańskiej oraz eksklawę leśną Serwis-Dąbrowa, a także Skarpę Zapusty. Pasma Łysogórskie zbudowane jest z kambryjskich skał osadowych (piaskowców kwarcytowych, łupków). Najbardziej charakterystycznym elementem przyrody nieożywionej Świętokrzyskiego Parku Narodowego są gołoborza oraz wychodnie skalne. Nazwa gołoborza pochodzi od ludowego określenia „gołe od boru”, czyli pozbawione lasu i oznacza charakterystyczne rumowiska skalne otoczone lasem, występujące na zboczach Łysogór. Świętokrzyski Park Narodowy jest parkiem typowo leśnym, gdzie lasy stanowią blisko 95% jego powierzchni. W większości są one jodłowo – bukowe i charakteryzują się dużym stopniem naturalności, a wręcz pierwotności ze znaczną ilością starych i martwych drzew. W Świętokrzyskim Parku Narodowym istnieje pięć obszarów objętych ochroną ścisłą, a ich powierzchnia stanowi ok. 38% ogólnego obszaru Parku. W takich miejscach człowiek tylko obserwuje i bada procesy, jakie zachodzą w przyrodzie. Na terenie Świętokrzyskiego PN w ramach europejskiej sieci Natura 2000 utworzono specjalny obszar ochronny siedlisk „Łysogóry”. Poznawanie walorów Świętokrzyskiego Parku Narodowego ułatwiają szlaki turystyczne i ścieżki edukacyjne, które poprowadzone są przez najciekawsze miejsca na terenie Parku.

Świętokrzyski Park Narodowy z siedzibą w Bodzentynie
ul. Suchedniowska 4; 26-010 Bodzentyn
tel./fax 41 311 51 06
www.swietokrzyskipn.org.pl
dyrekcja@swietokrzyskipn.org.pl

ZIELONE ŚWIĘTOKRZYSKIE

Województwo Świętokrzyskie jest wyjątkowo bogate w obszary chronione. Obok Świętokrzyskiego Parku Narodowego jest tu aż osiem Parków Krajobrazowych. **Suchedniowsko-Oblegorski Park Krajobrazowy** chroni unikalne zasoby przyrodnicze, w tym rezerwaty „Dalejów” i „Świnia Góra”. Rośnie tutaj sławny Dąb Bartek. Park utworzono również w celu zachowania dawnych obiektów Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego. **Sieradowicki Park Krajobrazowy** obejmuje obszar, którego lasy dawały schronienie oddziałom powstańców z 1863 roku oraz partyzantom II wojny światowej, między innymi największego zgrupowania partyzanckiego AK na Kielecczyźnie, dowodzonego przez legendarnego mjr Jana Piwnika „Ponurego”. **Cisowsko-Orłowski Park Krajobrazowy** charakteryzuje się występowaniem na jego terenie roślinności bagiennej, chronionej w rezerwach przyrody „Białe Ługi” oraz „Słopiec”. **Jeleniowski Park Krajobrazowy** wyróżnia się słynnymi rumowiskami piaskowców kwarcytowych, zwanych gołoborzami. Niezwykle interesujący jest **Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy**, który ze względu na szczególne walory geologiczne nazywany jest muzeum geologicznym pod gołym niebem.

W południowej części województwa, w regionie Ponięcia położone są trzy parki krajobrazowe. I tak, **Nadnidziański Park Krajobrazowy** utworzono w celu ochrony wyjątkowych w skali kraju kryształów gipsu, wykształconych w formach wielokrystalicznych. Charakterystycznym elementem w krajobrazie tego obszaru jest dolina rzeki Nidy z licznymi meandrami i starorzeczami, będąca ostoją ptactwa wodno-błotnego. Tutaj w IX wieku powstało też pierwsze państwo Wiślan z ośrodkiem władzy w Wiślicy. **Szaniecki Park Krajobrazowy** chroni liczne i oryginalne enklawy bardzo wartościowego krajobrazu z malowniczymi, wapiennymi i gipsowymi wzgórzami oraz ciepłolubnymi zbiorowiskami roślinności kserotermicznej, torfowiskowej i słonolubnej. Najbardziej wartościowym elementem przyrody nieożywionej tego parku są wielokrystaliczne gipsy. Na uwagę zasługuje również **Kozubowski Park Krajobrazowy**, który charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu oraz rozległymi obszarami leśnymi. Występuje tu bardzo interesująca flora kserotermiczna.

ŚWIĘTOKRZYSKI PARK NARODOWY

PARKI KRAJOBRAZOWE

Zespół Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych
ul. Łódzka 244, 25-655 Kielce
tel. 41 345 58 80, 345 51 91, www.pk.kielce.pl

ZIELONE ŚWIĘTOKRZYSKIE

PONIDZIE

Ponidzie, leżące w centralnej części Niziny Nidziańskiej, jest jednym z najlepiej nasłonecznionych rejonów Polski. Dzięki temu rosną tu gatunki stepowe, murawy kserotermiczne (w rezerwacie „Grabowiec”), słonorośla (rezerwat „Owczary”) oraz wspaniały las łęgowy i olszyna. Znakiem rozpoznawczym Ponidzia jest pełna malowniczych zakoli i meandrów rzeka Nida, wykorzystywana do organizacji spływów kajakowych. Jej krajobraz wzbogacają ostańce, kopuły i wychodnie gipsowe (w rezerwacie „Prześlin”). Taka bogata i różnorodna przyroda stała się doskonałym azylem dla wielu chronionych gatunków ptaków i zwierząt. Obszar Ponidzia obejmuje miasta takie jak: Jędrzejów, Pińczów, Busko-Zdrój, Solec-Zdrój, Wiślica i Nowy Korczyn, obfitujące w wiele atrakcji. Ponidzie to także doskonale miejsce do aktywnego wypoczynku dla miłośników wycieczek pieszych i rowerowych, kajakarzy, pasjonatów jazdy konnej, a nawet lotniarzy. A nade wszystko miejsce, do którego turyści przybywają po zdrowie i urodę. Cudowny mikroklimat, słoneczna pogoda, kontakt z przyrodą nieskażoną przemysłem, lecznicze wody mineralne i specjalistyczne zabiegi powodują, iż do słynnych miejscowości uzdrowiskowych - Busko-Zdrój i Solec-Zdrój - każdego roku, z najodleglejszych zakątków Polski oraz Europy, przybywają tysiące kuracjuszy, aby powrócić do zdrowia, zregenerować siły, przywrócić blask urodzie i poprawić kondycję...

GÓRY ŚWIĘTOKRZYSKIE

Góry Świętokrzyskie są zbudowane z najstarszych materiałów budujących Ziemię. Ich nazwa pochodzi od relikwii Drzewa Krzyża Świętego przechowywanych w klasztorze na Łyscu. Krajobraz Gór Świętokrzyskich charakteryzuje się długimi i równoległymi pasmami o falistej, spokojnej linii grzbietowej, pomiędzy którymi rozciągają się doliny. Do największych z nich należą: Bodzentyńska, Dębniańska, Wilkowska, Kielecko-Łagowska, Padół Strawczyński.

Spośród 26 pasm górskich najbardziej znane i ciekawe są: Kraiński Grzbiet z górą Radostrawą, Pasma Masłowskie z Klonówką, Pasma Jeleniowskie ze Szczytniakiem, Pasma Chęcińskie z Górą Zamkową, Pasma Ociesęckie z Jaźwiną, Pasma Oblęgarskie z Górą Siniewską, Pasma Orłowińskie z Górą Kielków. **Największym pasmem są Łysogóry, z najwyższym szczytem Łysicą, mierzącą 612 m n.p.m. oraz z Łyscem zwanym też Łysą Górą (595 m n.p.m.).** Dzięki swojemu atrakcyjnemu położeniu, walorom historycznym i przyrodniczym, stanowią one prawdziwy raj dla turystów. Do najciekawszych miejsc prowadzą liczne szlaki turystyczne, które nie wymagają zbyt dużego przygotowania fizycznego. Niezapomnianych wrażeń z pewnością dostarczą piesze wycieczki w obrębie Puszczy Jodłowej, okrywającej pasmo Łysogór w Świętokrzyskim Parku Narodowym. Warto w tym miejscu zobaczyć znajdujące się na Świętym Krzyżu i Łysicy rozległe rumowiska skalne zwane gołoborzami. Łączy je ok. 18 kilometrowy odcinek czerwonego szlaku pieszego ze Świętej Katarzyny – małej miejscowości turystycznej – do Świętego Krzyża.

Święta Katarzyna to turystyczna miejscowość u stóp Łysicy, która wraz z pobliskimi miejscowościami: Bodzentyń, Nową Słupią i Bielinami stanowi doskonałą bazę wypadową w Łysogóry. Według legendy założył ją rycerz Waclawek, osiadły tu ok. 1399 r. jako pustelnik. Wybudował on drewniany kościół pw. św. Katarzyny. To właśnie tutaj w 1910 roku Aleksander Janowski uruchomił pierwsze w Górach Świętokrzyskich schronisko. Będąc w Świętej Katarzynie warto zobaczyć klasztor Bernardynek i kościół pw. św. Katarzyny, kapliczkę Żeromskiego (Janikowskich) nazywaną tak z powodu widniejącego wewnątrz podpisu Stefana Żeromskiego z 1882 r., a także źródło i kapliczkę św. Franciszka. W Świętej Katarzynie znajduje się także Galeria Mineraliów i Skamieniałości oraz ośrodek wypoczynkowy „Jodelka” – wybudowany w II połowie lat 50. jako Dom Wycieczkowy – schronisko PTTK im. Aleksandra Janowskiego.

GEPARK „Białe Zagłębie”

To lokalny produkt geoturystyczny, który swoim zasięgiem obejmuje obszar Gminy Sitkówka-Nowiny. Odwiedzając poszczególne miejsca geoparku możemy zobaczyć i zapoznać się z interesującymi walorami przyrodniczymi, kulturowymi oraz krajobrazowymi tego regionu. Do najciekawszych stanowisk geologicznych należą: rezerwat przyrody Góra Żakowa, pomnik przyrody Kamieniołom Szewce na Górze Okraglica, Góra Miejska z historycznymi śladami górnictwa kruszcowego, Góry Zgórskie z przepięknymi jarami i roślinnością chronioną, Góra Berberysówka z nieczynnym kamieniołomem na wschodnim stoku oraz pomnik przyrody w Kowali. Obszar ten idealnie nadaje się do zwiedzania dla edukacyjnych wycieczek szkolnych oraz do uprawiania turystyki przyrodniczej i geoturystyki dla indywidualnych turystów. Do aktywności z pewnością zachęci Nowińska Ścieżka Przyrodniczo-Dydaktyczna, wiodąca przez lasy w okolicach Szewc. Na trasie umieszczono 9 tablic edukacyjno-informacyjnych, na których znajdują się zarówno informacje historyczne jak i przyrodnicze. Ścieżka ma długość około 5 km i podzielona jest na dwa etapy. Łatwiejszy przebiegający po terenach płaskich oraz trudniejszy odcinek wiodący na górę Patrol. Start i koniec ścieżki usytuowany jest na polanie koło Leśniczówki w Szewcach.

Urząd Gminy Sitkówka-Nowiny
ul. Białe Zagłębie 25
26-052 Nowiny

tel. 41 347 50 53
www.turystykanowiny.pl

REZERWAT BIAŁE ŁUGI

To największy w województwie świętokrzyskim rezerwat torfowiskowy z roślinnością bagienną. W języku gwarowym jego nazwa oznacza po prostu białe łąki. Torfowiska, których głębokość dochodzi do 3 metrów, porośnięte są karłowatą sosną i brzozą, a także żurawiną błotną, modrzewnicą zwyczajną, rosiczką okrągłolistną oraz innymi gatunkami roślin. Dogodne warunki do życia znalazło tu wiele gatunków zwierząt. Stąd bierze swój początek Czarna Staszowska - jedna z najczystszych rzek w regionie.

Lokalna Grupa Działania „Białe Ługi”
Trzemosna 27, 26-021 Daleszyce, tel. 41 307 26 44
www.bialelugi.pl

DĄB BARTEK

Jego wiek szacowany jest na ok. 1000 lat. Jak głoszą legendy, często odpoczywali pod nim polscy królowie, tacy jak Bolesław Krzywousty, Kazimierz Wielki czy też Jan III Sobieski, który miał ukryć w dziupli potężnego dębu królewskie skarby. Do dziś sędziwy „Bartek” imponuje swymi rozmiarami: ma ok. 30 metrów wysokości, blisko 10 metrów obwodu i ponad 3 metry średnicy. Tuż obok zobaczyć można „syna Bartka” – młody dąb posadzony podczas obchodów 1000-lecia Państwa Polskiego.

www.zagnansk.pl

ŁOPUSZNO mekka przyrody

Znaczna część gminy Łopuszno leży w obrębie niezmiernie interesującego obszaru nazywanego Pojezierzem Świętokrzyskim, które odkryte zostało przez naukowców prof. Bartłomieja Jaśkowskiego i dr Roberta Sołtysika. Podczas prowadzonych badań odnaleźli oni kilkadziesiąt niewielkich i płytkich jezior o owalnym kształcie. Ich skupiska znajdują się m.in. w okolicach Łopuszna, Mniowa, Małogoszcza i Piekoszowa. Historia powstania tych ukrytych w lasach i starorzeczach oraz częściowo przekształcających się już w bagna jezior sięga kilkunastu tysięcy lat wstecz i związana jest z wypłukiwaniem piasku. Szczególnie warte uwagi jest jezioro Żabiniec, z pływającymi na jego powierzchni skupiskami nenufarów oraz darnią – warstwą roślinną, której grubość sięgnąć może nawet dwóch metrów. Na bagnistych brzegach Żabińca miłośnicy przyrody odnaleźć mogą wiele rzadkich i chronionych roślin, w tym m.in. czermień błotną czy rosiczkę okrągłolistną.

Lokalna Grupa Działania
„Nad Czarną i Pilicą”
ul. Konecka 12, 26-070 Łopuszno, tel. 41 380 81 33
www.nadczarnaipilica.pl

ZIELONE ŚWIĘTOKRZYSKIE

JASKINIA ZBÓJECKA

Urząd Miasta i Gminy w Łagowie
ul. Rynek 62, 26-025 Łagów
www.lagowgmina.pl

Jaskinia Zbójcka w Łagowie należy do jednej z większych i najdłuższych znanych jaskiń Gór Świętokrzyskich pochodzenia jurajskiego. Najciekawszą jej częścią jest Sala Naciekowa, w której podziwiać można: polewy naciekowe, draperie z polami ryżowymi, stalaktyty, stalagmity (sięgające nawet do pół metra wysokości), kolumny naciekowe i cienkie naskorupienia nacieków grawitacyjnych. Według legendy to właśnie w Jaskini Zbójckiej mieszkał Zbój Madej, któremu Lucyfer za złe uczynki obiecał pokutę na tak zwanym „Madejowym łożu”.

OŚRODEK TRADYCJI GARNCARSTWA W CHAŁUPKACH

SWOJSKIE KLIMATY

Aż do końca XX wieku mała wieś Chałupki koło Morawicy zaopatrywała w gliniane naczynia i garnki rozległe okolice. Od 1998 roku działa tu Ośrodek Tradycji Garncarstwa, funkcjonujący w zachowanym warsztacie jednego z miejscowych garncarzy, którego syn – Józef Głuszek jest opiekunem i przewodnikiem po ośrodku. Warsztat posiada autentyczne wyposażenie do szykowania i mieszania gliny, toczenia naczyń na kole, suszenia, szkliwienia oraz zdobienia. W centralnym miejscu stoi stary dwukomorowy piec – przygotowany do wypału. Raz do roku w lipcu w Chałupkach odbywa się impreza plenerowa „Chałupkowe Garcynki”.

Ośrodek Tradycji Garncarstwa
Chałupki, ul. Ceramiczna 13, 26-026 Morawica
tel. 41 311 87 02, 606 109 980
otwarte: codziennie oprócz poniedziałków
w godz. 10.00-16.00
www.morawica.pl

Zlokalizowane w najciekawszych zakątkach regionu gospodarstwa świadczą przybywającym tu agrowczasowiczom nie tylko usługi noclegowe, ale także zapewniają wyśmienitą kuchnię regionalną i szereg dodatkowych atrakcji. Gospodarze dbają o wysoki standard pokoi oraz pomagają zorganizować interesujące wycieczki po okolicy. Wciąż żywa kultura ludowa oraz bogactwo zwyczajów i tradycji świętokrzyskiej wsi zainteresują każdego, kto zdecyduje się tu przyjechać na krótszy lub dłuższy wypoczynek.

STOWARZYSZENIA AGROTURYSTYCZNE:

Świętokrzyska Federacja Agroturystyki i Turystyki Wiejskiej „Ziemia Świętokrzyska”
ul. Chopina 15/3, 25-356 Kielce
tel. 15 832 01 16, 15 832 01 17
www.agroturystyka-swietokrzyskie.pl

Ślaskowskie Stowarzyszenie Agroturystyki i Turystyki „Dolina Sanicy”
Ślasków Mały 25
26-020 Chmielnik
tel. 41 354 27 78, +48 506 633 879
www.wakacje.agro.pl/dolinasanicy
www.slaskow.agrowczaszy.com

Agroturystyczne Stowarzyszenie Gospodarstw Gościennych i Ekologicznych „Cis”
ul. Spacerowa 7
26-026 Morawica
tel. +48 41 301 70 38, +48 606 215 757

Świętokrzyskie Stowarzyszenie Agroturystyczne „W Krainie Latających Czarownic”
26-001 Ciekoty ul. Radostowa 18
tel. +48 601 470 309
www.czarownice.agrowakacje.pl

Stowarzyszenie Agroturystyczne Gminy Daleszyce „Zeremie”
ul. Chopina 25, 26 - 021 Daleszyce
tel. +48 693 729 117
www.zeremie.agrowakacje.pl

Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Łagów
ul. Słupska 3, 26-025 Łagów
tel. 512 303 412

Stowarzyszenie Agroturystyczne „Wierna Rzeka” w Piekoszowie
ul. Kolejowa 2, 26-065 Piekoszów
tel. 41 306 10 81

Stowarzyszenie Gospodarstw Gościennych „Nad Zalewem Chańcza”
Korytnica 46, 28-225 Szydłów
tel. +48 41 354 51 65, +48 508 764 766
www.wakacje.agro.pl/korytnica
www.chancza.agrowczaszy.com

Świętokrzyskie Towarzystwo Agroturystyki „Łysogóry”
ul. Staszica 22 B, 26-006 Nowa Słupia
tel. 41 317 76 62, 660 734 069, www.agrolysogory.pl

Buskie Stowarzyszenie Agroturystyczne „Relax”
Siesławice 193, 28-100 Busko-Zdrój
tel. 41 378 47 68, 692 425 376
www.busko.travel

SZKOŁA WRAŻLIWOŚCI W KAPKAZACH

Kapkazy – malownicza wieś, miejsce spotkań artystów i miłośników sztuki. To tutaj Ewa Skowerska i Mariusz Kosmański od ponad 15 lat prowadzą „Szkołę Wrażliwości”. W starej stodole założyli autorską galerię ceramiki i scenę teatralną. Odbywają się tu różnego rodzaju działania kulturalne: przedstawienia, koncerty, wystawy plastyczne, warsztaty ceramiczne, prezentacje artystyczne i plenery. Gospodarze zapraszają dzieci, młodzież oraz dorosłych na jednodniowe i dłuższe warsztaty artystyczne dostosowywane do potrzeb i umiejętności uczestników.

Szkoła Wrażliwości Kapkazy
Kapkazy 10, 26-010 Bodzentyn
tel. 41 254 82 48, www.kapkazy.art.pl

OSTOJA DWORSKA

Najstarsza wzmianka o siedzibie rezydencjonalno-obronnej w Leśnicy (gm. Małogoszcz) pochodzi z 1377 r., kiedy to sprzedano sołectwo we wsi klasztornej Leśnica wraz z dworem i sadzawką. Dzisiaj, wśród pozostałości dawnych zabudowań starostów małogoskich, znajduje się zagroda edukacyjna „Ostroja Dworska”, wpisana do Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych. W zaciszu tego gospodarstwa odbywają się pokazy obrzędów i zwyczajów chłopskich, tradycyjnych zawodów, rękodzieła i twórczości ludowych. A wszystko przeplatane humorem wiejskim i dowcipem dostosowanym do wieku uczestników warsztatów. „Ostroja Dworska” to także Galeria Wsi Polskiej z kolekcją rzeźb, zagroda gospodarska ze zwierzętami, miejsce na ognisko, a także sad. To miejsce tworzące niepowtarzalny, wiejski klimat, rozbudzające wrażliwość na piękno i bogactwo ojczy-atego krajobrazu.

Ostroja Dworska
Leśnica 112, 28-366 Małogoszcz
tel. +48 663 530 787
www.ostojadworska.pl

SUCHOLAND RAJ POD KIELCAMI

Posiadłość Sucholand to turystyka wiejska w wydaniu... pięciogwiazdkowym. Położona dwanaście kilometrów od Kielc, zajmuje dwa hektary otoczonego lasem terenu, na którym znajduje się zarówno łąka, jeziora, jak i ponad 100-letnie, liściasto-iglaste drzewa. W środku tego rajy znajdują się trzy chatki dla gości: „Suchatka Leśna”, „Suchatka Lawendowa” i „Suchatka Dębowa”. Wszystkie mają po kilka sypialni i są komfortowo wyposażone. „Suchatka Lawendowa” ma panoramiczną saunę, zaś „Suchatka Leśna” ma drewniany pomost prowadzący wprost do niewielkiego, pełnego kaczek stawu. W drewnianych budynkach może na raz mieszkać 24 osoby. Miejsce to idealnie nadaje się do wypoczynku i relaksu, ale także do organizowania wszelkiego rodzaju spotkań integracyjnych oraz imprez firmowych. Gospodarze kochają wszystkie zwierzęta, więc pełno u nich rozpieszczonych psów i kotów, które uwielbiają gości Sucholandu. Mieszkają tu też bażanty, wiewiórki, króliki i zające.

Sucholand
Ciosowa, ul. Śleparnia 12, 26-085 Miedziana Góra
tel. +48 886 330 668, 660 722 207, 604 239 725
www.sucholand.pl

70

Region Świętokrzyski to raj dla smakoszy regionalnych dań i potraw oraz zdrowej, ekologicznej żywności. Rosnącą sławą cieszą się świętokrzyskie owoce: śliwka szydlowska, śliwka Damacha z Ponidzia, sandomierskie jabłka, wiśnia ze Słupi Nadbrzeżnej oraz truskawka z Bielin. Równie smaczne są potrawy z „korczyńskiej fasoli”, serwowane między innymi w „Zamku Derśława” w Busku - Zdroju, gęsiina z gospodarstwa agroturystycznego Grażyny Korepty z Siesławic czy bodzentyński chleb, pochodzący ze starej piekarni na Rynku Głównym w Bodzentynie. Skosztować koniecznie trzeba serwowaną w tutejszych restauracjach zalewajkę świętokrzyską, a na turystów odwiedzających Raków czeka historyczna potrawa „Dzionie”, której głównymi składnikami są maca i podgardle wieprzowe. Na miłe zakończenie dnia, gospodarstwo agroturystyczne „Orzechówka” koło Bodzentyna proponuje Ćmagę Świętokrzyską – napitek na bazie wina i ziół o właściwościach leczniczych.

Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
Modliszewice, ul. Piotrkowska 30, 26-200 Końskie
tel. 41 372 22 84-86, fax 41 372 34 86, www.sodr.pl

www.swietokrzyskie.pro
www.swietokrzyskakuzniasmakow.pl
www.sodr.pl
www.minrol.gov.pl

SWOJSKIE KLIMATY

ŚWIĘTOKRZYSKIE SMAKI

Coraz częściej mieszkańcy regionu poszukują żywności wysokiej jakości i coraz częściej kojarzą ją z tradycyjną i ekologiczną kuchnią regionalną, która jest przekazywana z pokolenia na pokolenie. Wstąpienie Polski do Unii Europejskiej i nowe regulacje chroniące produkty regionalne spowodowały, że do lasów wracają stare, częściowo zapomniane już receptury. Na ministerialnej Liście Produktów Tradycyjnych można znaleźć m.in. twarożek i masło jędrzejowskie, kielbasę, salceson, szynkę i polędwicę z Wąchocka, karpie z gospodarstw rybnych w Rudzie Malenieckiej, Wójczy czy Oksie, wiejski chleb z Bodzentyna, jabłka sandomierskie i truskawkę bielińską, ale także potrawy – zalewajkę świętokrzyską, prazki czy kugiel z Czeremna. Z roku na rok powstaje coraz więcej punktów, w których można zakupić takie produkty. I tak np.: wyroby mięsne oraz inne produkty tradycyjne można znaleźć na półkach sklepów Specjały Świętokrzyskie, należących do Zakładów Mięsnych WiR z Łopuszna. Z pewnością każdy zna smak słynnego majonezu kieleckiego, którego receptura oparta jest na tradycyjnych składnikach. Ten wytwarzany od 1959 roku przez Wytwórczą Spółdzielnię Pracy „Społem” w Kielcach produkt cieszy się wielkim uznaniem w całej Polsce i nagradzany był już wielokrotnie przez specjalistów z dziedziny kulinariów. Warto odnaleźć i spróbować napój Frument firmy Gomar, ser włoszcowski, krówkę opatowską, konfitury z jarzębiny, marcepan z fasoli korczyńskiej, śliwkę szydlowską i wiele, wiele innych rodzimych produktów oraz potraw. Z pewnością zadowolą one gusta nawet wytrawnych smakoszy.

www.swietokrzyskie.travel

71

BAŁTÓW

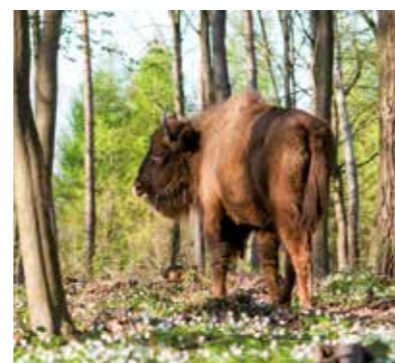
KOMPLEKS TURYSTYCZNY

Ta niewielka miejscowość, położona zaledwie 13 km od Ostrowca Świętokrzyskiego, okrzyknięta została największym kompleksem turystycznym w Polsce. A to za sprawą wielu atrakcji, które wyrastają tam jak przysłowiowe grzyby po deszczu. JuraPark z ponad 100 naturalnej wielkości modelami dinozaurów, Zwierzyńiec Bałtowski ze zwierzętami żyjącymi w warunkach zbliżonych do ich naturalnego środowiska. Nowość! Polska w Miniaturze – historia zaklęta w murach zamków, Park Rozrywki, Kraina Koni, Żydowski Jar, Rollercoaster, Kino Emocji Cinema 5D, Prehistoryczne Oceanarium, Wioska Czarownic, warsztaty paleontologiczne, lekcje muzealne, gastronomia, punkty z pamiątkami – to zaledwie namiastka tego, co na turystę czeka w Bałtowie. Zimą Bałtów zaprasza miłośników białego szaleństwa na świetnie przygotowane stoki, zaś rodziny z dziećmi do odwiedzenia Wioski Świętego Mikołaja. Komfortowa, całoroczna baza noclegowa pozwala pozostać w Bałtowie na dłużej.

Bałtów 8a, k. Ostrowca Św.
tel. 41 264 14 21

informacje dot. zwiedzania i poszczególnych atrakcji na stronie www.juraparkbaltow.pl

PARK ROZRYWKI I MINIATUR

W KRAJNIE-ZAGÓRZU

Wonderful World tworzą miniatury najśłynniejszych budowli z całego świata, odtworzone z niezwykłą starannością i dbałością o detale. W alei znajdują się m.in. Plac Św. Piotra z Bazyliką z Watykanu w skali 1:13, Koloseum w skali 1:25, słynna Krzywa Wieża z Pizy w skali 1:25, Opera z Sydney, Wieża Eiffla czy też Wieże WTC. To oczywiście nie wszystkie budowle. Spacer po alei to swoista podróż w czasie i przestrzeni. To spacer pełen wrażeń i idealne miejsce do nauki historii i geografii ale i do zabawy. W Parku Rozrywki i Lunaparku bez względu na wiek można znaleźć wiele atrakcji które przysporzą wszystkim wiele emocji. Na najmłodszych czeka strefa zabaw z Łódeczkami, Dmuchanymi zamkami oraz Stacją Kosmiczną oraz wiele innych. Nieco starsi mogą spróbować swoich sił w Parku Linowym czy na Eurobungee. Na odważnych czeka Rollercoaster oraz Kino 6D. W sercu ośrodka znajduje się Restauracja Magia Sabatu gdzie można spróbować kuchni regionalnej jak i prawdziwej włoskiej pizzy prosto z pieca opalanego drewnem

KOMPLEKS ŚWIĘTOKRZYSKA POLANA

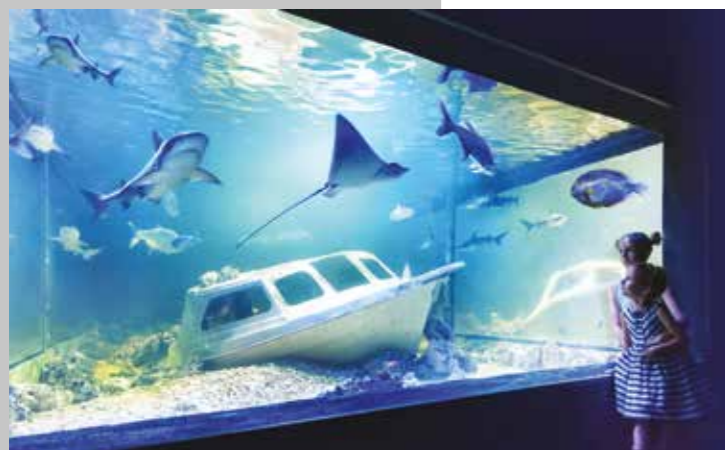

Chrusty, ul. Laskowa 95, 26-050 Zagnańsk
tel. 41 260 50 60

info@swietokrzyskapolana.pl
www.swietokrzyskapolana.pl
www.facebook.com/kompleksswietokrzyskapolana

Położony na terenie Suchedniowsko-Oblęgarskiego Parku Krajobrazowego, na polanie w głębi lasu, stanowi doskonałe miejsce do wypoczynku, zabawy i aktywnego spędzania czasu.

W skład Kompleksu, obejmującego obszar niemal 8 hektarów, wchodzi kilka niezwykłych obiektów. Pierwszym jest Park Miniatur Świętokrzysko, w którym w skali 1:20 odtworzone zostało 20 zabytków z województwa świętokrzyskiego tak, jak wyglądały w latach swojej świetności. Kolejny obiekt to Oceanika - zespół wielkich akwariów, w których żyje ok. 500 gatunków fauny i flory z całego świata. Z myślą o najmłodszych powstała Kraina Zabawy z wielkimi dmuchańcami, parkiem linowym i Eurobungee oraz Brzozowa Zagroda ze zwierzętami. Na terenie Kompleksu znajdują się też: w okresie letnim strefa relaksu na wielkiej polanie, punkty gastronomiczne, sale konferencyjne i bankietowe oraz duża baza noclegowa.

EUROPEJSKIE CENTRUM BAJKI W PACANOWIE

Europejskie Centrum Bajki w Pacanowie jest unikalną instytucją kultury, działającą w skali regionu i kraju, która wykorzystuje rozrywkę, zabawę oraz naukę jako sposoby na przekazywanie wiedzy i upowszechnianie wartości. Supernowoczesny, bajkowy budynek Centrum zawiera ekspozycję łączącą zdobycze technik multimedialnych z tradycyjnymi eksponatami muzealnymi. To stworzona z myślą o najmłodszych wspólna podróż przez baśniowe krainy, gdzie można spotkać Koziołka Matołka, elfy, wróżki, a także przemierzyć krainę „Soria Moria” - interaktywny labirynt ilustrujący świat baśni, legend i podań krajów Północy.

Centrum Bajki to także teatr, kino 3D, księgarnia, czytelnia, zaklęty ogród, a nawet instytucja naukowa - Instytut Bajki. Specjalnością Centrum są także warsztaty dla grup zorganizowanych, rozwijające kreatywność, wiedzę i umiejętności manualne oraz eventy i masowe imprezy, m.in. organizowany w czerwcu Międzynarodowy Festiwal Kultury Dziecięcej, organizowany w partnerstwie z innymi krajami i przyciągający co roku do Pacanowa dziesiątki tysięcy małych widzów.

Wszystkie stałe atrakcje Centrum, ze względu na duże zainteresowanie wymagają wcześniejszej rezerwacji.

RODZINNE ŚWIĘTOKRZYSKIE

Europejskie Centrum Bajki im. Koziołka Matołka w Pacanowie
ul. Kornela Makuszyńskiego 1, 28-133 Pacanów
tel. 41 376 50 79
rezerwacja@pacanow.eu
www.centumbajki.pl
otwarte: IV-X pn-nd w godz. 9.00-18.00,
XI-III wt-nd w godz. 9.00-16.00

BABYJAGOWO W HUCIE SZKLANEJ

BabyJagowo powstało w 2012 roku przy ośrodku wypoczynkowym Jodłowy Dwór. Miejsce to w ciekawy sposób prezentuje i ożywia walory kulturowe i historyczne regionu świętokrzyskiego. Zobaczyć tu można Chatkę Baby Jagi na kurzej stopce, w której spotkać można jej właścicielkę. Jest tu też jaskinia – lokum Zbója Madeja, z czarcim łóżem i domek Jasia i Małgosi, łódź Wikingów, duży plac zabaw oraz tunel straaachuuuu.

BabyJagowo
Huta Szklana 34, 26-004 Bieliny
tel. 41 302 50 28, tel. 722 010 555, 660 438 417
www.babyjagowo.pl

Uzdrowisko Busko-Zdrój S.A.
ul. F. Rzewuskiego 1, 28-100 Busko-Zdrój
tel. 41 370 32 00
Centrala/Rezerwacja: tel. 41 370 31 51
www.ubz.pl

BUSKO-ZDRÓJ

Największym bogactwem tej miejscowości uzdrowskiej jest woda siarczkowa i jodkowo-bromkowa. W Busku leczy się choroby układu krążenia, narządu ruchu, układu wegetatywnego, choroby skóry i choroby kobiece. Pierwszy zakład kąpielowy w Busku – obecne sanatorium „Marconi” – powstał 1 czerwca 1836 roku. Łazienki według projektu Henryka Marconiego zbudowane zostały w stylu klasycystycznym, w otoczeniu zabytkowego parku. Tradycyjna hydroterapia jest tu wspomaganą całą gamą zabiegów fizjoterapeutycznych oraz nowoczesną aparaturą medyczną. W Uzdrowisku leczy się i rehabilituje wiele schorzeń: ortopedyczno-urazowe, reumatologiczne, neurologiczne, kardiologiczne i dermatologiczne. W kuracji wykorzystywane są unikalne w świecie lecznicze wody siarczkowe i solanki jodkowe. Oprócz zabiegów leczniczych można skorzystać z zabiegów upiększających oraz odmładzających typu spa i wellness. Warto pamiętać o zabraniu stroju wieczorowego, bo sala koncertowa sanatorium „Marconi” niemal codziennie rozbrzmiewa muzyką. Co roku mają tu miejsce duże wydarzenia artystyczne: Międzynarodowy Festiwal Muzyczny im. Krystyny Jamroz, Buskie Spotkania z Folklorem, Lato z Chopinem. W ramach UZDROWISKA BUSKO-ZDRÓJ S.A. funkcjonują następujące obiekty: Sanatorium MARCONI, Sanatorium MIKOŁAJ, Sanatorium OBLĘGOREK, Sanatorium WILLA ZIELONA, Uzdrowski Szpital Kompleksowej Rehabilitacji KRYSZYNA oraz Specjalistyczny Szpital Ortopedyczno-Rehabilitacyjny GÓRKA.

W Busku-Zdroju prężnie działają również takie zakłady lecznictwa uzdrowskiego, jak: Sanatorium Nida- Zdrój, Sanatorium Rafał, Sanatorium Włóknierz, Sanatorium Słowacki Spa, Sanatorium Zbyszko, Sanatorium Astoria oraz 21 Wojskowy Szpital Uzdrowskowo-Rehabilitacyjny.

HOTEL **** SŁONECZNY ZDRÓJ MEDICAL SPA & WELLNESS MAGICZNE MIEJSCE, W KTÓRYM ZADBASZ O ZDROWIE

Designerski i nowoczesny - urzeka elegancją, oraz wysokim standardem oferowanych usług. Doskonała obsługa oraz wyśmienite posiłki są gwarancją zadowolenia każdego z Gości.

Wykorzystując walory naturalnych źródeł wód siarczkowych, Słoneczny Zdrój oferuje szeroki wachlarz usług medycznych. Nowoczesne zaplecze Vitality Medical SPA posiada 44 gabinety wyposażone w najwyższej klasy sprzęt. Słoneczny Zdrój jest uznawany za jeden z najlepszych ośrodków rehabilitacyjnych w kraju. Zabiegi na najnowszym Tergumed System 710, pomogą skutecznie zwalczyć dolegliwości kręgosłupa, a BMS – Biomechaniczna Stymulacja Mięśni przyspieszy rehabilitację oraz poprawi ogólną kondycję organizmu dzięki odpowiedniemu rozgrzaniu mięśni.

W obiekcie znajduje się doceniona w całym kraju Restauracja Ponidzie, Klub Kalejdoskop oraz Winiarnia. Do dyspozycji Gości jest: kryty basen, sauny, taras słoneczny, ogród i czytelnia. Dla osób aktywnych polecamy: Cardio Room, kręgielnię, bilard, boule, hale sportową, siłownię zewnętrzną oraz wypożyczalnię rowerów.

Hotel**** Słoneczny Zdrój Medical SPA & Wellness
ul. Bohaterów Warszawy 115, 28-100 Busko-Zdrój
tel.: 41 310 11 56, 728 410 620
www.slonecznyzdroj.pl

76

ZDROJE ZDROWIA I URODY

BRISTOL**** Art & Medical SPA

Bristol**** Art&Medical SPA to harmonijne połączenie secesyjnej willi „Bristol” ze współczesną architekturą. Hotel usytuowany jest w samym sercu uzdrowiska Busko-Zdrój, w bezpośrednim sąsiedztwie ogrodu łaźniowskiego.

Do użytku gości obiekt oddaje 71 klimatyzowanych pokoi, w których powietrze jest elektrostatycznie oczyszczane, nawilżane i jonizowane, Cafe Bristol, Boutique Cafe, Restaurację, salę kominkową z biblioteką, salę konferencyjną, ogród rzeźby, taras w koronach drzew, parking podziemny oraz blisko 200 dzieł sztuki polskich artystów współczesnych. Wykorzystując walory naturalnych wód siarczkowych Buska-Zdroju, Bristol**** oferuje szeroki wachlarz usług medycznych. W obiekcie można skorzystać z rozbudowanej listy zabiegów z zakresu balneoterapii, fizykoterapii, kinezyterapii, terapii manualnej. Nowoczesne Centrum Medical SPA posiada 42 gabinety zabiegowe wyposażone w najwyższej klasy sprzęt rehabilitacyjny i SPA. W obrębie kompleksu znajduje się również strefa Wellness (basen oczyszczany nanosrebrem, jacuzzi, ścieżka Kneippa, strefa wypoczynkowa, 4 sauny: fińska, parowa, biosauna, infrared).

www.swietokrzyskie.travel

77

BRISTOL****ART & Medical SPA
ul. 1 Maja 1,28-100 Busko-Zdrój
tel. 41 33 030 33
e-mail: info@bristolbusko.pl

SOLEC-ZDRÓJ

Uzdrowisko Solec-Zdrój M. Cz. Sztuk sp. j.
ul. 1 Maja 1, 28-131 Solec-Zdrój
tel. 41 377 60 17
www.uzdrowiskosolec.pl

Uzdrowisko Solec-Zdrój M. Cz. Sztuk sp. j. to jedyny Zakład Lecznictwa Uzdrowiskowego na terenie Solca-Zdroju świadczący usługi lecznicze pełnopłatnie, jak i finansowane przez NFZ. Najcenniejszym bogactwem naturalnym Uzdrowiska Solec- Zdrój i podstawą kuracji jest lecznicza woda siarczkowa będąca najskuteczniejszą w Polsce i jedną z najlepszych w Europie czerpana z „Zybu Soleckiego”. Taką renomę zawdzięcza nie tylko stężeniu jonów siarczkowych wynoszących 137 mg/litr wody, ale również wysokiej mineralizacji. Jej stężenie jest takie samo w źródle, jak i wannie klienta.

Dzięki wodzie siarczkowej o najskuteczniejszych właściwościach leczniczych Uzdrowisko Solec- Zdrój M. Cz. Sztuk sp. j. specjalizuje się w leczeniu schorzeń narządu ruchu, głównie chorób zwyrodnieniowych, reumatycznych, gośćcowych, a także w leczeniu problemów dermatologicznych i neurologicznych. Ze świetnymi rezultatami leczy się tu również zesztywniające zapalenie stawów, stany pourazowe, dyskopatie, nerwobóle, choroby układu krążenia i układu oddechowego, nerwice, zatrucia metalami ciężkimi oraz osteoporozę.

Sąsiedztwo lasów, oddalenie od ośrodków przemysłowych i duża ilość dni słonecznych tworzą unikalny klimat sprzyjający odpoczynkowi i kuracji. To miejsce idealne dla ludzi bardziej ceniących urok przyrody niż wielkomiejski gwar. Kuracjusze od pokoleń doceniają dobroczynny wpływ wody siarczkowej z Uzdrowiska Solec- Zdrój M. Cz. Sztuk sp. j., a Jubileusz 180 Lat Tradycji Leczenia Uzdrowiskowego jest potwierdzeniem zaufania, którym zostaliśmy obdarzeni. Wysoki standard leczenia, doświadczona i wykwalifikowana kadra medyczna oraz wieloletnia tradycja przyciąga rzesze Kuracjuszy od ponad 180 lat!

Baseny Mineralne Solec-Zdrój
ul. Partyzantów 18, 28-131 Solec-Zdrój
tel. 41 377 65 65
www.basenymineralne.pl

Hotel**** Medical Spa Malinowy Zdrój
ul. Leśna 7, 28-131 Solec-Zdrój
tel. 41 370 40 00
www.malinowehotele.pl

STREFA SPA & WELLNESS W SOLCU-ZDROJU

Doskonałym uzupełnieniem atrakcji w miejscowości uzdrowskiej Solec-Zdrój są baseny hotelowe oraz bogata oferta Wellness. Część rekreacyjna „Malinowego Raju” składa się z dwóch basenów: rekreacyjnego i zewnętrznego, czynnego w sezonie letnim. Basen rekreacyjny oferuje nie tylko możliwość pływania po dedykowanych torach, ale przede wszystkim możliwość skorzystania z różnych form relaksu i rekreacji. W ofercie m.in. nowoczesne urządzenia hydroterapeutyczne: ławki i leżanki masujące, masaże pionowe i gejzer oraz 2 zjeżdżalnie typu, a także „mokra” restauracja.

REKREACJA – „Baseny Mineralne” prócz samych basenów rekreacyjnych oferują także saunarium składające się z trzech saun, jacuzzi, tepidarium z wypoczywalnią, natrysków wrażeń, bani do zanurzenia oraz kubła z zimną wodą. W hotelowym Centrum Zdrowia korzystać można z szerokiej gamy zabiegów m.in. z zakresu hydroterapii, balneoterapii, kinezyterapii, kąpeli solankowych siarczkowych oraz różnych form masażu. Dostępne są także różnego rodzaju zajęcia ruchowe jak Fitness, Pilates czy Aqua Aerobik. Po mile spędzonym czasie na wodnych szaleństwach można skorzystać z hotelowych restauracji.

HOTEL „EUROPA” **** Starachowice - nowoczesność u stóp Gór Świętokrzyskich

ZDROJE ZDROWIA I URODY

Dynamicznie rozwijający się obiekt na mapie województwa świętokrzyskiego. Doskonale miejsce na pobyt w ramach podróży służbowych, chwilę relaksu jak również na zorganizowanie kameralnego szkolenia czy dużej konferencji.

Obiekt oferujący 350 miejsc noclegowych, w 150 pokojach, 9 sal konferencyjnych- łącznie prawie 1100 m² powierzchni konferencyjnej oraz ponad 700 m² przestrzeni restauracyjno-bankietowej. Dogodna lokalizacja w południowo-wschodniej Polsce, w pobliżu krajowej „siódemki” i „dziewiątki” umożliwi szybką i dogodną podróż do hotelu z wielu polskich miast. Po zmaganiach biznesowych chwilę ukojenia i euforii dostarczy Państwu Strefa Relaksu & SPA. Hotel posiada basen bezchlorowy, 3 sauny, oraz jazuzzi zewnętrzne oraz wewnętrzne. Szczególnie warte uwagi są organizowane seanse oraz noce saunowe podczas których Sauna Mistrz wprowadzi Was do krainy pełnej aromatów całego świata.. Dla żądnych wysiłku fizycznego czeka profesjonalny kort do squasha oraz bogato wyposażona siłownia. Wieczorem zaprasza Państwa ekskluzywny Klub Iluzja, Pub Dublin oraz taras widokowy Panorama Lounge z wyśmienitym barem koktajlowym. Hotel Europa jest także współorganizatorem wielu imprez sportowych, min Mistrzostw Polski Masters w kolarstwie szosowym.

Hotel „Europa” ****
ul. Radomska 76a, 27-200 Starachowice
tel. 41 276 78 00, www.europa-hotel.pl

Ośrodek Rehabilitacyjno-Wypoczynkowy
„Polanika”
Chrusty, ul. Laskowa 95, 26-050 Zagnańsk
tel. 41 260 50 60
repcja@polanika.pl
www.polanika.pl

POLANIKA

Ośrodek Rehabilitacyjno-Wypoczynkowy Polanika znajduje się na terenie Gminy Zagnańsk, na łagodnym, południowym zboczu w sercu Gór Świętokrzyskich. Z polany, na której jest położony, rozciąga się piękny widok na wzgórza i lasy. Polanika to idealne miejsce do wypoczynku połączonego z zabiegami leczniczymi, które zapewni zespół specjalistów i doskonale wyposażone sale. Specjalistyczne zabiegi wspomagane są także przez hipoterapię – na terenie ośrodka znajduje się stajnia z wybiegiem dla koni. Dysfunkcje narządu ruchu, dolegliwości bólowe kręgosłupa i stawów, stany po kontuzjach i urazach to tylko część schorzeń, które można leczyć w Polanice. W Ośrodku łączy się tradycyjne zabiegi rehabilitacyjne i relaksujące z nowoczesną, bogato wyposażoną bazą zabiegową oraz innowacyjnym w skali kraju sprzętem rehabilitacyjnym (bieżnia Alter G, ReoAmbulator, SpaceCurl). Każdy pacjent ma tu zapewnioną indywidualną terapię pod nadzorem lekarza prowadzącego, a wykwalifikowany personel troszczy się nie tylko o fachową rehabilitację, ale również o samopoczucie i niepowtarzalną atmosferę. Funkcjonalność, elegancja i profesjonalizm, które oferuje Polanika pozwolą na odpoczynek i rehabilitację na najwyższym poziomie.

ODYSSEY CLUB HOTEL WELLNESS&SPA *****

Położony pod szczytem świętokrzyskiej góry Odyssey jest butikowym hotelem SPA, którego usługi skierowane są głównie do osób poszukujących relaksu, dobrej kuchni i kameralnej atmosfery. Przeróżna część wypoczynkowa z dużym basenem rekreacyjnym i solankowym oraz saunami a także basen zewnętrzny i jego otoczenie gwarantuje doskonały wypoczynek wśród natury. SPA w Odyssey to wyszukane zabiegi kosmetyczne, ayurveda i egzotyczne masaże wykonywane w dwunastu oryginalnie zaaranżowanych gabinetach. Restauracja Essence wyróżniona w prestiżowym przewodniku Gault&Millau serwuje wyśmienitą, nowoczesną kuchnię, a ponad 300-metrowy taras restauracji zachwyca widokami na świętokrzyską panoramę. Hotel dysponuje siłownią i klubem nocnym, oferuje także usługi dla biznesu. Odyssey jest zdobywcą wielu prestiżowych nagród, a popularny serwis Tripadvisor co roku umieszcza go wśród najlepszych hoteli w Polsce (6 miejsce w 2017 r.)

Odyssey ClubHotel *****
Dąbrowa 3 k. Kielc, 26-001 Masłów
Rezerwacje: tel. 41 317 44 00, Recepcja Spa: tel. 41 317 44 44
e-mail: repcja@hotelodyssey.pl
www.hotelodyssey.pl

BINKOWSKI RESORT

Binkowski Resort położony w Parku Baranowskim to miejsce, w którym stworzymy dla Ciebie najlepsze warunki dla wypoczynku z dala od zgiełku, blisko przyrody, a przy tym zaledwie 2,5 km od centrum miasta. Dogodna lokalizacja Hotelu czyni go doskonałym punktem startowym dla odkrywania atrakcji turystycznych i przyrodniczych Gór Świętokrzyskich.

Turystów odwiedzających nasz region zapraszamy na chwilę odprężenia i wypoczynku w naszej strefie Wellness. Każdy znajdzie tu coś dla siebie, dla duszy i ciała. W ofercie: basen o wymiarach 10x5m i głębokości 1,3m, brodzik dla dzieci, dwie wanny Jacuzzi, grotka Solna, wypoczywalnia, aromatyczna łaźnia parowa, Sauna InfraRed (podczerwień), Sauna Fińska – w saunie przeprowadzane są codziennie seanse saunowe zwane Aufguss, gabinety SPA.

Hotel jest partnerem i posiada patronat Polskiego Towarzystwa Saunowego. Binkowski Resort to także miejsce dla lubiących aktywny wypoczynek. W swojej ofercie posiada: siłownię, fitness, tenis stołowy, bilard, squash, wypożyczalnię rowerów, wypożyczalnię gokartów.

Binkowski Resort*****
ul. Szczepaniaka 42, 25-043 Kielce
tel. 41 340 35 00
www.binkowskihotel.pl

ZDROJE ZDROWIA I URODY

HOTEL AVIATOR*** & SPA ORCHIDEA

Hotel „Aviator” ***
ul. Szybowcowa 41
Kielce-Dąbrowa, 26-001 Masłów
tel. 48 533 282 837, 41 201 04 00
www.aviator-hotel.pl
email: repcja@aviator-hotel.pl

Hotel „Aviator” to miejsce z dala od miejskiego zgiełku, charakteryzujące się nie tylko nietuzinkowym stylem ale i dogodnym położeniem. Dlatego chętnie zatrzymują się tu zarówno turyści, jak i ludzie biznesu. W kameralnych pomieszczeniach hotelu „Aviator” znajduje się nowoczesne Spa Orchidea, miejsce stworzone w trosce zarówno o ciało jak i ducha. Nowoczesny wystrój, niepowtarzalny klimat tego miejsca, miła, intymna atmosfera, oraz indywidualnie dobrana oferta sprawiają że przekraczając próg Spa Orchidea przenosimy się w inny świat. Aviator to doskonałe miejsce dla tych, którzy cenią sobie zdrowy i aktywny tryb życia oraz czują potrzebę zrelaksowania się i odreagowania od stresu.

Hotel ECHO***
Cedzyna 44C, 25-900 Kielce
tel. 41 302 21 07, 512 713 594
repcja@hotelecho.eu
www.hotelecho.pl

HOTEL ECHO ***

Hotel ECHO *** położony jest w Cedzynie k.Kielc (5 min. do centrum miasta), w sąsiedztwie największego zalewu w regionie. Obiekt otoczony jest lasem, a mikroklimat, duża zawartość jodu w powietrzu znakomicie wpływają na samopoczucie, zdrowie oraz są gwarancją udanego wypoczynku.

Organizowane są turnusy rehabilitacyjne oraz pobyty regenerujące z zastosowaniem diet antyrakowej i cukrzycowej. Warto również skorzystać z sauny, siłowni oraz z relaksującego łóżka AQUA MED, które pozwala osiągnąć lepsze i szybsze efekty zarówno przy ogólnym rozluźnianiu mięśni jak i w łagodzeniu objawów bólowych. Hotel organizuje również szkolenia/konferencje, biesiady grillowe z ogniskiem oraz imprezy okolicznościowe.

TARGI KIELCE

Exhibition & Congress Centre

Targi Kielce S.A.
ul. Zakładowa 1, 25-672 Kielce
tel. 41 365 12 22
www.targikielce.pl

Targi Kielce są drugim w Europie Środkowo-Wschodniej ośrodkiem wystawienniczym.

W kalendarzu ośrodka jest 75 imprez targowych, między innymi Międzynarodowe Targi Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych i Gumy PLASTPOL, znany na całym świecie Salon Przemysłu Obronnego – MSPO oraz AGROTECH – najchętniej odwiedzane targi rolnicze w Polsce. Targi Kielce to także nowoczesne Centrum Kongresowe z 19 salami konferencyjnymi, w tym salą kongresową dla 850 osób i unikatowymi salami konferencyjnymi na szczycie 57-metrowej wieży widokowej. To tutaj organizowane jest niemal 700 kongresów, konferencji, uroczystych gal i szkoleń rocznie.

Region Świętokrzyski posiada wiele hoteli i obiektów znakomicie przygotowanych do organizacji spotkań biznesowych, kongresów i sympozjów. Jedne są atrakcją samą w sobie, bowiem funkcjonują w zabytkowych kamienicach, inne łączą tradycję z nowoczesnością. Niektóre położone są w centrach miast, inne wśród pięknych krajobrazów Gór Świętokrzyskich. Wszystkie mają do dyspozycji sale konferencyjne, które są wyposażone w nowoczesny sprzęt i wysokiej jakości urządzenia, zapewniają profesjonalną obsługę i gwarantują także wysoki standard świadczonych usług noclegowych. A po pracowitym dniu obrad, szkoleń, konferencji i biznesowych spotkań zapraszają do skorzystania z restauracji serwujących wyśmienite posiłki kuchni europejskiej, polskiej i regionalnej, z bogatej oferty Wellness&SPA, basenów rekreacyjnych oraz stref relaksu.

ŚWIĘTOKRZYSKIE

CENTRA KONFERENCYJNE

BEST WESTERN GRAND HOTEL ****

Hotel w ścisłym centrum Kielc dysponujący 2000 m² powierzchni eventowej. Zaplecze konferencyjne składa się z 11 kompleksowo i nowoczesnie wyposażonych sal o wymiarach od 17 do 700 m². Wszystkie sale są wyposażone w najnowocześniejszy sprzęt konferencyjny oraz doskonałej jakości urządzenia multimedialne. Hotel jako jedyny w regionie dysponuje windą techniczną do 3 500 kg.

BEST WESTERN Grand Hotel ****
ul. Sienkiewicza 78, 25-501 Kielce
tel. 41 365 50 00
www.grandhotelkielce.pl
e-mail: hotel@grandhotelkielce.pl

HOTEL EUROPA****

Hotel w Starachowicach przy trasie 744 (Starachowice – Radom) dysponuje 1100 m² powierzchni konferencyjnej oraz ponad 700m² powierzchni restauracyjno-bankietowej. Wszystkie sale są wyposażone w profesjonalny sprzęt multimedialny. Obiekt zapewnia obsługę dużych konferencji, kameralnych spotkań biznesowych, warsztatów szkoleniowych, imprez integracyjnych i bankietów.

Hotel Europa****
27-200 Starachowice, ul. Radomska 76a
tel. 41 276 78 00
www.europa-hotel.pl
e-mail: hotel@europa-hotel.pl

HOTEL TĘCZOWY MŁYN****

Hotel zlokalizowany w sąsiedztwie ośrodka wystawienniczego Targi Kielce dysponuje ponad 400 m² powierzchni biznesowej. Centrum konferencyjne składa się z 7 klimatyzowanych sal od 25 do 240 m² wyposażonych w profesjonalny sprzęt multimedialny. Obiekt dysponuje ekskluzywnym zapleczem eventowo-bankietowym.

Hotel Tęczowy Młyn****
ul. Zakładowa 4, 25-670 Kielce
tel. 41 335 21 00
www.teczowy.com
e-mail: rezerwacja@teczowy.com

HOTEL SARMATA ***

Przywrócony do swej dawnej świetności zespół dworski oferuje historyczne wnętrza na spotkania biznesowe i konferencje, a także ogródek letni na imprezy grillowe do 200 os. Do dyspozycji sala konferencyjno-bankietowa o pow. 310 m² oraz sala konferencyjno-wystawiennicza o pow. 220 m². Obiekt zlokalizowany 50 metrów od Bramy Opatowskiej, głównego wejścia na Rynek Starego Miasta.

Hotel Sarmata***
27-600 Sandomierz, ul. Zawichojska 2
tel. 15 833 47 00
www.hotelsarmata.pl
e-mail: recepcja@hotelsarmata.pl

HOTEL ECHO ***

Hotel położony w otoczeniu lasów, kilka kilometrów od Kielc, dysponuje kompleksem wielofunkcyjnych sal konferencyjnych (32-250 m²) wyposażonych w nowoczesną infrastrukturę techniczną zapewniającą odpowiednie rozwiązania dla wszelkiego rodzaju imprez – od małych spotkań biznesowych po imprezy dla 400 osób.

Hotel ECHO ***
Cedzyna 44 b, 25 - 900 Kielce
tel./fax 41 302 21 08
www.hotelecho.oit.pl
e-mail: hotelecho@oit.pl

BINKOWSKI HOTEL ****

Binkowski Resort to obiekt położony w cichym otoczeniu Parku Baranowskiego i bliskiej odległości od centrum Kielc. Dzięki możliwości elastycznego aranżowania i łączenia pomieszczeń, mogą być one dostosowane do przeprowadzania zarówno kameralnych spotkań biznesowych i szkoleń, jak i konferencji dla ponad 1000 osób. Nowoczesna infrastruktura oraz eleganckie sale bankietowe zapewniają doskonałą scenografię imprez o dowolnej wielkości i tematyce.

Binkowski Hotel ****
ul. Szczepaniaka 42, 25-043 Kielce
tel. 41 340 35 00 i 01
www.binkowskihotel.pl
e-mail: hotel@binkowskihotel.pl

CENTRUM EDUKACYJNE W WÓLCIE MILANOWSKIEJ

Obiekt położony w Górach Świętokrzyskich w otulinie Świętokrzyskiego Parku Narodowego dysponujący zapleczem konferencyjnym do organizacji spotkań, konferencji i eventów. Do dyspozycji gości sala konferencyjna mieszcząca 150-200 osób oraz 5 dodatkowych sal, w tym językowa, wykładowa i 2 komputerowe.

Centrum Edukacyjne w Wólce Milanowskiej
26-006 Nowa Słupia
tel. 41 317 70 64
www.centrum.scdn.pl
e-mail: recepcja@scdn.pl

HOTEL GRAFIT ****

Hotel Grafit w sąsiedztwie miasta Kielce i Targów Kielce dysponuje klimatyzowaną Salą Diamentową (konferencyjno-bankietową) o powierzchni 560 m², która pomieści do 310 osób. Dzięki mobilnej ścianie salę można dostosować odpowiednio do potrzeb gości. Obiekt jest wyposażony w nowoczesny sprzęt techniczny i audiowizualny.

Hotel Grafit ****
Kostomłoty Pierwsze ul. Kielecka 120
26-085 Miedziana Góra
tel. 41 303 22 25
www.grafithotel.pl
e-mail: recepcja.marketing@grafithotel.pl

HOTEL DAL ***

Hotel Dal w ścisłym centrum Kielc posiada 3 klimatyzowane sale, wyposażone w sprzęt najwyższej jakości. Obiekt dysponuje przestrzenią konferencyjną na 120 osób. W ofercie hotelu znajduje się pakiet konferencyjny dla klientów biznesowych.

Hotel Dal ***
ul. Piotrkowska 12, 25-510 Kielce
tel. 41 366 10 00
www.hoteldal.pl
e-mail: recepcja.kielce@hoteldal.pl

HOTEL „PRZEDWIOŚNIE” **

Hotel znajduje się na malowniczym zboczu góry Dąbrówka w samym sercu Gór Świętokrzyskich. Obiekt dysponuje 5 salami konferencyjnymi z możliwością ustawienia dowolnego układu, dodatkową powierzchnią wystawienniczą oraz profesjonalnym wyposażeniem konferencyjnym.

Hotel „Przedwiośnie” ** Samrelaks Mąchoć Sp. z o.o.
Mąchoć Kapitulne 178, 26-001 Masłów
tel. 041 311 17 92 do 94
www.hotelprzedwiosnie.pl
e-mail: rezerwacja@hotelprzedwiosnie.pl

HOTEL RESTAURACJA WILLA HUETA ***

Hotel w centrum Kielc dysponuje 4 nowoczesnymi klimatyzowanymi, wielofunkcyjnymi salami konferencyjnymi mogącymi pomieścić do 200 osób. Każda sala jest wyposażona w wysokiej jakości sprzęt multimedialny.

Hotel Restauracja WILLA HUETA ***
ul. Słowackiego 25, 25 - 365 Kielce
tel./fax 41 241 28 88
www.willahueta.pl
e-mail: recepcja@willahueta.pl

HOTEL I RESTAURACJA MIODOWY MŁYN ***

Hotel dysponuje nowoczesnym zapleczem konferencyjnym na spotkania biznesowe i konferencje. W ofercie 2 sale: konferencyjno – bankietowa z bezpośrednim wyjściem na taras, kameralna sala VIP przygotowana na kameralne spotkania biznesowe i niewielkie szkolenia.

Hotel i Restauracja Miodowy Młyn ***
ul. Legionów 3, 27-500 Opatów
tel. 15 831 00 50
www.miodowymlyn.pl
e-mail: recepcja@miodowymlyn.pl

HOTEL AMELIÓWKA ***

Obiekt położony na zboczu góry Dąbrówki w otoczeniu lasów organizuje kilkudniowe konferencje, integracyjne spotkania firmowe i mniej oficjalne spotkania. Hotel dysponuje 6 salami konferencyjnymi z profesjonalnym wyposażeniem multimedialnym.

Hotel AMELIÓWKA ***
Mąchoćce Kapitulne, ul. Bohdana Koscińskiego 2
26-001 Masłów
tel. 41 311 07 97 199
www.ameliowka.pl
e-mail: hotel@ameliowka.pl

HOTEL „POD CIŻEMKĄ”****

Hotel w ścisłym centrum Sandomierza dysponujący 5 salami w zabytkowych wnętrzach XVI-wiecznej kamienicy. Kameralna sala myśliwska, restauracyjna i winiarnia są aranżowane stosownie do oczekiwań gości. Obiekt dysponuje profesjonalnym wyposażeniem multimedialnym.

Hotel „Pod Ciżemką”****
Rynek 27, 27-600 Sandomierz
tel. 15 832 05 50
www.hotelcizemka.pl
e-mail: recepcja@hotelcizemka.pl

HOTEL I RESTAURACJA „POD ŻŁOTĄ RÓŻĄ”****

Hotel w ścisłym centrum Kielc, którego oferta „Business” obejmuje 3 klimatyzowane, profesjonalnie wyposażone sale konferencyjne. Stylowa architektura, w połączeniu z nowoczesnym wyposażeniem i dostępem do Internetu tworzą dogodne warunki dla różnego rodzaju aranżacji i pozwalają zorganizować udane spotkania biznesowe i konferencje.

Hotel i Restauracja „Pod Żółtą Różą”****
Plac Moniuszki 7, 25-334 Kielce
tel. recepcja: 41 341 50 02
www.zlotaroz.pl
e-mail: info@zlotaroz.pl

HOTEL KAMERALNY ***

Hotel w Kielcach dysponujący 2 salami konferencyjnymi - mniejsza z nich pomieści 12 osób, a duża 90 osób w układzie kinowym lub przy 60 stołach. Sale są wyposażone w sprzęt konferencyjny najwyższej jakości.

Hotel Kameralny ***
ul. Tarnowska 7, 25-394 Kielce
tel. 41 348 25 30
www.hotelkameralny.com
e-mail: recepcja@hotelkameralny.com

WYBRANE MIEJSCA SPOTKAŃ BIZNESOWYCH I KONFERENCJI

Zespół Pałacowy w Kurozwękach Sp. z o.o.
ul. Zamkowa 3
28-200 Staszów
tel. 15 866 72 71
www.kurozweki.com
e-mail: poczta@kurozweki.com

Uzdrowisko „Malinowy Zdrój” Hotel****
ul. Leśna 7
28-131 Solec Zdrój
tel. 41 370 40 00
www.malinowyzdroj.pl
e-mail: recepcja@malinowyzdroj.pl

Sanatorium Włokniarz
ul. Rokosza 1
28-100 Busko-Zdrój
tel. 41 370 70 70
www.wlokniarz.pl
e-mail: sekretariat@wlokniarz.pl

„Zamek Dersława”
ul. Mickiewicza 18
28-100 Busko-Zdrój
tel. 41 378 85 47
www.derslaw.busko.com.pl
e-mail: derslaw@busko.com.pl

Zamek Rycerski w Sobkowie
ul. Sobka 15
28-305 Sobków
tel. 41 387 11 36
www.zameksobkow.pl
e-mail: info@zameksobkow.pl

DELEGACJA wbrew regułom

Odyssey ClubHotel Wellness&Spa
Dąbrowa 3
26-001 Masłów
tel. 509 901 452
www.hotelodyssey.pl
e-mail: marketing@hotelodyssey.pl

Bristol ** ART&Medical SPA**
ul. 1 Maja 1
28-100 Busko-Zdrój
tel. 41 330 30 33
www.bristolbusko.pl
e-mail: info@bristolbusko.pl

Aviator Medical Wellness Hotel
26-001 Masłów
Dąbrowa, ul. Szybowcowa 41
tel. 41 201 04 00
www.aviator-hotel.pl
e-mail: marketing@hotel-aviator.pl

Targi Kielce sp. z o.o.
ul. Zakładowa 1
25-672 Kielce
tel. 41 365 12 22
www.targikielce.pl
e-mail: biuro@targikielce.pl

**SŁONECZNY ZDRÓJ MEDICAL
SPA&WELLNESS**
ul. Bohaterów Warszawy 115
28-100 Busko-Zdrój
tel. 41 378 88 00
www.slonecznyzdroj.pl
e-mail: info@slonecznyzdroj.pl

**Relaksacyjno-Kontemplacyjne Centrum
Terapeutyczne SpeS Pustelnia Złotego Lasu**
ul. Klasztorna 25
28-236 Rytwiany
tel. 15 864 77 95
www.pustelnia.com.pl
e-mail: pustelnia@pustelnia.com.pl

województwo ŚWIĘTOKRZYSKIE

Wydawca: Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego
ul. Ściegiennego 2/32, 25-033 Kielce, tel. 41 361 80 57
www.rot.swietokrzyskie.travel, e-mail: rot@swietokrzyskie.travel

Aktualizacja tekstów: Regionalna Organizacja Turystyczna i członkowie ROT
Konsultacja merytoryczna: Kazimierz Micorek

Fotografie: K. Pęczalski, A. Góra-Klauzińska, A. Benicewicz-Miazga, D. Łukasik, P. Ptak, A. Bielecka, A. Drzewiecka, P. Krupa, A. Staśkowiak, A. Żurek, S. Mrozek, G. Sidel, M. Hodobod, M. Maciążek, K.S. Czyżgieł, B. Sępiół, A. Mazurek, P. Drzewiecki, I. Kapusta, Z. Podsiadło, P. Pierściński, P. Pabis, G. Pabian, S. Orłowski, L. Podeszwa, J. Poprawiak, S. Kubisa-Appen, S. Pawlak, A. Śmiałek, G. Pierzak, R. Łagowski, D. Turek, W. Kwiatkowski, J. Kita, J. Kania, GOS Szczecin oraz archiwum: Jaskini Raj, Filharmonii Świętokrzyskiej, Instytucji Kultury Zamek Krzyżtopór w Ujeździe, Regionalnego Centrum Naukowo-Technologicznego, Centrum Geoedukacji, Izby Pamięci Włodzimierza Sedlaka, Osady Średniowiecznej, Sucholandu, Zakładów Mięsnych WiR, Ostoi Dworskiej, Jurparku w Bałtowie, Szkoły Wrażliwości Kapkazy, Centrum Neandertalczyka, Muzeum im. Przytkowskich w Jędrzejowie, członkowie ROT WŚ

Regionalne Centrum Informacji Turystycznej
ul. Sienkiewicza 29, 25-007 Kielce
tel. 41 348 00 60
e-mail: informacja@swietokrzyskie.travel
www.swietokrzyskie.travel

Autor i Wydawca dołożyli wszelkich starań, aby treść publikacji była jak najbardziej zgodna z rzeczywistością. Nie mogą jednak wziąć odpowiedzialności za jakiegokolwiek zmiany powstałe już po jej realizacji. Wszelkie ewentualne uwagi są dla nas cenne i prosimy je przesyłać na adres Wydawcy.